

**"Moćan i strastven roman
nošen snagom nepatvorenih
i potresnih emocija."**

The New York Times Book Review

SAPPHIRE

GURAJ

ALGORITAM

SAPPHIRE

GURAJ

Prevela s engleskoga Mihaela Velina

*Za svu djecu.
I za moje učitelje: Eavan Boland, Jamesa D. Merrita,
a posebno Susan Fromberg Schaeffer.*

Zahvale

Htjela bih iskazati svoju zahvalnost i priznanje Susan Fromberg Schaeffer, Victoriji Wilson, Charlotte Sheedy, Neeti Madan, Catherine McKinley, Jacqueline Woodson, Ellen Ray, Sheilah Mabry, Eve Ensler i Kimberly Goodman.

Posebno hvala Millay Colony i The Writers Roomu.

*Ako ti srce ispunja još mis'o
Mladenačka i čista, dragi moj Putniče,
onda znaj da ponos koji
Zasljepljuje nas veličinom svojom,
Kratkotrajan je i da taj što bježi
Od ljudi može darova bit'pun,
A ne zna ih podijelit': njegov duh
U povoju je još, a onaj tko
Ne vidi drugog kao sebe, taj
Prezirom i mudraca može prožet,
Prezirom što ga niti mudrost više
Ne može svladat'. Znaj da spoznaja
Potraži uvijek put ljubavi sebi...*

WILLIAM WORDSWORTH¹

*Svaka vlat trave svog anđela ima što naginje
se nad njom i šapće: "Rasti, rasti."*

TALMUD

I.

Pala sam razred s dvanajst godina jer sam starom rodila djetę. To je bilo 1983. Godinu dana nisam išla u školu. Ovo će mi bit drugo djetę. Moja kćerka ima Daunov Sidrom. Retardirana je. Prije toga sam pala i drugi osnovne, kad sam imala sedam godina jer nisam znala čitat (i još sam pišala u gaće). Sad bi već trebala bit u trećem srednje i spremat se za četvrti i maturu. Al nisam. Idem u prvi razred.

Izbacili su me iz škole zato jer sam trudna, a mislim da nije pošteno. Nisam ja niš krivo napravila.

Zovem se Claireece Precious² Jones. Ne znam zašto vam to govorim. Valjda zato jer ne znam dokle ću ić s ovom pričom i jel to uopće priča i zašto vam ju pričam; jel ću počę od početka ili odavde ili za dva tjedna od danas. Za dva tjedna? Zaš ne? Kad pričaš ili pišeš, možeš šta hoćeš, nije to ko u stvarnom životu kad možeš samo ono šta zbilja radiš. Neki ljudi pričaju priče koje nit imaju smisla, nit su istina. Ali ja ću se potruditi da ova moja ima smisla i da pišem samo istinu, inače jebeš sve, čemu uopće pisat? Ko da već nema dosta laži i sranja.

Dakle, okej, danas je četvrtak, 24. rujna 1987., a ja upravo hodam po hodniku. Dobro izgledam i fino mirišem - friško, čisto. Vruće je, ali ne skidam kožnu jaknu mada je vruće, da mi ju ne ukradu ili da se ne izgubi. Bablje ljetu, kaže profesor Wicher. Pojma nemam zašt on to tak zove. Valjda hoće reć da je zbilja *vruće*, 32 stupnja, ko po ljetu. A u ovoj jebenoj zgradi nema nikakve, *ama baš nikakve* klime. Naravno, zgrada o kojoj govorim je škola na 134. ulici, između avenije Lenox i bulevara Adama Claytona Powella ml. Hodam po hodniku, idem sa sata razrednika na prvi sat matke. Ne znam koji im je vrag da takvo sranje ko što je matematika stave za prvi sat. Možda zato da to što prije skinu s one stvari. Zapravo mi matka nije takva gnjavaža ko što sam mislila da će mi bit. Dođem u razred i sjednem di hoću. Kod profesora Wicherera nemaš zadano mjesto di moraš sjedit pa svaki dan sjedim u istoj klupi, otraga u zadnjem redu, kraj vrata. Iako znam da su ta vrata zaključana. Sad više ne razgovaramo, ni on samnom ni ja s njim. Prvi dan kaže on meni: "Molim vas, otvorite knjige na strani 122." Ja i dalje sjedim ko kip. On kaže: "Gospođice Jones, rekao sam otvorite knjigu na 122. stranici."

A ja kažem: "Jebemu mater, pa nisam gluha!" Cijeli razred prasne u smjeh, a on pocrveni ko rak. Pa lupi šakom po knjizi i veli: "Molim vas da se upristojite." Mali mršavi bjelac od metar šezdeset. *Prcknedl*, rekla bi moja mama. Pogledam ga pa kažem: "I ja znam lupit. Hoćete da lupim?" Dignem knjigu i tresnem s njom po klupi. Rulja se opet smije. On kaže: "Gospođice Jones, molio bih vas da ODMAH napustite učionicu." A ja njemu: "Ma kurac idem dok ne zazvoni. Došla sam tu učiti matematiku pa me izvolte učiti." Gleda me ko cucak kad ga privežeš na kratki lanac. Ne zna šta bi. Pokušava se sabrati, bit kul, kaže: "Pa, ako želiš učiti, smiri se..." "Smirena sam", kažem mu. A on meni: "Ako želiš učiti, zatvori usta i otvori knjigu." Sav je crven u licu, trese se. Popustim. Jedan nula za mene. Valjda.

Ma nisam ga htjela povrijedit ili osramotiti pred svima. Ali nisam mogla dozvoliti da on ili bilo ko drugi skopča da mi stranica 122 izgleda isto ko i stranica 152, 22, 3, 6, 5 - sve mi stranice izgledaju isto. I zbilja *hoću* učiti. Svaki se dan nadam da će se dogoditi nešto, neko sranje ko na televiziji. Upalit će mi se lampica ili će me neko drugi prosvijetliti - početi ću učiti, nadoknaditi ću zaostatke, bit ću normalna, premjestit ću se napred u prvu klupu. Ali danas opet nije bio taj dan.

Ovo sad vam samo pričam o tom prvom danu. Ali danas nije taj dan, nego ko što rekoh, baš sam išla na matematiku kad me gospođa Lichenstein odvukla s hodnika u svoj ured. Ljuta sam ko pas jer zapravo volim matku, iako niš ne radim na satu, čak ni knjigu ne otvorim. Cjeli sat samo sjedim. Ne ometam nastavu. Baš naprotiv - kad neki iz razreda budu nemirni, ja sam ta koja ih dovede u red. Kažem: "Jezik za zube, jebem vam mater, pokušavam neš naučit!" Prvo se smiju i probaju me navući da se zakvačim sa profesorom Wicherom pa da *ja* ometam nastavu. Ali onda se dignem sa stolca i kažem: "Kuš, pička vam materina, pokušavam nešto naučit!" Onda budu zbunjeni i ti koji brbljaju i profesor Wicher. Ali ima me, metar sedamdeset, devedeset i kusur kila. Klinci me se boje. "Glupi kmica", kažem jednom klincu koji se digo sa stolca. "Sjedi dole i prestani se glupirat." Profesor Wicher gleda me zbunjeno, al zahvalno. Ja mu dođem ko murija.

Održavam red i mir. Ma drag mi je, pravim se da mi je muž i da živimo skupa u Weschesseru, di god to bilo.

Vidim mu po očima da sam i ja njemu draga. Rado bi da mu mogu reć da su meni sve stranice iste, ali ne mogu. Dobivam čisto dobre ocjene. Obično. Jedva čekam da se maknem iz ove jebene škole i da konačno maturiram.

Uglavnom, evo me u uredu gospođe Lichenstein. Gleda ona mene, gledam ja nju. Šutim. Konačno ona veli: "No, Claireece, vidim da očekujemo maloga gosta." Al ne kaže to ko da me pita, nego ko da mi govori. I dalje šutim. Ona sjedi za svojim velikim drvenim stolom, bulji u mene, a svoje je kurvanjske bjele ruke sklopila ispred sebe.

"Claireece."

Svi me zovu Precious. Imam dva imena i prezime: Claireece Precious Jones. Samo me kreteni koje mrzim zovu Claireece.

"Koliko ti je godina, Claireece?"

Bjela drolja ima moj dosje na stolu. Vidim ga odavde. Nisam baš toliko bedasta. Gadura dobro zna kolko sam stara.

"S davno navršenih šesnaest godina *ahm* prilično si *ahm...*" nakašlja se ona, "*stara* za prvi srednje."

Ja i dalje šutim. Kad je toliko pametna da sve zna, nek si sama sve govori.

"No, reci, trudna si, zar ne, Claireece?"

Gle, sad me pita, a prije par sekundi kurvetina je *znala* šta sam.

"Claireece?"

Sad pokušava bit sva fina i blaga, kako sere!

"Claireece, tebi govorim."

I dalje šutim. Zbog te kuje nisam na matki. Volim matku. A profesor Wicher voli da sam na satu, jer kad nisam nema ko držat te bezobrazne kmice pod kontrolom. Fin je čovjek, *svaki dan* nosi odijelo. Ne dolazi u školu obučen ko neki drugi seronje od profesora.

"Ne želim izostat cjeli sat s matke", kažem glupači Lichensteinici. Ona blene u mene ko da sam rekla da hoću popušiti psu ili tak neko sranje. Koji je vrag toj razgajbanoj pizdi? (Tako moja stara zove ženske koje ne voli - razgajbane pizde. I kužim šta to znači i ne kužim, al sviđa mi se kako to zvuči pa i ja to govorim.)

Ustanem i krenem van, ali gospođa Lichenstein veli nek izvolim opet sjesti, jer još nije gotova samnom. Al ja sam gotova s njom,

samo šta to njoj nije jasno.

“To ti je već *drugo* dijete?” kaže ona. Pitam se šta još piše u tom dosjeu s mojim imenom na koricama. Mrzim ju.

“Mislim da bismo trebale održati mali roditeljski sastanak - ja, ti i tvoja majka.”

“Zašto?” upitam. “Ništ nisam napravila. Pišem zadaće, ne radim gluposti. Ocjene su mi dobre.”

Gospođa Lichenstein gleda me ko da imam tri ruke ili da mi smrdi iz pice ili tak nešto.

Najradije bi ju pitala šta tu može moja majka. Šta će ona napraviti? Ali ne kažem ništa. Samo: “Moja stara ima posla.” “Pa, možda bismo se mogle dogovoriti da ja dođem do vas...” Kad je vidila izraz na mom licu, izgledala je ko da ju je neko tresnuo, a točno to bi joj se i dogodilo da je rekla još samo jednu rječ. Da dođeš u moju kuću! Znatiželjna bjela kurvo! Moš misliti! Ko da se mi spremimo doć k tebi u Weschesser ili di god vi jebeni frikovi živite. Majke mi, sad sam zbilja sve čula, bjela kuja hoće u posjetu.

“U tom slučaju, Claireece, bojim se da ću te morati isključiti iz škole..

“Zbog čega?!”

“Trudna si i...”

“Ne možete me izbaciti zato šta sam trudna! Imam i ja neka prava!”

“Claireece, ne pokazuješ nimalo volje za suradnju...”

Pružila sam ruku preko stola, htjela sam ju zgrabiti i dić joj tu debelu guzicu sa stolca. Izmaknula mi se, pala natraške i počela vrištati: “Upomoć! Upomoć!”

Prošla sam kroz vrata i van iz zgrade, al čulo se sve do ulice kako se glupača dere: “Upomoć! Upomoć!”

“Precious!” To me majka zove.

Samo šutim. Buljila mi je u truh. Znam šta me čeka. Dalje perem suđe. Za večeru smo imali pečenu piletinu, pire krumpir, sos od pečenja, mahune i kruh. Ne znam kolko sam mjeseci trudna. Ne želim stajati tu i slušati kako mi mama govori da sam drolja. Znam da će se cjeli dan derati na mene, isto ko prošli put. Droljo! Kurvetino! Ko? Ko? *Ko ko ko?* Kokodakat će ko ona kokoš iz Diznijevog crtića koji sam jedamput gledala. Kooo? Hoćeš znati ko...?

“Claireece Precious Jones, tebi govorim!”

I dalje joj ne odgovaram. Tu sam stajala za istim ovim sudoperom i prošli put kad me počelo boliti. *Bam!* Auu ummm! Nikad prije u životu nisam osjetila niš slično. Na čelo mi je izbio hladni znoj, a nutra peče ko živa vatra. Samo sam stajala kad me presjeklo, onda je malo popustilo, ali je brzo opet počelo. A ona samo gleda i *urla* na mene: “Droljo! Prokleta kurvo! Svinjo jedna! Ne mogu vjerovat, tu meni pred nosom, tu si se smucala!” Opet me zabolilo, a onda me *ona* pljusnula. Padnem na pod i počnem plakati: “Mama, molim te, mama mamice, molim te molim te mama! Mama! Mama! MAMA!” A ona me RITNE u glavu. “Kurvo! Kurvetino!” vrišti. Onda je na vrata počela lupat gospođa West koja živi u stanu do nas i vikat: “Mary! Mary! Šta radiš? Ubit ćeš to dijete! Treba joj pomoć, a ne mlatit ju, jesi poludila?”

Mama kaže: “Trebala mi je reć da je trudna!”

“Isuse, Mary, nisi znala? *Ja* sam znala, cjela zgrada je znala. Jesi ti pri sebi?”

“Nemoj mi prodikovat o mom vlastitom djetetu!” “Devet-jedan-jedan! Devet-jedan-jedan! Zovi hitnu!” Sad se i gospođa West počela derat. Viče mami da je budala.

Sad me već boli ko sam vrag. Stišće me, svrdla. Ne čujem ne vidim samo vrištim: “Mamice! Mamice!”

Nisam čula ni vidla kad su došli, ti iz hitne. Malo otvorim oči kad ga vidim Neki Meksikanac u obleki hitne pomoći. Gura me natrag na jastuk. Sva sam se skvrčila od bola. On govori: “OPUSTI SE!” Boli ko da me neko probada nožem, a ovaj mi kaktusar priča o opuštanju!

Jednu mi ruku stavi na čelo a drugu na trbuh. “Kako se zoveš?” pita me. “Ha?” kažem ja. “Kako ti je ime?” “Precious”, velim. A on: “Precious, beba samo što nije. Želim da sad počneš tiskati, čuješ me, mamice? Kad opet osjetiš da boli, odmah počni tiskati, Preciousita. *Tiskaj. Natjeraj se da tiskaš!*”

I jesam.

Poslje toga uvijek među latinosima tražim nekoga s njegovim licem i njegovim očima. Koža boje kave s mljekom. Dobra kosa.

Toga se sjećam. Bog. Mislim da je to bio sam bog. Nijedan drugi muškarac nikad nije prema meni bio tako dobar. U bolnici sam pitala:

“Di je onaj tip koji mi je pomagao?” Rekli su mi: “Šuti sad, mala, upravo si rodila.”

Ali ne mogu šutiti kad mi stalno postavljaju nekakva pitanja. Ime? Precious Jones. Točnije rečeno Claireece Precious Jones. Rođena? Četvrtog jedanaestog devedesetih. Gdje? “Tu”, kažem, “točno tu u bolnici u Harlemu.” “*Devetsto sedamdesete?*” pita sestra tiho i zbunjeno. Onda pita: “Koliko imaš godina?” A ja kažem: “Dvanajst.” I s dvanajst me je godina već bilo, niko ne bi pogodio da imam samo toliko. Visoka sam. I znam da imam preko devedeset kila, jer kazaljka na vagi dalje ne ide. Zadnji put kad su me htjeli izvagati u školi, nisam im dala. Radi čega da me vagaju, znam da sam debela. Pa šta. Ajmo dalje.

Ali ovo sad nije školska sestra, ovo je bolnica u Harlemu di sam rođena i di su sad dovezli mene i moju bebu koja se rodila na podu u kuhinji u aveniji Lenox broj 444. Sestra je neka mršava ženska s kožom boje putra. Svjetlija je nego neke latino ženske, al ja znam da je crna. Kužim te stvari. Kmicu moš prepoznat i po drugim stvarima, ne samo po boji. Ta je sestra ista ko ja. Puno crnaca s velikim autima ili u doktorskim kutama isti su ko ja, samo šta to ne znaju. Tolko sam umorna da samo želim nestat. Da me bar ta Putrasta pusti na miru, ali ona i dalje bulji u mene, a oči ko tanjuri. Kaže da treba još podataka za rodni list.

Još uvijek mi ne ide u glavu da sam rodila. Mislim znala sam da sam trudna, znala sam i kako sam zatrudnila. Zнала sam da kad muški stavi onu stvar u tebe i iz nje špricne ono bjelo u tvoj muf, možeš zatrudniti. Imam dvanajst godina, a to znam od pete-šeste godine, možda sam i uvijek znala to o kurcu i pici. Ne sjećam se da to ikad nisam znala. Ne, ne mogu se sjetiti vremena kad to nisam znala. Al to je sve šta sam znala. Nisam znala koliko to dugo traje, šta se unutra događa, ništa. Ništa nisam znala.

Sestra mi nešto govori ali ju ne čujem. Klince u školi čujem. Jedan dečko veli da sam ružna za krepat od smjeha. Kaže: “Claireece je toliko ružna da je to za krepat od smjeha.” Njegov frend kaže: “Ne, ta debela krava je toliko ružna da je to za *plakat*.” Ha ha ha. Nemam pojma zašto sam se sad sjetila ta dva glupa klinca.

“Majka”, kaže ona. “Kako ti se zove majka?” “Mary L. Johnston”, velim. (L. je skraćeno za Lee, ali mama ne voli to Lee, zvuči joj

seljački.) “Gdje se rodila?” pita ona. “U Greenwoodu, u Mississippiju”, kažem ja. Sestra opet pita: “Jesi ti ikad bila tamo?” “Ma kakvi, nikad nisam nikud išla”, velim. Ona kaže: “Pitam zato što sam ja iz Greenwooda.” Velim: “O,” jer znam da se od mene očekuje da nešto kažem.

“Otac”, dalje pita. “Kako ti se zove tata?”

“Carl Kenwood Jones, rođen u Bronxu.”

“A otac tvog djeteta?” pita ona.

Kažem: “Isti taj Carl Kenwood Jones, rođen u istom tom Bronxu.”

Zašutila je. Onda veli: “Šteta, kakva šteta. Dvanest godina, dvanest godina”, stalno ponavlja ko da je malo munjena (ili je u nekakvom šoku). Gleda me, koža ko maslac, svjetle oči - znam da je dečki vole. Pita: “Jesi ikad... jesi ikad uopće bila djete?” Koje glupo pitanje, jesam ikad bila djete. Pa *sad sam* djete!

Zbunjena sam, umorna. Kažem joj da sad hoću spavat. Ona spusti krevet i ja zaspim.

Kad sam se probudila, vidim neko drugi stoji u sobi. Policija ili tako neko. Hoće mi postaviti neka pitanja. Ali prvo ja pitam: “Di mi je beba? Znam da sam rodila djete. Znam da jesam.” Neka nova sestra slatko mi se smješi i kaže: “Jesi, mlada damo, bome jesi.” Makne ljude u uniformama od mog kreveta. Kaže da mi je beba na itezivnoj njezi i da ću ju brzo viditi, samo nek sad lijepo odgovorim na pitanja ovim dobrim ljudima. Ali nisu to dobri ljudi. Sve su to murjaci. Nisam luda. Ništa im neću reći.

“Precious! Precious!” dere se stara, al glava mi nije tu nego tamo prije četiri godine kad sam prvi put rodila. Za istim sam ovim sudoperom stajala kad me prvo strefila bol, a onda ona.

“Precious!”

Ruka mi sklizne dolje u vodu, zgrabi mesarski nož. Bolje joj je da me ovaj put ne pljusne, ozbiljno kažem. Jer ak me lupi, časna rječ zaklat ću je!

“Precious! Jesi malo skrenula? Stojiš i buljiš u zid. Tebi govorim!”

Ko da je to velka stvar.

“Zamislila sam se”, velim.

“Šta imaš razmišljati dok razgovaram s tobom?”

Kaže to ko da palim novčanice od sto dolara.

Zazvoni zvono na vratima. Pitam se ko bi to mogo biti. Nikad nam niko ne zvoni osim narkića koji pokušavaju uć u zgradu. Mrzim narkiće. Radi njih smo svi mi crnci na lošem glasu.

“Idi reci tim kretenima nek prestanu zvonit”, kaže ona. Bliže je vratima nego ja, ali moja se stara ne miče ako baš nije nužno. Ozbiljno. Krenem se javit na iterfon i skužim da još uvijek držim nož. Nekad zbilja mrzim svoju staru. Nekad si mislim u sebi da je ružna.

Pritisnem gumb na iterfonu i dreknem: “Prestanite zvonit, pička vam materina!” pa se vratim u kuhinju završit s pranjem suda.

Opet neko pozvoni. Vratim se natrag. “Ma prestani zvonit, kad ti kažem!” Pizde opet pozvone. “Ma prestani!” *Opet* zvoni. “PRESTANI!” zaderem se. Opet zvoni. Stara uleti i kaže: “Pritisni drugi gumb, glupačo!” Želim joj reč da nisam glupa ali ne kažem jer znam da jesam, a i zato šta ne želim da me počne tuć. Jer po tome šta u ruci i dalje držim mesarski nož, znam da je s tučenjem gotovo. Ako njena ruka ikad više udari Precious Jones, priklat ću je. Pritisnem drugi gumb, onaj za slušanje. “Ovdje Sondra Lichenstein, došla sam vidjeti Claireece Jones i gospođu Mary Johnston.” *Gospođa Lichenstein!* Šta sad hoće ta drolja? Hoće da ju ovaj put zaozbiljno tresnem.

“Ko je to, Preciois?” pita stara. Kažem: “Jedna bjela kujetina iz škole.” “Šta hoće?” pita stara. “Nemam pojma.” “Pa pitaj ju”, kaže stara. Pritisnem gumb pa velim: “Šta hoćete?” Onda pritisnem drugi gumb i začujem kako gospođa Lichenstein govori: “Želim razgovarati s tobom o tvojoj naobrazbi.” Jebote, luda je. Pa svaki dan sam išla u školu sve dok me njena bjela guzica nije odvukla iz hodnika u svoj ured, jebala me u zdrav mozak sve dok se nisam postavila na nju i izbacila me iz škole samo zato jer sam trudna - znači zapravo mi je ona onemogućila obrazovanje. A sad je dovukla svoju bjelu rit do avenije Lenox i hoće razgovarat o mojoj *naobrazbi*. Bože di su narkići kad ih čovjek treba. “O čem se radi, Precious?” pita me stara. Neće da joj neka bjela fufa socijalna radnica učiteljica ko gospođa Lichenstein zabada nos u njena posla. Jer stara ne želi da joj ukinu socijalnu pomoć. A to se može desiti kad ti počnu dolazit bjele fufe ko Lichensteinica. Da nisam trudna i da mi nije teško s trbuhom trčat po stepenicama, sjurila bi se dolje i razbila ju. Stara kaže: “Otpardi tu kuju.” Kažem u iterkom: “*Hasta la vista, koka.*” To je zbogom na

španjolskom, ali kad to crnci kažu onda je “poljubi me u dupe”. Opet zazvoni. Pa ne mogu vjerovat koja je to glupača! Pritisnem tipku. “Claireece, tako mi je žao zbog onoga u četvrtak. Samo sam ti htjela pomoći. Ja... Profesor Wicher kaže da si mu jedna od najboljih učenica, da si nadarena za matematiku.” Zastane ko da razmišlja šta dalje reč, a onda kaže: “Nazvala sam gospođicu Knight iz Učim te/ Učiš me. To je škola koja provodi alternativni program srednjoškolskog obrazovanja.” Opet stane pa nastavi: “Claireece, slušaš li me?” Pritisnem drugu tipku. “Aha”, kažem. “Dobro. Kao što sam rekla, nazvala sam gospođicu McKnight u UT/UM. Nalazi se na 19. katu hotela Theresa na 125. ulici. To nije daleko odavde.” Pritisnem GOVORI. “Znam di je hotel Theresa”, kažem njoj, a u sebi dodam “kujo”. Opet pritisnem SLUŠAJ, ti kreteni misle da ništa ne znam. Kaže ona: “Broj telefona je 555-0831. Ispričala sam im o tebi.” Lichensteinica zašuti. “Nazovi ili jednostavno svrati na 19. kat u...” Pritisnem GOVORI pa joj kažem da sam ju i prvi put čula. Još mi je toplo oko srca - bar oko jedne polovice - dok razmišljam o tome kako je profesor Wicher reko da sam dobra učenica. Druga polovica najradije bi mi iskočila iz prsa i razbila gospođu Lichenstein. Više nije pozvonila pa je valjda i ona sama skužila da bi bilo bolje da se makne.

Zaspala sam misleći si devetnajsti kat, hotel Theresa, alternativa. Ne znam šta je alternativa, ali imam osjećaj da želim znati. Devetnajsti kat, to mi je zadnja misao prije nego šta zaspim. Sanjam da sam u liftu koji ide gore gore gore toliko daleko da pomislim da umirem. Vrata se otvore i vidim tipa s kožom boje kave s mljekom, onoga otamo di govore španjolski. Prepoznam ga otprije, odonda kad sam krvarila i rađala prvo dijete na podu u kuhinji. Opet mi stavi ruku na čelo i šapne: “Tiskaj, Precious. *Natjeraj se da tiskaš.*”

Probudim se sa sjećanjima na to kad sam zadnji put tiskala. Tek su mi dva dana poslje poroda prvi put pokazali moju bebu, a onda sam vidjela šta stvarno znači to da “ima malih problema s disanjem”. Pokušala sam ispružiti ruke al umorna sam ko nikad prije u životu. Kraj kreveta stoje sestra Putrasta i još jedna mala crna. Mala crna drži bebu. Putrasta gurne ruke pod plahtu i primi moju, ali stisnula sam šake. Ona mi trlja šake sve dok ne raširim dlanove. Putrasta

pogleda drugu sestru u oči, a mala crna se nagne da će mi dat dijete al Putrasta skoči i uzme joj ga.

“Nešto nije u redu s tvojom bebom”, veli Putrasta s glasom ko da golubovi guguću, jako tiho, guu guu, “ali živa je. I tvoja je.” Pa mi stavi bebu u naručje. Bebi je lice spljošteno ko palačinka, ima kose oči ko da je iz Koreje, a stalno plazi jezik nutra van ko neka zmija.

“Mongoloid”, kaže druga sestra. Putrasta je opasno pogleda.

“Šta joj se desilo?” pitam.

“Pa, mnogo toga”, kaže ona. “Doktor će ti reći malo više. Izgleda da tvoja beba ima Downov sindrom i da je pri porodu ostala bez kisika. Osim toga, ti si tako mlada, a takve se stvari češće događaju jako mladima...” Pita me: “Jesi li u trudnoći uopće išla liječniku?”

Ništa joj ne odgovorim, samo joj vratim dijete. Sestra Putrasta kimne glavom maloj crnoj koja odnese moju bebu. Putrasta sjedne na rub kreveta i proba me zagrlit. Neću. Podraga me po licu. “Tako mi je žao, gospođice Jones, silno mi je žao.” Pokušavam se okrenut od nje, ali sad je već u krevetu i privija me k sebi. Miriši na losion, a iz usta joj osjećam miris žvakaće. Od nje osjetim toplinu i dragost kakvu nikad nisam osjetila od mame i sva se rasplačem. Prvo samo malo, a onda sve jače i jače, sve me boli - između nogu, masnica na glavi di me mama ritnula, ali Putrasta to nije vidila pa me stisnula baš za to mjesto. Plačem radi ružne bebe, a onda zaboravim na ružnu bebu i plačem radi mene koju nikad prije niko nije grlio. Tata je stavio svoju smrdljivu kitu u moja usta i u moju picu, ali nikad me nije zagrlio. Vidim sebe, prvi razred, roza haljinica s flekama od te stvari, te sperme. Niko mi nije ni kosu počesljao. Drugi razred, treći razred, četvrti razred čine mi se ko jedna duga mračna noć. Carl je ta noć i ja nestajem u njoj. A dani nemaju smisla. Nema smisla govorit, nabacivat se loptom, pisat tako da ne pređeš preko crte. Oblik? Boja? Koga briga jel to ljubičasto govno kvadrat ili krug, jel ljubičasto ili plavo? Kakve veze ima jel šarena kućica na vrhu ili na dnu. Zato nestanem iz dana, samo sve odložim - knjigu, lutku, konop za preskakivanje, glavu, sebe. Mislim da nisam digla glavu sve dok me onaj iz hitne pomoći nije našo na podu, a sad mi ova tu sestra govori: “Pogledaj me, zlato, prebrodit ćeš to. Zaista ćeš sve to prebroditi.”

Pogledam ju, ali vidim maminu cipelu koja se približava mom licu ko metak, vidim Carlov kurac kako mi se njiše pred licem, a sad i tu bebu s palačinkom od lica i sa korejanskim očima.

“Kako?” pitam. “Kako?”

Kad sam došla doma iz bolnice, beba je otišla živjet kod moje bake na uglu 150. ulice i avenije St. Nicholas, iako je mama rekla socijalnim radnicima da dijete živi s nama i da se ona brine za nju dok sam ja u školi. Oko tri mjeseca nakon što se beba rodila, još uvijek sam imala dvanajst godina, kad se sve to dogodilo - mama me pljusnula. JAKO. Onda je zgrabila gusnatu tavu, hvala bogu dragome da u njoj nije bilo vrelo ulje, pa me tako jako lupila po leđima da sam pala na pod. Onda me ritnula u rebra i rekla: “Hvala ti gospodična Claireece Precious Jones što si se jebala s mojim mužem ti pokvarena mala droljo!” Osjećam se ko da ću umrjeti, ne mogu disati, počne me boliti tamo di sam imala bebu.

“Debela razgajbana droljo! Crnčugo svinjska kurvanjska! Ostavio me! Radi tebe me ostavio. Šta si rekla onim jebenim idiotima u proklesoj bolnici? Trebala bi te UBIT!” vrišti ona na mene.

Ležim na podu i tresem se, plačem, bojim se da će me ubiti. “Diš se, gospodična Vrtiguza”, kaže mama. “Diži tu svoju droljastu guzicu i idi spremi neku večeru prije nego šta ti zbilja dam razloga za plakanje!” Ustanem se s poda i skuham večeru. Napravim raštiku sa svinjskim nogicama, kukuruznu pogaču, makarone sa sirom i pržene pitice od jabuka. Iako ne znam dobro na sat znam da sam puna dva sata u kuhinji, jer tip na radiju kaže sad će vjesti u četiri sata pa malo muzike, a kad sam bila gotova s maminom večerom već je reko da je šest sati. Vrat, rame i leđa bole me ko da me auto pregazio. Donesem mami tanjur, stavim ga pred nju na TV stolić.

“A di je tvoja večera?” vikne ona.

“Nisam gladna”, velim joj.

Vidim da počinje sijevat očima, a bora na čelu sve dublja. Bojim se. “Boli... me rame... Idem si malo leći.”

“Ništa ti nije s ramenom, uopće te nisam jako! Idi si po tanjur i prestani se praviti glupa, da te ne dohvatim pa da vidiš kako će te rame boliti!”

Vratim se u kuhinju i složim si hranu na tanjur. Mama viče iz sobe: “Margarin! Donesi mi malo margarina i čili sosa!” Pa joj donesem i

jedno i drugo. Vratim se po svoj tanjur i sjednem kraj nje. Zelenje, pogača, nogice, makaroni sa sirom - jedem jer mi je rekla nek jedem. A uopće ne osjećam okus. U ramenu mi nabija, bol mi sjeva uz vrat. Na televiziji se neki bjelci smiju i ljube. "Ma vidi ga što je zgodan!" Mama slini nad nekim crncem u reklami za pivu. Ne volim pivu. "Donesi mi još." Mama gurne tanjur prema meni. "I sebi uzmi još."

"Neću više."

"Jesi čula šta sam rekla?"

Ustanem se, odnesem i njezin i moj tanjur u kuhinju. Sita sam, tolko da imam osjećaj da ću puknut. Pogledam mamu. Strah me i gledat je. Zauzima pola kauča, ruke su joj ogromne, a uvijek raskrečene noge izgledaju ko ružni balvani. Donesem joj tanjur. "Šta više nema pitica?"

"Ima", kažem.

"Donesi mi još par kad se budeš vraćala sa svojim tanjurom i požuri prije nego te nabijem u tu glupu guzicu!"

Natrag u kuhinju po njene pitice, usput si natrpam na svoj tanjur više hrane nego prvi put, jer znam da će me inače poslat natrag po još. Stavim joj pitice na plastični stolić, trudim se uopće ju ne gledati. Trudim se gledati bjelce na teveu koji trče po pješčanoj plaži. Trudim se ne vidjet mast koja se mami cjedi niz bradu, trudim se ne vidjet kako rukom prima cjelu svinjsku nogicu, trudim se ne razmišljati o tome da i ja radim isto. Jedem, prvo zato šta me prisilljava, jer će me razbit ako ne jedem, a drugo u nadi da će mi od toga malo popustiti bol u vratu. Jedem sve dok mi bol, sivo svjetlo od tevea i mama ne postanu mutni, a onda samo klonem natraške na kauč tako prepunog želuca da mislim da ću krepat. I zaspim, ko i uvijek. *Skoro* pa zaspim, jer bol u ramenu ne da mi da se totalno isključim. Osjetim maminu ruku među nogama, plazi mi uz bedro. Samo mirno ležim, čvrsto žmirim. Znam da je drugu ruku gurnula sebi među noge jer osjećam miris. Mama više ne stane u kadu. Zaspi, zaspi, *zaspi*, govorim si. Mamina ruka ko ljugavi pauk gmiže mi uz noge, u picu. Bože molim te! Hvala ti bože, kažem kad konačno zaspim.

Imam dvanajst godina, ne - *imala sam* dvanajst godina, kad su se sva ta sranja događala. Sad imam šesnajst. Prošlih par tjedana, sve otkad me ona bjela kujetina Lichensteinica izbacila iz škole, 1983. i 1987., mojih dvanajst i šesnajst godina, prva beba i ova koju sad

čekam, sve mi se to pomješalo u glavi. Mama me upravo udarila s gusnatom tavom? Moja beba je tek rođena i zamotana u bjele dekice, ili debela i s mrtvim očima leži u koljevci u bakinoj kući? Sve mi se to čini ko odjeća u vešmašini u praonici - vrti se i vrti, gore i dolje i u krug. U jednom trenu me mama rita u glavu, u drugom skačem preko stola da ću razbiti Lichensteinicu.

Ali sad, upravo *sad*, stojim kraj sudopera i završavam sa pranjem suda. Mama spava na kauču. Petak je, šesnajsti listopada 1987. Moram izdržat još subotu i nedelju, do ponedjeljka - i alternativnog programa.

“Škola?” kaže mama. “Idi socijalnoj radnici, škola ti sad ne može pomoć.” Prodavačica u dućanu za punije na 125. ulici za ove je tajice rekla da su NEONSKI ŽUTE boje. Na sebi imam njih i svoju X majicu. Malo sam namazala lice vazelinom, s kosom ionako ne mogu ništ napraviti dok ne dođem do neš novaca da mi frizerka opet splete pletenice. Pogledam Farrakhanov poster na zidu. Amen Alah! Crvene brojke na radijo satu pokazuju 8:30 sati. Moram krenuti.

Idem na devetnajsti kat hotela Theresa na al-ter-na-TI VU! Bijele ribokice! Bolje od najkica? Ne, sljedeće tene koje si kupim bit će najkice! Zelena kožna jakna, ključevi. Krećem, već mi je ruka na kvaki.

“Kud ideš?” viče mama iz svoje sobe.

Zašto ta debela guzica ne spava? Niš joj ne odgovorim. Nek se jebe!

“Jel ti mene čuješ?” Počnem otključavati brave na vratima. Ima ih četri. “Precious!” Ma jebi se, kujo. Odo ja. Stubište je tako usko da mi tjelo dira zidove sa obadvije strane dok silazim po stepenicama. Možda malo smršavim poslje poroda. Možda si i pronađem neki stan.

Zakoračim u jutro na aveniju Lenox di sve vrvi od autiju, ilegalnih taksija i buseva. Ispred supermarketa i McDonalda na 132. ulici parkirani su kamioni za dostavu. Muškarci, žene i djeca čekaju bus da ih odveze u školu ili na posao. Pitam se kud idu na posao? Di ću ja ići na posao, kako ću se izvuć iz NJENE kuće? Mrzim ju. Sad sam već na 126. ulici, preko ceste je restoran *Sylvia's*. Nemam love. Na ulici ima dosta afričkih trgovaca sa štandovima di prodaju kožne torbe i afričku odjeću i rinčice od školjki, takve stvari.

Hodam polgano. Sad kad već imam veliki trbuh niko mi ništa ne dobacuje. Nema više “ej, bucka” i “vidi ovu, šira je neg duža”. Sigurna sam. Takvi mi kreteni s ceste ništa više ne mogu, ali jel mogu isto reći za Carla Kenwooda Jonesa? Ovo mi je već drugo djete od tate, oće i ovo bit retardirano?

Ovaj put znam da mama zna. O itekako zna. Ona mi ga je dovela. Nisam luda, ta me smrdljiva kurvetina dala njemu. Vjerojatno je reko da neće jebat nju dok ne dobije i mene. Došlo je do toga da više ni nije moro čekat noć nego je banuo u moju sobu kad god mu se htjelo. Popeo bi se na mene. Kuš, veli. Pljeska me po dupetu. Široka si ko Mississippi, nemoj mi reč da će te malo kurca bolit. Navikni se na to, smije se on, ma već se i jesi navikla. Padnem natraške na krevet, on na mene. Onda promjenim program, promjenim *tjelo*, plešem u video spotu! U filmovima! Brejkam, *letim*, samo plešem! Dižem publiku na noge u Apollu, plešem za Douga E. Fresha ili Ala B. Shurea. Publika me obožava! Kažu da sam jedna od najboljih plesačica i nema sumnje da je tako!

“Oženit ću te”, govori on. Požuri, kmico, i začepi! To njegovo trkeljanje i stenjanje zezne mi snove. Prvo mi usere život s tim šta me jebe, a onda usere jebanje s previše priče. Dođe mi da vrisnem daj zaveži! Crnčugo glupa, kako ćeš me ženit kad si mi otac? Ja sam ti kćer, nije po zakonu jebat me. Ali držim jezik za zubima, da se jebanje nebi pretvorilo u batine. Počne mi bit fino, prestanem biti plesačica u video spotu i počnem svršavat. Pokušam se vratit u video, ali već svršavam, ljuljam se pod Carlom, pička mi sva sočna, fino je. Sram me je. “*Vidiš, vidiš*”, pljeska me po bedru ko šta kauboj pljesne konja na teveu, onda mi stisne bradavicu, počne je grickat. “*Vidiš, vidiš* da ti se to SVIĐA! Ista si ko mater - umrla bi za to!” Izvuče kurac van, bjela sperma curi iz mene i ostavlja mokre fleke na plahti.

“Ulazite li, mlada damo?” Trepnem prema vozaču busa koji gleda dole u mene. Zatresem glavom i bus krene. Naslonjena sam na staklenu ogradu na busnoj stanici. Buljim u bus broj 101 koji juri niz 125. ulicu. Kako sam došla tu? Šta radim na 125. u ovo doba dana? Pogledam dolje u stopala, oko mi zapne za tajice, NEONSKI ŽUTE, pa da! Alternativa! Na putu sam ili sam *bila* na putu tamo kad su me zdrmale ružne misli pa sam se pogubila.

“Jeste dobro?” pita me neki tip u uniformi nekoga ko radi u garaži ili na takvom nekom mjestu.

“Okej sam, okej sam.” Već su se oko mene počeli okupljati ljudi.

“Daj pusti, vidiš da je luda!” neki mršvi frajer u širokim hlačama glasno veli visokom tipu kraj sebe.

“Jebem te u tu usku pedersku guzicu! Brini ti svoje brige!” Maknem se od njih, pređem preko 125. ulice i krenem prema hotelu Theresa. Stoput sam prije prošla kraj njega, ali nikad nisam bila unutra. Prođem kroz vrata, kraj tipa za stolom, nit on mene šta pita nit ja njega. Lift ima crna vrata. Uđem i stanem. Ništa. Ne miče se. Pritisni gumb, budalo, kažem si. Pritisnem gumb. I nisam glupa, kažem si.

Izađem iz lifta i tamo vidim stol za kojim sjedi neka ženska s kratkim upletenim tankim pletenicama. Na stolu bjeli znak s crnim slovima.

“Jel ovo alternativa?” pitam.

“Što?” ona podigne obrve.

“Jel ovo alternativa?” Kuja me čula i prvi put!

“Što zapravo tražiš?” pita žena slatkim glasom.

“A šta je ovo tu di sam?”

“Ovo je Centar za alternativno srednjoškolsko obrazovanje odraslih - Učim te/Učiš me.”

“Ja i tražim alternativnu školu.”

“Pa”, žena me još malo pogleda, “ovo *jest* alternativna škola.”

Nikad prije nisam vidila nikoga s pletenicama koje ne vise. Čemu ih uopće plest ako si ne misliš ugraditi ekstenzije?

“Šta je alternativa?” Niš me ne košta pitat kuju i saznat kakva će to škola biti.

“Nisam sigurna da razumijem što me pitaš.”

“Alternativa... jedna ženska iz moje stare škole rekla mi je da dođem ovdje u hotel Theresa na devetnajsti kat, jer da je tu alternativna škola.”

“Dobro, dobro”, kaže ona. “Učim te/Učiš me jest alternativna škola, a alternativa je kao izbor, drukčiji način da nešto učiniš.” “A.”

“Iz koje škole dolaziš?”

“Iz stočetredesete.”

“To je niža srednja škola, zar ne?”

“Imam šesnajst godina.”

“Trebaš donijeti ispisnicu iz stare škole, jer dok te oni službeno ne ispišu, ne možemo te uključiti u program.”

“Izbacili su me jer sam trudna.”

“Da, dobro, shvaćam, ali svejedno trebaš službenu ispisnicu jer te inače ne možemo primiti. Takvi su propisi.”

“Gospođa Lichenstein mi to nije rekla.”

“A, ti si ta za koju je zvala gospođa Lichenstein.”

“Šta je rekla?”

Odgovara mi ko da razgovara sama sa sobom. “Rekla je neka držimo oči otvorene, jer možda se pojaviš.” Prekopava po nekakvim papirima na stolu. “Jesi li ti Claireece P. Jones?”

“Ta sam.” Znači zbilja su čekali da se možda pojavim? To mi je nekako drago.

“Pa, ravnateljica iz tvoje bivše škole već nam je poslala ispisnicu i tvoj dosje.”

“Kakav dosje?”

“Ocjene.” Žena blene u mene. “Jesi li dobro?”

“Već su poslali moj dosje!” više sam ispljunula nego rekla, jer to me užasno razbjesnilo.

“Pa... trebali smo neke osnovne podatke prije nego što te primimo u program. Naši učenici moraju uspunjavati neke preduvjete u vezi s приходима, mjestom stanovanja i uspjehom u školi prije no što ih možemo upisati u naš program. To što su nam već poslali tvoj dosje samo će ubrzati cijelu stvar.”

Pitam se što točno piše u dosjeu. Znam da piše da sam imala djetе. Jel piše i ko mu je tata? I kakva je bila beba? Jel kaže da su mi sve stranice iste, koliko sam teška, s kim sam se tukla? Ne znam šta piše u dosjeu. Znam samo da svaki put kad me hoće sjebat ili donjet neku odluku o mom životu, eto ga izvade taj kurčevi dosje. Dobro, okej, dobili su ga, znaju svaku jebenu stvar o meni. Šta sad, ajmo dalje.

“Jel mogu počet već danas?”

Pletenica digne obrve. “Pa naravno”, kaže ona. “Postoji prijemni postupak, ali u tvom smo slučaju najveći dio toga već obavili. Jedino što nam još treba jest potvrda o приходима. Primaš li socijalnu potporu?”

“Ne.”

Obrve su opet gore, a ona me gleda preko naočala.

“Moja stara ju dobiva za mene i moju kćer.”

“O, znači bila si na amniocentezi?” Gleda u moj trbuh.

“Na čemu?”

“Rekla si da tvoja majka prima novčanu potporu za tebe i tvoju kćer?” Glavom pokaže na moj trbuh.

“Ne za ovo dijete! Imam još jedno osim ovoga koje se tek treba roditi.”

“A, shvaćam. Znači tvoja majka ima skrbništvo nad tobom i tvojom kćeri. Drugim riječima, živiš na njenoj socijalnoj pomoći.”

“Aha.” Ova kuja nije glupa.

“U redu. Dakle, trebam presliku maminog rješenja o potpori i dječjem doplatku te jednog računa za telefon ili komunalije, dobro?”

“Okej.” Zabuljim se u nju. “To treba donjet *odma*?”

“Ne, ne, opusti se, prvo te moramo testirati - provjeriti tvoje čitanje i razinu znanja iz matematike, da vidimo hoćemo li te staviti u osnovni ili predmaturalni program.”

“Koja je razlika?”

“Pa, predmaturalni su programi za učenike čije je znanje na razini srednje škole i koji se mogu odmah uključiti u program daljnjih priprema za srednjoškolsku maturu. Osnovni program je za učenike s kojima treba raditi da bi se njihovo znanje dovelo na srednjoškolsku razinu.”

“Koja je to razina?”

“Pa, da bi učenik mogao ući u predmaturalni program, mora imati razinu znanja jednaku onima koji imaju osnovnoškolsko obrazovanje, a na testu općeg znanja mora postići rezultat koji odgovara najmanje znanju učenika osmog razreda osnovne škole.”

“Ja sam išla u prvi srednje.”

“U tom slučaju”, nasmješi mi se Pletenica, “ne bi trebalo biti nikakvih problema.”

“U čemu je problem?” pitam debelu tamnoputu ženu koja mi gleda preko ramena u test. Ima tajice ko moje samo šta su njene crne. Gore ima plavu bluzu, ljepu, ko od svile. Ne izgleda loše. Sviđaju mi se svjetloputi ljudi, ljepi su. Sviđaju mi se i vitki ljudi. Mama je debela crnkinja, ja imam devedeset i nešto kila, ona ima sto trispet. Debela me gleda. Gledam i ja nju, nije mi odgovorila na pitanje.

“U čemu je problem?” opet pitam.

“Mislim da bi možda trebala ponovno pisati test...”

“Ste vi učiteljica?”

“Jedna od njih.”

“Šta predajete?”

“Predajem u predmaturskom programu.”

“A ko je druga učiteljica?”

“Gospođica Rain.”

“Di ona predaje?”

“Gospođica Rain poučava učenike u osnovnom programu.” Znam da ja tamo spadam. “Tamo ja spadam”, kažem joj. “Hmmm”, veli debela crna krava i gleda me. Je aha, moš mislit da je ta kuja učiteljica.

“Želiš li ponovno pristupiti testu?”

“Ne.”

Nije mi to ništ novo. Uvijek je s testovima bilo sranja. Po tim testovima ja sam glupača bez mozga. Po tim testovima smo i ja i moja stara i cijela moja obitelj ne samo glupi nego i nevidljivi. Jedamput sam nas vidila na televiziji. U nekoj emisiji o duhovima i ukletim dvorcima i takvim sranjima. Bilo je i ljudi, mislim neki su bili ljudi a neki su bili vampiri. Ali pravi ljudi to nisu znali sve do tuluma. Znete ono, bjelčuge jedu pečenu puretinu, šampanjac i takva sranja. Njih pet sjedi na kauču, a jedan od njih se digne i slika ostale s polaroid-kamerom. Svaćate? Kad se slika razvila, na kauču se vidi samo *jedna* osoba. Ostali nisu postojali. Sve redom vampiri. Jedu, piju, nose odjeću, pričaju, jebu se i sve, ali za pravo opće ne postoje.

Mene ima, pričam, jedem, kuham, smijem se, gledam teve, radim šta mi stara kaže. Al kad se slika razvije, ne postojim. Niko me ne želi. Niko me ne treba. Znam ko sam. Znam i šta drugi vele da sam - vampir koji pije krv sistemu. Ružna crna kolomast koju treba obrisat, kaznit, ubit, promjenit, nać joj posao.

Želim im reći da sam neko. Želim to reć u podzemnoj, na televiziji, u filmu, GLASNO. Vidim kako mi roza face u odjelima gledaju preko glave. Vidim se kako nestajem u njihovim očima, u njihovim testovima. Govorim glasno, ali i dalje ne postojim. Stalno to vidim, stalno mi se vraća ista slika. Stvarni ljudi - oni koji se pojave na slici kad ju se razvije - sve su to ljepi ljudi, cure s malim sisicama i

nogama ko duge bjele slamke. Jel svi bjelci izgledaju ko na slikama? Ne, jer bjeli klinici u školi su debeli i okrutni ko zle vještice iz bajki, samo šta oni zbilja postoje. Jel to zato šta su bjeli? Ako postoji gospođa Lichenstein koja ima trbuh ko slon i kojoj smrdi iz pice, zašto ne mogu i ja? Zašto ne mogu vidjeti sebe, zašto ne *osjećam* di počinjem i završavam. Nekad pogledam u oči te bjelčuge u odjelima, te biznismene, ali oni gledaju preko mene, brišu me iz vidnog polja. Ni moj me stari ne vidi. Da me vidi, znao bi da sam iznutra ko bjela cura, da sam *stvarna* osoba. Ne bi jašio po meni od bog te pitaj koje godine i guro kitu u mene pa da me nutra peče ko živa vatra i da krvarim, krvarim, a onda me on pljuska. Jel ne vidi da sam curica za cvjeće i tanke nožice od slame i za mjesto na slici. Tolko već dugo nisam na slici da sam se već navikla na to. Ali to ne znači da me ne boli. Nekad prođem pored izloga i vidim da me iz stakla gleda neka debela tamnoputa ženska, izgleda starija, izgleda ko moja mater. Ali znam da to nemože biti moja stara, jer stara je doma. Nije bila vani otkad se rodila mala Mongo. Pa koga to onda vidim? Nekad si pogledam tijelo dok stojim u kadi, vidim strije, nabore sala. Probam se sakriti, pa onda probam biti vidljiva. Pitam staru nek' mi da nešto novaca za obleku i da si sredim kosu. Znam da dobiva novce za mene i moje djetete. Prije mi je znala dat nešto novaca, a sad svaki put kad ju pitam veli da sam joj otela muža, njenog čovjeka. Njenog čovjeka? Ma daj molim te! Pa to mi je jebeni otac! Čula sam ju kako preko telefona nekome kaže da sam krmača, da sam joj otela muža, da sam prefrigana. Šta bi trebala napraviti da me moja mater konačno vidi? Nekad bi najradije da me nema. Ali neznam kako da umrem. Nemam prekidač za isključit se. Ma koliko da mi je teško, to moje srce neće prestat kucat i oči mi se ujutro otvore. Jedva da sam vidjela svoje djetete otkad se rodila. Nikad ju nisam dojila. Stara je rekla čemu? To se više ne radi. Rekla je, ni ja nisam tebe dojila. Šta će tom tvom djetetu sisa? Retardirana je. Mongoloid. Daunov sidrom.

Šta kažu testovi? Jebe mi se živo. Pogledam kujetinu profu u facu, probam skužit jel vidi *mene* ili test. Ali sad me više nije briga šta ko vidi. Ja vidim nešto, nekoga. Imam djetete. Pa šta. Ponosna sam na svoj trbuh... samo šta mi je to djetete napravio otac, a zbog toga me opet nema na slici.

“Opet?”

Jel mi nešto govori? Ta ženska, ta učiteljica kaže: “Bi li htjela ponovno pisati test?”

Zatresem glavom da neću. Čemu, ionako će bit isto. Nisam se promjenila. Još uvijek sam to ja, Precious. Kaže mi da sam u onom razredu koji se sastaje ponedjeljak, srijedu i petak u devet ujutro do podne u dvanajst. Kažem: “Dosad sam u školu išla svaki dan i bila cijeli dan.” Ona me pita jel bi se mogla naviknut na nešto drugo. Nisam odma odgovorila, ali onda glasno velim: “DA.”

II.

Kad se probudim, prvo šta vidim je Farrakhanova slika na zidu. Volim ga. On je protiv narkića i bjelčuga goniča robova. Bjelčuge su uzrok svega lošega. Zato se moj otac ponaša tako. Zaboravio je da je Izvorni Čovjek! Pa me jebe, jebe, i mlati i napravio mi je djete. Kad je vidio da sam zatrudnila, onaj prvi put, pobjego je. Mislim da to već dugo znam, godinama.

Nakon šta smo beba i ja puštene iz bolnice, stara nas je odvela u centar za socijalnu pomoć, kaže sad sam i ja majka ali još sam djete pa će se ona brinut za nas obadvije. A zapravo si je samo povećala buđet, već je dobivala doplatak za mene, sad su joj još dodali i za moju bebu. Mislim da bi sad već i ja sama mogla bit na socijalnoj pomoći i dobivati dječji doplatak. Dovoljno sam stara. Imam šesnest godina. Ali nisam sigurna jel bi znala biti sama. Moram priznati da nekad mrzim svoju staru. Znam da me ne voli. Pitam se kako bi onda mogla volit malu Mongo (to je moja kćer). Mongo zvuči španjolski, jelda? Je, zato sam joj i izabrala takvo ime, ali to je skraćeno od Mongoloid (Daunov Sidrom), šta ona zapravo je. Nekad mi se čini da sam i ja to. Nekad imam osjećaj da sam glupa ko noć. Da sam ružna ko lopov, da sam niškoristi.

Mogla bi i ja dan za danom samo sjedit sa starom, spustiti rolete, gledati teve, jesti, gledati teve, jesti. A Carl bi nas dolazio jebat. Išo bi iz sobe u sobu, kad bi bio gotov lupio bi me po guzici, zaviko ĐIHA ĐIHA! Nazvao bi me Masna Slonica Dvotonica Jebantica Zajebantica. Više mrzim kad priča nego kad jebe. Nekad mi je jebanje fino. To me zbuni, sve mi se zbrka u glavi, danima ne znam šta je lijevo šta je desno. Samo sjedim u zadnjoj klupi, neko počne brbljat ja se izderem na njih, lupim nekoga, ostatak vremena brinem svoje brige. Taman sam trebala završiti razred kad je pizda Lichensteinica sve usrala. Unutra u mom svjetu ja sam ljepa ko cure u reklamama ili manekenke, i dođe neki frajer u autu, neko ko izgleda ko sin od onog tipa šta je bio precjednik pa su ga ubili, ili ko Tom Cruise. Uglavnom, neko takav dođe s autom i ja se vozim ko u teve sapunici - BOŽE! Već je osam ujutro! Znam da sam se probudila u šest, bože kud je otišlo vrijeme! Moram se obuć za školu. Moram tamo bit u devet. Danas je prvi dan. Obavila sam testiranje.

Rekli su da su mi prihodi u redu. Imam zdrastvenu i potvrdu o prebivalištu. Sva ta sranja. Spremna sam. Za školu. Škola je nešto (ovo sad je *ništa!*). Škola će mi pomoć da se maknem iz ove kuće. Moram se ustati i malo se podapirati. Šta da obučem šta da obučem? Stvari za obuće, to je jedino čega zbilja imam, zato šta stara ima kredit u dućanu za punije osobe, a oni zbilja imaju lijepih krpica. Tip hoda od vrata do vrata po našoj zgradi i još iz hodnika više imam vaš broj imam vaš broj. Moram se obuće. Da stavim one roza rastezljive hlače? Mislim da hoću, s crnom širokom tunikom. Malo se podaperem, šta znači da se dobro operem između nogu i ispod pazuha. Ja ne smrdim ko moja stara. Bome ne. Nemam novaca za užinu ili za doručak u McDonaldsu. Uzmem komad šunke iz frižidera, zamotam ga u foliju, pojest ću to putem do škole, nije tako dobro ko *Egg Me Muffin* al bolje nego ništa. Vratim se u svoju sobu. Na komodi mi je bilježnica. Pletenica je rekla da donesem sebe, olovku i bilježnicu. Imam sebe, olovku i bilježnicu. Još da imam svjedoka da me vidi kako odlazim odovuda!

Uvijek sam volila školu, samo šta škola nikad nije volila mene. U vrtiću i u prvom razredu opće nisam govorila pa su mi se smijali. U drugom razredu sam ostala bez jumfa. Ne želim sad o tome razmišljati. Gledam preko ceste u McDonalds, al nemam novaca pa odmotam šunku i zagrizem. Kad mama dobije ček, pitat ću ju nek mi da neš novaca, a i škola će mi dati stipediju, to je kad dobiješ novac za ić u školu. U drugom razredu su se smijali tomu KAKO govorim. Pa sam prestala govoriti. Čemu? U drugom su se i počeli zajebavati na moj račun. Kad sam išla sjesti, dečki bi s ustima oponašali zvuk ko kad prdneš, ko da to ja radim. Kad sam se dizala sa stolca, onda su roktali ko svinje. Pa sam se prestala dizati. A šta da se dižem? Jednostavno sam počela pisati u gaće. Samo sam sjedila ko da sam palarizirana i tako nešto. Nisam se micala. *Nisam se mogla* pomaknuti. U drugom razredu me učiteljica MRZILA. Aaa što me je ta ženska mrzila! Gledam se u izlogu zalognice između 127. i 126. ulice. Dobro izgledam u roza lasteksicama. Ženska u dućanu za punije na stodvajspetoj rekla je da nema razloga zaš krupne cure ne bi mogle nositi odjeću po najnovijoj modi pa ju ja i nosim. Al dečki mi se još uvijek smiju. Šta da obučem da mi se ne smiju? U drugom sam počela samo sjediti. Cjeli dan. Drugi su klinici jurcali naokolo, a ja

Claireece P. Jones došla bi u pet do devet, sjela i nisam se makla dok nije zvonilo za kraj zadnjeg sata. Pišala sam poda se. Ne znam zašto se nisam digla i otišla u zahod, al jednostavno nisam. Samo sam sjedila i pišala. Učiteljica je prvo glumila da je sva zabrinuta pa je onda vikala na mene, a na kraju je otišla po ravnatelja. Ravnatelj je nazvo mamu i ne sjećam se više koga još. Na kraju je reko pustite ju tako kako je. Budite sretni da ne radi ništa gore od toga. Učiteljici je reko fokusirajte se na one koji *mogu* učiti. Šta to znači? Jel ona jedna od onih koje ne mogu?

Glava me boli. Moram nešto pojest. Petnajst do devet je. Moram biti u školi u devet. Šunke više nema, a nemam ni novaca. Vratim se natrag do zalogajnice di imaju pohanu piletinu. Uđem i kul kažem ženskoj nek mi da porciju. Piletina izgleda ko da je od sinoć, al bila stara ili ne ljudi kupuju. Ženska pita hoću i pomfri? Kažem, krumpir salatu. Krumpir salata je u frižideru otraga. Znam da je. Ženska krene po salatu, ja zgrabim piletinu i bris van. Trčim po stodvajšestoj i trpam meso u usta. "Žvači malo, bačvo!" dobacuje mi narkiic koji stoji pred napuštenom zgradom. Neću se ni okrenut - narkiici šta puše krek su *gnjusni!* Cjela je naša rasa zbog njih na zlu glasu, ti su narkiici izgubljeni u paklu sjeverne amerike.

Pogledam na sat, tri minute do devet! Al jebemu skoro pa sam tamo! Skrenem sa 126. na bulevar Adama Claytona Powella ml. Bacim pileće kosti u kantu za smeće na uglu, obrišem masna usta s pecivom, a onda ostatak strpam u usta, pretrčim 125. i eto me! Već sam u liftu koji ide gore kad se sjetim da sam ostavila bilježnicu i olovku u zalogajnici! Jebemu sveca! A već je 9:05 ne 9:00. A šta sad, i učiteljica je crnkinja. Bila ona učiteljica il ne, crnci nikad ništ ne počinju na vrijeme. Lift zazvoni *bing*. Zakoračim van. Vrata moje učionice su lijevo. Moja učiteljica je gospodična Rain.

* * *

Hodam jako polako preko predvorja. Želudac mi je pun piletine, kruha, obično mi od toga bude lakše pa nemam potrebu plakati i prisjećati se, ali sad mi se plače. Glava mi je ko bazen u omladinskom centru na stotrispetoj. Ljeto, svi se brčkaju, većina u plitkom djelu bazena, jedan-dva u dubokom. Tako sad meni u glavi plivaju sve te godine. U prvom razredu klinac kaže digni čubu Claireece, vuče ti se po podu. Zove me cica mica kmica. U drugom

sam već debela. Onda je počelo ono s roktanjem i oponašanjem prdenja. Nemam prijatelja ni prijateljica. Buljim u ploču i pravim se. Ne znam šta se pravim - da mi kroz glavu nekad ne voze vlakovi i da skupa sa razredom čitam tekst u čitanki na pedespetoj stranici. Nije mi trebalo dugo da skužim da niko drugi ne čuje TeVe glasove koji izlaze iz ploče pa se trudim ne odgovarat na njih. U najdubokom djelu bazena (tamo di bi se čovjek mogo utopit da nema zgodnih spasilaca koji izgledaju ko Bobby Brown) sjedim ja na svom stolcu za svojom klupom i svjet počne zujat, sve je buka a učiteljičin glas samo statički šum. Piškim vruće smrdljivo teče mi po bedrima ššššš pljus kap kap. Najradije bi umrla mrzim se MRZIM se. Smijulje se hihoću se, ali ja sjedim ko kip ne mičem se jedva da dišem, samo sjedim. Oni se smiju, ja buljim pred sebe. Govore mi nešto. Ja ne odgovaram.

Sedam godina, na meni je skoro svaku noć. Prvo mi ga stavlja samo u usta. Onda još još. Ima snošaj samnom. Kaže mogu ja to podnjet. Vidi pa čak ni nema krvi, nevine cure krvare. Nisi ti više jumferica. Imam *sedam* godina.

Nisam ni primjetila da sad više ne hodam skroz polako nego sam stala i ne mrdam s mjesta. Stojim u predvorju, prvi dan alternativne škole Učiš me/Učim te. Samo stojim. Skužim to tek kad je gospodična Rain provirila kroz zadnja vrata s lijeve strane i rekla: "Jesi li dobro?" Znam koje jer mi ju je Pletenica s naočalama pokazala kad sam završila s testovima i kad mi je pokazivala moju učiteljicu i moju učionicu.

Tjeram noge da se pokrenu. Ništa ne kažem. Nemam šta reč, usta su mi prazna. Još malo pomaknem noge. Gospodična Rain pita me jesam ja u njenom razredu, ja kažem jesam. Ona veli to je to i ja uđem. Prvo šta vidim su prozori, visoko smo gore, nema drugih zgrada ispred naše. Nebo je plavo plavo. Ogledam se oko sebe po učionici. Zidovi su pokrećeni u ružnu svjetlozelenu boju. Gospodična Rain sjedi za svojim stolom, s leđima prema meni a s licem prema razredu i prozorima. U razredu ima samo još pet šest drugih. Učiteljica se okrene prema meni i kaže sjedni, smjesti se. Ja ostanem stajat na vratima. Steže me u grlu, imam osjećaj da ću se rasplakat. Pogledam učiteljičinu dugu kosu u dredloksima, u isto vrijeme izgleda dobro i nekako opako. Koljena mi klecaju, bojim se

da ću se upišat u gaće iako već deset godina nisam. Ne znam kako ću to izvesti al znam da hoću - gledam šest stolica poredanih uza zid otraga. Moram doć do tamo.

Cijeli je razred tiho. Svi bulje u mene. Bože molim te samo da se ne rasplačem. Udahnem kroz nos, jako jako duboko pa polako krenem prema otraga. Al nešto mi proleti kroz srce, nešto ko ptica ili svjetlo. I noge mi same stanu. U prvom redu. I po prvi put u životu sjednem napred (šta je dobro jer iz zadnjeg reda nikad nisam mogla dobro vidjet ploču).

Nemam bilježnicu, nemam novaca. Glava mi je velika ko limpijski bazen, sve te godine, sve te moje *ja* plutaju naokolo, od sramote prikucane za klupu dok im se kraj nogu radi sve veća lokva od pišaline. Niko to ne zna, al nije mi lako bit sad tu u ovoj školi. Pogledam preko učiteljčine glave gore na zid di visi slika neke sitne crnkinje. Lice joj je zgužvano ko šljiva, a na sebi ima starinsku haljinu. Pitam se ko je to. Učiteljica sjedi za stolom i zapisuje ko je tu, ima ljubičastu haljinu i tenesice. Tamna je, ima zgodnu facu, velke oči i kosu ko što sam već rekla. Moja stara ne voli kad crkinje imaju takvu kosu. Veli da je Farrakhan OK, al da je otišo predaleko. Kud predaleko, najrađe bi ju pitala. Ni sama ne znam šta mislim o ljudima koji imaju takvu frizuru.

Učiteljica mi nešta govori.

“Trebat će ti ovakva bilježnica”, podigne crno bjelu jeftinu bilježnicu kakvu sam zaboravila u zalogajnici. Dok još govori otvore se vrata i uđe jedna cura.

“Sad je 9:37”, kaže učiteljica. “Jo Ann, *kasniš*.”

“Morala sam stati i nešto pojesti.”

“Sljedeći put ostani gdje staneš. Od sutra se ova vrata zaključavaju u devet!”

“Onda bolje da sam im s nutarnje strane”, gundā Jo Ann.

“Slažemo se u tome”, veli učiteljica, gleda Jo Ann u oči. Ne boji se Jo Ann. Bravo gospodična Rain.

“Imamo novu učenicu...”

“Nešto sam našla!” vikne Jo Ann.

“Oprosti, samo malo”, veli učiteljica, ali vidi se da ona nikom ništ ne oprašta, bjesna je.

“Ne, ne, oprostite vi meni, učiteljice”, sad vidim da je Jo Ann zafrkantica, “samo sam htjela pitat jel nekome treba prazna bilježnica koju sam našla u restaču?”

“Moja je!” velim ja.

“Moš mislit”, kaže Jo Ann.

“Imala sam istu takvu.” Samu sebe šokiram šta sam se usudila zinut. “Ostala mi je jutros u zalogajnici *Arkansas Jr.* na aveniji Lenox između stodvajsedme i stodvajšeste

“Ma daj me nemoj zezat!” vikne Jo Ann. “Pa baš tamo sam je našla.”

Pružim ruku ona se nasmješi, da mi bilježnicu, pogleda mi trbuh i pita: “Kad trebaš roditi?”

Kažem: “Neznam točno.”

Namrštila se, ništ nije rekla. Sjedne u red iza mene, par mjesta dalje.

Gospodična Rain izgleda prilično našpanano, a onda se smekša pa kaže: “Danas imamo više novih ljudi nego starih, zato vratimo se u prvi dan i upoznajmo se jedni s drugima pa da smislimo što ćemo ovdje svi zajedno raditi.” Pogledam ju u čudu. Pa šta ne bi ona već trebala *znat* šta ćemo raditi? Kako ćemo mi išta smisliti kad pojma nemamo. Došli smo učiti, a ne smišljati, bar ja. Bože nadam se da ovo nije još jedna... još jedna... ma neznam - još jedna ko prije, da, još jedna ko sve godine prije.

“Sjednimo u krug”, kaže učiteljica. Taman sam se sjela u prvu klupu, a sad ona hoće da sjednemo u krug.

“Ne treba nam toliko stolaca”, veli učiteljica i mahne prema Jo Ann koja vuče stolice iz drugog reda. “Privucite samo onoliko stolaca koliko nas ima i posložite ih u krug, vratit ćemo ih natrag kad završimo s upoznavanjem.” Sjedne se na jednu stolicu, a i svi mi isto (gle, kad učiteljica neš kaže, poslušaj).

“Dobro”, veli ona, “krenimo s upoznavanjem, mmmm da vidimo, kako bi bilo da svaka kaže svoje ime, mjesto rođenja, omiljenu boju, nešto u čemu je dobra i zašto je ovdje.”

“Ha?” frkne krupna crvenokosa cura. Gospodična Rain se ustane, ode do ploče i napiše: “Prvo, ime”, napiše to, “drugo, gdje ste rođene”, i tako dalje sve dok na ploči nije sve:

1. ime
2. mjesto rođenja
3. omiljena boja
4. nešto u čemu si dobra
5. zašto si ovdje

Opet se sjedne i kaže: “OK, ja ću početi. Zovem se Blue Rain³...”
“To vam je pravo ime?” vikne cura u muškoj odjeći.

“Aha, to mi je pravo ime, dabogda se srušila mrtva ako lažem.” “Ime vam je *Blue*?” pita ista cura.

“Mhm”, kaže gospodična Rain ko da je već umorna od te muškobanjaste cure.

“Kako to?”

“Pa”, kaže gospodična Rain sva fina. “Ne osjećam potrebu objašnjavati svoje ime.” Pogleda curu, cura skuži. “Kao što rekoh, zovem se Blue Rain. Rođena sam u Kaliforniji. Omiljena mi je boja ljubičasta . U čemu sam dobra? Hm, da vidimo, prilično dobro pjevam. A ovdje sam zato što je ovdje radila moja prijateljica. Jednog je dana bila bolesna i zamolila me da je mijenjam, a kad je poslije dala otkaz, pitali su me želim li njezin posao. Prihvatila sam i otada sam ovdje.”

Ogledavani se po krugu, ima nas šest ne računajući mene. Jaka crnkinja svjetlije kože i crvenkaste puti i kose, ona glasna koja je kasnila pa se izvrđavala da je našla moju bilježnicu u pečenjari, neka latino cura svjetle kože i još jedna tamnopusata latino cura, i ona crkinja u muškoj obleki, izgleda ko neka muškarača.

Jaka Crvena govori: “Zovem se Rhonda Patrice Johnson.” Rhonda je visoka, viša od mene, svjetloputa al badava joj to kad je ružna, ima velike usnice, svinjski nos, jako je debela, a kosa joj je hrđave boje, al jako jako kratka.

“Rođena sam u Kingstonu na Jamajki.” Vidi vruga! A opće ne priča smješno ko ostali kokosari. “Najviše volim plavu boju i dobro kuham.”

“Šta?” pita neko.

“Sve!” ispali Rhonda.

“Rizi bizi?”

“Pa naravno”, kao čemu spominjat neš tak jednostavno.

“Jaretinu s karijem?”

“Je, to i sve drugo”, kaže Rhonda. “Moja majka je imala restoran na Sedmoj aveniji prije nego šta se razbolila, i sve me naučila kuhat. Tu sam došla”, kaže ozbiljno, “malo popraviti čitanje da mogu polagati maturu.”

Sad se oglasi svjetloputa latino cura: “Zovem se Rita Romero. Rodila sam se tu u Harlemu. Ovdje sam jer sam bila narkić pa sam prestala ići u školu i nikad nisam dobro naučila pisati i čitati. Najviše volim crnu boju.” Nasmješi se i pokaže loše zube. “To bi sigurno i sami pogodili.” Bi, jer je u crnom od glave do pete.

“A u čem si dobra?” pita Rhonda.

“Hmm”, kaže ona prva, onda doda jako polako a glas joj sav drhtav. “Dobra sam mama, jako dobra mama.”

Počne ona crnkinja u muškoj odjeći. Iste smo boje, al to je sve šta imamo zajedničko. Ja sam *cjela* ženska, za nju neznam. “Zovem se Jermaine.”

O-o! Neka čudakinja.

“Omiljena boja mi je...”

“Prvo nam reci di se rodila”, opet Rhonda.

Jermaine ju pogleda u stilu poserem ti se na pitanje. Al Rhonda se postavlja kao ajde da te vidim. Jermaine kaže da se rodila u Bronxu, da još uvijek tamo živi. Omiljena boja joj je crvena. Dobro pleše. Došla je tu jer se želi maknut od loših utjecaja Bronxa.

Latino Rita kaže: “Došla si u *Harlem* maknut se od lošeg utjecaja?”

Jermaine, a ne moram vam reći da je to *muško* ime, kaže: “Stvar je u tome *koga* znaš, a ja poznajem previše ljudi u Bronxu, mala.” “Kako si saznala za naš program?” pita gospodična Rain. “Preko frendice.”

Gospodična Rain više niš ne pita.

Sljedeća je cura koja je našla svoju bilježnicu. “Zovem se Jo Ann i rap je moja furka. Volim bež boju. Htjela bi imati svoju diskograsku kuću.”

Gospodična Rain je pogleda. A ja se pitam kakva je to diskograska kuća.

“Gdje si se rodila i zašto si u ovoj školi?” pita Rhonda. OK, jasno mi je da Rhonda voli bit glavna.

“Rodila sam se u okružnoj bolnici Kings. Majka nas je preselila u Harlem kad sam imala devet godina. Došla sam ovdje da mogu

maturirati, a onda sam spremna uključit se u muzičku industriju.

Samo se prvo moram pobrinut za obrazovanje, tek onda mogu dalje.”

Počne govorit sljedeća: “Zovem se Consuelo Montenegro.”

Oooo, zgodna mala latino cura, koža boje kave, ljepa duga kosa. Crvena bluza. “Zašto sam ovd, koja mi je omiljena boja - kakva su to sranja?” Pogleda gospodičnu Rain u lice, bjesna ko ris.

Gospodična Rain totalno smirena. *Rain*, kiša, ljepo joj paše ime. Ponaša se ko da joj ružne rječi ne smetaju, kaže: “To je samo način da se probije led, da se malo bolje upoznamo preko pitanja koja su postavljena tako da vam omoguće da se predstavite ostalima, a da pritom ne otkrijete više no što želite.” Zastane. “Ne moraš odgovoriti ako ne želiš.”

“Ne želim”, kaže preljepa cura.

Sad svi gledaju mene. U krugu svi vide mene i ja vidim sve. Na sekundu si opet poželim zadnju klupu, a onda pomislim nikad više, prije ću se ubit.

“Zovem se Precious Jones. Rođena sam u Harlemu. Volim.... koju boju... žutu, ta je vesela. Imala sam problem u staroj školi pa sam sad tu.”

“A u čemu si dobra?” pita Rhonda.

“U ničemu”, kažem.

“Svatko je u nečemu dobar”, kaže gospodična Rain tiho.

Tresem glavom, ničega se ne mogu sjetit. Buljim si u cipele.

“Raci samo jednu stvar.”

“Znam kuhat”, kažem. I dalje gledam u cipele. Prije nikad nisam govorila pred razredom, osim šta bi psovala profesore ili klince kad bi me zajebavali.

Gospodična Rain počne pričati. “Povremeno ćemo se okupiti u krug da razgovaramo ili da nešto učimo, ali dajte da sad vratimo stolice na mjesto i da se primimo posla. Prvo, ovo je razred za početničku razinu pismenosti. Ovo nije razred za učenike na nižoj srednjoškolskoj razini koji se spremaju za predmatursku razinu.”

“Ovo *nije* predmaturalna razina?” pita Jermaine.

“Ne, nije. Ovo je razred za učenike koji žele naučiti čitati i pisati”, kaže gospodična Rain.

“Sranje, pa ja znam čitat i pisat, ja bi htjela maturirat”, kaže Jo Ann.

Gospodična Rain izgleda umorno. "Pa, onda ovaj razred nije za tebe. I molila bih te da pripaziš na izražavanje, ovo ipak *jest* škola."

"Ma boli me kita..."

"Onda idi, Jo Ann, jednostavno iziđi", Gospodična Rain ko da je zapravo rekla ma goni se, *kujo*.

Latino cura Rita kaže: "Za mene definitivno *je* ovaj razred. Ne znam ni čitat ni pisat."

Ronda se ubaci: "Ja znam malo, al trebam pomoć."

Jermaine izgleda nesigurna.

Gospodična Rain: "Ako misliš da želiš biti u razredu koji priprema učenike za maturu, dođi u jedan poslijepodne u istu ovu učionicu pa će te testirati." Jermaine ni makac. Consuelo ju pogleda, ali niš ne kaže. Jo Ann veli vratit će se u jedan, jebeš ovo sranje! Nije ona bezpismena! Gospodična Rain pogleda mene. Ja sam jedina koja nije ništa rekla. Želim nešto reć, ali ne znam kako. Nisam navikla govorit, šta da kažem? Pogledam gospodičnu Rain. Ona kaže: "A ti, Precious? Misliš li da si ti na pravome mjestu?" Želim joj reć ono šta oduvjek želim nekome reć, da mi sve stranice osim one koje imaju slike izgledaju isto, želim joj ispričat o zadnjoj klupi di danas ipak nisam, o tome da sam sa sedam godina cjeli dan sjedila na stolici i nisam se micala. Ali sad nemam sedam godina. A ipak plačem. Gledam gospodičnu Rain u lice, suze mi cure iz očiju, al nisam ni tužna nit me je sram.

"Jel jesam, gospodična Rain", pitam, "jel jesam na pravom mjestu?"

Ona mi pruži maramicu, kaže: "Jesi, Precious, jesi."

Gospodična Rain kaže da razredu treba odmora. "VRAĆAM SE ZA 15 MINUTA", veli jako glasno ko neki automat. Ustanem se sa svima ostalima, izađem van u predvorje. Nema nikoga osim nas. Drugi razredi dolaze tek u 12, rekla je gospodična Rain. Rhonda kaže da ide do dućana, jel treba kome šta? Ja bi rado neš pojela, al nemam novaca. Rita joj daje 50 centi nek joj kupi čips s okusom octa i soli, ak nema ocat i sol onda obični. Rhonda me pogleda, kaže tvoje već imam. Pogledam ju u oči. Nasmješi mi se. Osjećam se ko da ću se opet rasplakat. Svi će mislit da sam šmizla, samo cmoljim i plačem. Nisam navikla na ovo. Ali to sam uvijek htjela, da se neko prema meni ponaša prijateljski i ljepo. Kažem vratit ću ti novce. Ona veli

znam da hoćeš, šta želiš da ti kupim? Čips s okusom roštilja, kažem. I ode ona! Jako je brza za nekoga koga toliko ima.

Consuelo, preljepa latino cura, uzdahne. "Nema dečkiju u našem razredu." Kaže to ko da su joj sve lađe potonule.

Jermaine veli: "Dobro."

O-o! Čudakinja lezba. Odmaknem se malo od nje, da si nebi neko šta mislio i za *mene*.

Poslje odmora, gospodična Rain nam govori šta ćemo raditi svaki dan. Znači ipak *zna* šta je šta. Bojala sam se da će ovdje sve biti ko i prije. Prije sam imala 5 iz engleskog, a nikad nisam ni zinuła na satu. Samo sam sjedila. Sjedila ko vreća pjeska cjeli sat, toliko daleko otraga da mi je naslon stolice diro zid. Nit sam šta čula nit sam šta vidjela. Cjeli dan sam si u glavi gledala teve - vrtila sam si spotove di plešem u sitnim krpicama, di sam i ja *sitna*.

"Svakoga dana", kaže gospodična Rain, "čitati ćemo i pisati u bilježnice."

Kako ćemo pisati ako ne znamo čitati? Sranje, kako ćemo i pisati kad ne znamo pisati! Ne sjećam se da sam ikad prije šta pisala. Vrtili mi se u glavi koliko me je strah, možda... možda ovo ipak nije razred za mene.

Gospodična Rain priča. Veli, Kinezi kažu... Znala sam da je luda - pa nismo mi KINEZI! Totalno je ozbiljna, kaže: "I najdulje putovanje počinje prvim korakom." Koji kurac bi to trebalo značiti? Ovo je škola, ne *Zvezdane staze*. Rita gleda u gospodičnu Rain ko u boga. Rhonda sjedi jako ravno. Jermaine ispod oka pogledava Consuelo. Consuelo si gleda u nokte.

Gospodična Rain podigne bilježnicu. "Trebati ćete jednu ovakvu bilježnicu" - takvu već imam - "i još jednu ovakvu, neuvezanih listova koji se mogu vaditi ili sa spiralnim uvezom, za bilješke i ostalo što ćemo raditi na satu." Koplicirano koplicirano, kineska putovanja, 2 bilježnice, piši iako ne znaš pisati...

Jermaine pita: "A odakle ćemo početi?"

Gospodična Rain kaže: "Od početka", izvadi kedu iz torbe i krene prema ploči. Napiše slovo A, onda pruži kedu Jermaine. Jermaine napiše B. Doda kedu Consuelo, ona napiše C. Da kedu Rhondi i ona napiše D. Rhonda ju doda Riti. Rita zakorači napred i počne plakati. Gospodična Rain veli svi smo mi u tome zajedno. Pa svi

glasno kažemo *E*, a Rita ode i napiše *E*, doda meni kredu i ja napišem *F*. I tako je to išlo. Onda svi skupa sjednemo pa se nasmijemo, a gospodična Rain kaže to je samo početak, ima dvajest slova u abecedi, a svako ima svoj zvuk. Od tih su slova sastavljene sve riječi u našem jeziku. Molim vas otvorite bilježnice i zapišite datum, 19. listopada 1987., a onda u bilježnicu napišite cjelu abecedu.

Kad smo napisali cjelu abecedu, svi skupa smo ju recitali naglas. Gospodična Rain kaže idite sad doma i vježbajte ju napamet. U srijedu će nas pitat jednu po jednu. Jermaine kaže: "A što ako ja već sad znam?" Gospodična Rain veli: "Onda to tebi neće biti nikakav problem." Al sjećam se da je Jermaine napisala Q poslije O umjesto R Sjećam se toga. Vježbat ću. Bome hoću. Gospodična Rain kaže u srijedu ćemo razgovarat o vođenju dnevnika. Neka ne zaboravimo donjeti još jednu bilježnicu koja će nam biti dnevnik. Htjela bi ju pitat po čemu je dnevnik drukčiji od bilježnice, ali nikad prije u školi nisam postavljala pitanja pa i sad šutim.

Osjećam da mi u glavi tiho svira i znam da lagano brijem. Osjećam i bebu u truhu. Nije mi baš dobro. Trudim se ne mislit na svoj veliki truh, na to kako mi pritišće na mjehur, ko jebena lubenica ispod kože. Da idem kod doktora? Stara hoće da se prijavim za socijalnu pomoć. Ali već jesam na socijalnoj pomoći - njenoj. Samo šta sad neće dobit novce za mene kad nejdem u školu. Za moju kćer će uvijek dobivati lovu kad je retardirana. Možda i s ovom bebom neš ne bude u redu. Baš me briga, ako i ova bude imala Daunov sidrom možda ja dobijem doplatak za nju.

Ali neznam jel želim doplatak. Pitam se kakav je osjećaj čitat knjige.

Gospodična Rain kaže da smo skoro gotovi za danas, al da hoće kratko popričati u malom uredu sa svakom od nas prije nego šta odemo doma. Kaže da će nas prozivat po abecednom redu. Panika panika - ne znam abecedni red - šta je to?

Gospodična Rain kaže da će bit u malom uredu, ustane se pa doda onako dosta nesigurno, a nikad prije nisam vidila da je neko od učitelja nesiguran (osim ak ne skuži da će dobit po nosu). Kaže: "Možete me zvati Blue, ako želite." Pogledam ju ko da je luda - zašto bi mi to htjeli? Kad me neko raspizdi ili me zajebava ili neš takvo, psujem i svašta kažem, ali uvijek se trudim *poštivat* ljude. Zato

kažem u sebi ne, gospodična Rain, ja vas ne želim zvat Blue. "Ili... ili", kaže ona, "Rain, neki me ljudi jednostavno zovu Rain." Ima naglasak ko da nije baš iz grada. Jermaine kaže: "Sviđa mi se to, Rain." Svi drugi šute.

Kad je Gospodična Rain otišla, Rhonda se ustane. Cura i pol.

"OK, ajmo pogledat abecedu", veli ona glasno. Htjela bi joj reč ne moraš tako glasno govorit, ali ne rečem ništa. "OK", kaže ona, "koje ime ide prvo?" Consuelo kaže: "Mislim da moje." Najradije bi pitala zašto, ali šutim. Vidim da je Rhonda stvarno žena i pol. Ne moram ni pitat, jer ona kaže: "Kužiš, Precious?" "Ne", velim ja. Ona kaže: "Pogledaj abecedu - jel ima tu neko čije ime počne sa A?" Mašem glavom da nema. "B?" Opet mašem da nema. "C?" Ne mašem. "Dobro!" veli ona. "Consuelo počinje sa C, ona ide prva." Rhonda napiše:

1. Consuelo

Ko je sad? pita me. Ne znam. Pokaže na slovo D E F G. Pogledam Jermaine. Jermaine kaže: "Moje ime se piše sa J." Rhonda ide H, I, J...

Pokažem na Jermaine. Sad već piše:

1. Consuelo

2. Jermaine

Gospodična Rain se naviri kroz vrata. Rhonda veli: "Dajte nam još pet minuta." Gospodična Rain se nasmješi i opet ode van. Rhonda dalje nabraja: "K, L, M, N, O, P..."

"P ko Precious!" zaderem se. "Ja sam treća."

"Vidiš da si skužila", kaže Rhonda.

1. Consuelo

2. Jermaine

3. Precious

"Q, R..."

"Rita!" To je Rita viknula. "I ja sam na R." Rhonda nas pita: "Ko ide prvi, ja ili ona?" Jermaine veli: "Ti." Al ja ne znam zašto. Sjetim se Jo

Ann. Znam da se ona piše sa istim J ko i Jermaine. Da nije otišla, jel bi ona išla prije Jermaine? Ili poslje?

Na vratima se pojavi gospodična Rain i kaže neka uđe prva osoba. Consuelo krene. Gospodična Rain se brzo vrati i veli: sljedeća, pa krene Jermaine. Onda pozove mene. Uđemo u malu sobicu sa strane. "Ovo će biti brzo", veli gospodična Rain. "Samo trebaš pročitati jednu stranicu iz ove knjige." Ko da mi je neko izbio sav zrak iz pluća. Zgrabim se za trbuh. Gospodična Rain izgleda uplašeno. "Precious!" U glavi mi sve pliva. Vidim ružne stvari. Vidim tatu. Vidim televiziju čujem rap muziku hoću neš za jest hoću onaj osjećaj kad me tata fuka hoću umrjet hoću umrjet.

"Precious! Jesi li dobro? Diši! Opusti se i diši. Da pozovem hitnu? Tvoju majku...?"

"NE!"

"Što nije u redu, Precious?"

Borim se doć do zraka. "Ja... meni sve stranice isto izgledaju." Duboko udahnem, eto sad sam rekla.

Gospodična Rain uzdahne prilično tužno. "Mislim da te razumijem, Precious. Ali svejedno želim da pokušaš. Samo guraj, natjeraj se Precious."

Pružim ruku nek' mi da knjigu.

"Čitaj najbolje što možeš, ako ne znaš neku riječ, preskoči je..." Ona zastane. "Pogledaj stranicu i pročitaj riječi koje znaš."

Gledam u stranicu, slika nekih ljudi na plaži. Neki su bjeli, neki narandasti i sivi (valjda bi trebali predstavljati ljude drugih boja).

"Što misliš o čemu govori priča, Precious?"

"O ljudima na plaži."

"Točno." Gospodična Rain pokaže na jedno slovo, pita me koje je to. Velim: "I." Pokaže na još neka slova. Ja šutim. "Znaš li tu riječ?" Neznam. "Znaš li slova od kojih je sastavljena?" Mhm. Ona pokaže I pa Z pa L pa E i T. Pita jel znaš tu rječ. Neznam, ali to joj ne kažem. Ona veli: "*Izlet*, riječ je 'izlet'." Opet pokaže jedno slovo: N. Onda opet na IZLET pa na A i N. "Koja je to riječ?" Kažem: "An?" Ona kaže: "Dobro! Zamalo! Riječ je 'na'." Pokaže na zadnju rječ, a ja velim: "Plažu", al nisam sigurna, jer znam da u rječi plaža ima P, a tu ne vidim P. Ona veli: "Obalu, piše 'na obalu'. Obala je gotovo kao plaža, "jako dobro, odlično", kaže i doda tiho ko da mačka prede

(uvijek sam si htjela mačku): “Možeš li sad pročitati cijelu rečenicu?”
Kažem: “Izlet na plažu.” Ona veli jako dobro i zaklopi knjigu. Najradije bi se rasplakala. I smijala. I zagrlila ju i izljubila. Zbog nje se osjećam dobro. To je prvi put u životu da sam neš pročitala.

* * *

Jedva čekam da dođe srijeda, mislim si dok hodam po stodvajspetjoj. Baš volim Harlem, posebno 125. ulicu. Tu ima svačega. Vidi se da imamo kulture. Moram tražit staru nek mi da neš novaca za dnevnik i da vratim Rhondi za čips. Osjećam da će ovo bit dobra škola za mene.

Kad sam ušla, stara gleda neke svoje serije. Teve i samo teve. Počne urlat čim sam otvorila vrata.

“Dovući ti debelu guzicu amo!”

Šta misli di sam bila? Umorna sam. Ne trebaju mi sad još problemi.

“Kud si jutros šmugnula, ha?”

Izgleda ko nasukani kit na kauču. Stara nije izašla iz kuće od - da vidimo, 1983., 84., 85., 86. i sad je 87. Otkad se rodila mala Mongo. Socijalna radnica dolazi k nama. Ja sam obično u školi. Kad treba doć socijalna radnica, baka Toosi dovede malu Mongo k nama. Pravimo se da mala Mongo živi s nama, da se mama brine i za nju i za mene. Zato dobije socijalnu pomoć, dječji doplatak i kupone za hranu i za mene i za malu Mongo. Al to je *moja* beba. Ta bi lova trebala ić meni!

“Čuješ ti šta te ja pitam? Di se smucaš s tom debelom guzicom cijeli dan?”

“U školi!” viknem i ja. “Sasam došla iškole!”

“*Sasi* došla *iškole*?” oponaša me. Mrzim kad me oponaša! Dobro zna šta sam htjela reć. “Kurvo jedna lažljiva!”

“Nisam!”

“Bogme jesi! Zvali su iz socijalnog ureda, rekli su da mi više neće davat novce za tebe jer nisi stalna učenica.”

I-SU-se! Di je bila kad sam joj rekla da su me izbacili iz škole. Pa tri tjedna sam bila doma od jutra do mraka. Bila je tu kad se pojavila ona bjela fufa Lichensteinica. Koji joj je vrag? Ko je tu glup, ja ili mama?

“Šta buljiš?”

Ako hoću u svoju sobu, moram proć kraj nje. Želim samo otići u svoju sobu.

“Nisam ništa jela za doručak”, veli mama.

A znači to je to. Hoće da idem kuhat. Ljuta je jer nisam ništa skuhalo prije nego šta sam otišla. Jebemu, dosta mi je već kuhanja za nju. Mami je teško dugo stajat. Pogledam je. Nije još za cirkus, al bogme nije ni daleko od toga. Kad sam išla u običnu školu, morala sam joj skuhat doručak i donjet joj ga u sobu prije nego šta odem. Ali otkad su me izbacili, dizala sam se malo kasnije. Zнала je da danas idem u alternativnu školu.

“Rekla sam ti da danas idem u školu.”

“Mani se ti škole! Bolje bi ti bilo da tu debelu guzicu odvučeš u socijalni ured!”

“Dobit ću stipediju za školu.”

“Jebeš stipediju budaletino! Šta je to. Kažem ti nosi tu guzicu u socijalni ured SAD ODMAH!”

“Sad?” Zna da moram tamo bit u 7 ujutro ako hoću s ikim razgovarat. U zadnje vrijeme je tamo jako velika gužva. “Ići ću sutra ujutro čim se dignem.”

Osjećam isto ono ko kad sam probala lupit Lichensteinucu i kad sam u vodi od suda primila mesarski nož, samo šta je sad još dublje. Glava ko da mi je teve i smrdi ko staroj između nogu. Glupa sam. Nemam nikakvo obrazovanje iako nijedan dan nisam izostala iz škole. Čudno pričam. Nekad zrak oko mene leluja ko voda puna slika. Nekad ne mogu disat. Dobra sam cura. Ne jebem se s dečkima al sam trudna. Stari me jebe. A ona to zna. Ritnula me u glavu dok sam bila trudna. Uzima *moje* novce. Novci za malu Mongo trebali bi ić meni. Izlet na obalu plažu izlet izlet ABC abecedni red CD ABCD. Zgrabim bilježnicu. Pogledam staru.

“Sutra ću ić na socijalnu - u utorak. U srijedu idem u školu. Ponedjeljak, srijedu, petak idem u školu.”

Gledam mamu. Ova mi je beba ko lubenica u utrobi, svaki dan sve veća, a gležnjevi me stežu kolko su otečeni. Uzdahnem. Ovo mora prestat pa makar i tako da ja prestanem disat. Nekad si to i želim. Nekad me tolko boli da se ne želim probudit, želim si da prestanem disat u snu. Da se više ne mogu probudit. A onda nekad idem ahu

ahu ahu AHU AHU i zgrabim se za prsa jer ne mogu disati, a u tom trenu jedino to želim - disati.

Probam zaboraviti da u trbuhu imam djetę. Mrzila sam rađat ono prvo. Nije baš zabavno, Boli. Sad će opet. Sjetim se tate. Smrdi, to bjelo sranje kapa mu s kite. Liži liži. MRZIM to. Al onda budem sva vlažna i fino mi je kad me jebe. Sva sam zbunjena. MRZIM ga. Al moja pica šljapka. I on to kaže: "Debela, čuješ kako ti pica šljapka?" MRZIM se kad mi bude fino.

"Kolko ćeš dugo stajat ko da si retardirana?"

Zinem da ću joj reć nemoj, nemoj me tako zvat, al nemam snage usta otvoriti. Ko da je sve izašlo iz mene. Samo si želim leći, slušati radio, gledati Farrakhanovu sliku, to je *pravi* muškarac koji ne jebe svoju kćer, ne jebe djecu. Imam osjećaj ko da je sve preveliko za moj mozak. Ništa ne stane unutra kad razmišljam o tati.

"Umorna sam." Čemu to opće govorim, ko da je nju briga. "Skuhaj nam neki ručak, već je odavno prošlo vrijeme za jesti. Jesi ti jela?"

"Malo čipsa."

"Samo to?"

Sjetim se šunke i piletine, al ne kažem ništa. "Šta hoćeš jesti?" pitam ju.

"Ne znam, vidi šta ima. Ako nema ništa, uzmi bonove iz mog novčanika i odi nam kupi nešto za jesti."

ABCDEFGHIJKLMNOPABCDEF GHIJKLMNOPQRS. U našoj abecedi ima 26 slova. Svako slovo ima zvuk. Izlet na obalu plažu. ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ.

Te noći sanjam da nisam u sebi nego da sam budna i da slušam sebe kako se gušim, idem a hu a hu A HU A HU. Hodam okolo pokušavam saznat di sam, otkud dolazi taj zvuk. Znam da ću se ugušit namrtvo ako se ne nađem. Uđem u sobu od stare ali soba izgleda drukčije, ona isto izgleda drukčije. A ja izgledam skoro ko malo djetę. Tepa mi onak kako mi tata nekad priča. Gušim se njoj među nogama A HU A HU. Ima miris kakav imaju odrasle žene. Kaže siši liži me, Precious. Njena ruka ko planina gura mi glavu dolje. Čvrsto žmirim ali gušenje neće prestati nego je još gore. Onda otvorim oči i pogledam. Gledam malu Precious i veliku mamu i najradije bi mlatila sve redom, dođe mi da ubijem mamu. Ali umjesto toga zovem malu Precious i velim joj dođi mami, ali mislim na sebe.

Dodi meni mala Precious. Dodi meni, gledaj me, nasmješi se i počni pjevati: A-Be-Ce-De-E-eF-Ge...

U srijedu ujutro eto ti Jo Ann natrag. Valjda nije za viši razred. Kaže treba malo ponovit gradivo pa će onda spremat maturu. Gospodična Rain je šutila sve do onoga djela o tome da treba malo ponovit gradivo, a onda kaže: “Jesi li sigurno u pravom razredu, Jo Ann? Ovdje učimo čitati i pisati, a ne ponavljamo gradivo za predmaturski program.” Jo Ann ju pogleda ko da bi ju najrađe ubila. A ja volim gospođicu Rain. Svaćam šta radi, bar mislim. Jo Ann se ponaša ko da nije jedna od nas, a gospodična Rain ju pokušava dobit da prihvati sebe takvu kakva je. Nije ona još za viši razred.

Gospodična Rain proziva: Jermaine Hicks, Rhonda Johnson, Precious Jones, Consuelo Montenegro, Jo Ann Rogers, Rita Romero. Svi smo tu. Gospodična Rain pita: “Tko će prvi?” Jo Ann i Jermaine pogledaju ju u stilu o čemu ta govori. Taman da ću se dić sa stolca, ali vidim da me je Rita Romero pretekla. Mršava je, nije lijepa, ali ima svjetlu kožu, a to je ipak nešto. Gospodična Rain me gleda, kaže ajde Precious, možeš i ti, skupa ćete recitirat. Rita se napola nasmješi, nije lažni osmjech nego skriva pokvarene zube. Pogledam ju u oči, ona kimne, pa skupa počnemo: ABCDEFGHIJKLMNOPRRSTUVWXYZ.

Poslje nas su recitirale ostale cure, sve osim Jo Ann. Onda nam je gospodična Rain rekla nek izvadimo bilježnice za dnevnik. Mama mi nije dala novce, ali uzela sam si malo sitniša kad sam kupovala hranu na bonove. A Rhondi sam onih 50 centi vratila od povrata abalaže.

“Ovo će biti vaš dnevnik”, kaže gospodična Rain. “Svakoga ćete dana pisati u njega.” Jo Ann napravi facu ko da joj se sve to gadi, ono *moš misliti!* Jedne minute recitiramo abecedu, druge bi već trebali pisati. Gospodična Rain ju pogleda u stilu jebi se kujo. Iz aviona se vidi da ju gospodična Rain ne voli, ali nije reagirala. Samo nam kaže nek svaki dan petnajst minuta pišemo u dnevnik.

Kako, pitam se ja.

“Kako”, veli Rhonda naglas, “*kako* ćemo pisati petnajst minuta ako ne znamo slovcati riječi?”

Šta bi pisali čak i da znamo, pitam se ja.

“Što”, ubaci se Jermaine, “što ćemo pisati?”

Gospodična Rain kaže: “Pišite što vam je na pameti, natjerajte se što više možete *vidjeti* slova koja predstavljaju riječi na koje mislite u glavi.” Okrene se prema meni i rafalno ispali pitanje: “Precious, što ti je na umu?” Kažem: “Molim?” Ona veli: “O čemu si upravo razmišljala.” Zinem da ću reć, ali ona me prekine: “Nemoj mi reći, napiši.” Kažem ne mogu. Ona kaže: “Nemoj tako. Poslušaj me, napiši to o čemu si razmišljala.”

Poslušam ju.

mism na mau Mo

Kaže svima nek prestanu pričati i nek petnajst minuta pišu. Svi se trude. Kad je prošlo malo vremena gospodična Rain dođe do moje klupe i pita me da pročitam šta sam napisala. Čitam: “Mislim na malu Mongo.”

Ispod toga šta sam ja napisala gospodična Rain je s olovkom napisala šta sam ja rekla.

mism na mau Mo

(*Mislim na malu Mongo.*)

Onda je dopisala:

Tko je mala Mongo?

Pročitala mi je šta je napisala pa veli nek *napišem* odgovor na njeno pitanje u svoju bilježnicu. Prepišem ime od male Mongo onako kako ga je napisala gospodična Rain.

Malu Mongo je moe d

Gospodična Rain pročita: “Mala Mongo je moje dijete?” Zvuči ko da me pita pa kažem: “Da, je.” Gospodična Rain zna da je mala Mongo moje djete zato jer sam to napisala u svoj dnevnik. Drago mi je da pišem. Drago mi je da sam u školi. Gospodična Rain kaže da ćemo svaki dan tako pisat, a isto i doma. A ona će nam svaki dan otpisati. Super mi je to.

Odem doma. A doma sam užasno sama. Nikad to prije nisam primjetila. Stalno me ili neko tuče ili kuham, čistim, pica i šupak ili me bole ili su u optičaju. U školi sam sprdnja: crno čudovište, Debeli Berta, a zemlja zove cepelin, javi se, prijem. A na tevu u mojoj glavi stalno je šum, skaču slike. Cjela hrpa boli i srama, ali nikad se prije nisam osjećala da sam sama. Biti sam, to mi se čini ko jako mala stvar u usporedbi s tim da se te stari jaše, da te stara rita, ganja ko roba, da te pipa. Ali otkad sam krenula u ovu školu počela sam bit nekako usamljena. Sad kad sjedim u krugu svaćam da sam cjeli život bila izvan kruga. Mama mi je stalno neš zapovjedala, tata mi je govorio prostote ko u porniću, škola me ničemu nije naučila.

Sad je već prošlo mjesec dana. Sad kad dođem iz škole samo uletim unutra. Više se ne pravim da nisam trudna. Pustim da mi misli o tome dođu do mozga. Nije da to prije nisam znala, ali nisam htjela o tome razmišljati. Sad je to dio mene, nije samo neka stvar koja raste u meni i od koje sam svaki dan sve deblja. Protrčim kraj stare u svoju sobu. Da bar u sobi imam tevu. Stara mi nikad nije dala da ga imam u sobi. Veli nek dođem gledat s njom u dnevnoj, nek si sjednem kraj nje. Neću.

Sjedim u svojoj sobi. Znam ko mi je napravio djete. Ali to ne mogu promjeniti. Abortus je grijeh. Mrzim gadure koje ubiju svoju djecu. Njih bi trebalo ubit pa nek vide kako je to! Ja razgovaram sa svojom bebom. Bilo bi ljepo da je dečko. Curica bi mogla bit retardirana, ko ja? Ali ja nisam retardirana.

Ali možemo se kladit u jedno - dam ruku u vatru da moja beba zna čitat. Dam ruku u jebenu vatru! I kladim se da neće imati glupu majku.

Pogledam dolje u svoj trbuh. Stvarno je ogroman. Trudna sam tek sedam mjeseci, ali znam da izgledam ko da ću svakog trena roditi. Naša vaga neide dalje od 90 kila, al znam da bi na nekoj drugoj, recimo bolničkoj, kazaljka nastavila ić dalje. Sutra idem doktoru. **PRENATALNA NJEGA! PRENATALNA NJEGA!** Cjeli vrazji razred vrišti *prenatalna prenatalna!* Šta je to? Moraš ovo, moraš ovo, kažu, a onda moraš - ma ništa ja ne moram. Nisam im rekla da sam prvo djete rodila u kuhinji na pođu. Dok me stara šutala nogom, a ja u trudovima. Ko bi mi vjerovao?

Pogledam Farrakhana, pogledam kroz prozor u prljavu fasadu zgrade do nas, nema tu neba ko u školi. Sad ima još jedan poster na zidu. Gospodična Rain dala mi je isti onakav poster ko što imamo u školi. Sad je kraj Farrakhana Harriet. Ona je izvela tristo crnaca iz robstva. Jeste gledali *Korijene*? Ja nisam. Gospodična Rain veli pogledaj *Korijene*, saznaj o čemu se radi.

Stavim ruku na trbuh. Sjedim i malo se odmaram prije nego me stara pozove da joj skuham večeru ili da malo počistim. Abeceda ima 26 slova. Svako slovo predstavlja jedan zvuk. Pretvoriš zvuk u slovo, smješaš slova skupa i dobiš riječi. Dobiš *riječi*. "Beba" počinje sa B, b kao beba velim tiho. Čim se rodi, počet ću ga učiti abecedu. Ovo je moja beba. Stara mi je uzela malu Mongo, ali ovu joj ne dam. Kompetetna sam. Dovoljno sam kompetetna da me njen muž jebe. Nije došla u moju sobu i rekla Carl Kenwood Jones, to šta radiš je krivo! Miči se s moje Precious! Jel ne vidiš da je Precious prekrasno dijete isto ko ona bjela djeca u časopisima ili na pakiranju za veće papir? Precious je plavooka mršava curica s dugim pletenicama, dugim dugim pletenicama. Miči se s Precious, kretenu jedan! Precious mora sad ići u teretanu ko Janet Jackson. Mora ići kod frizera da joj spletu pletenice. Skini se s mog djeteta, crnčugo jedna!

Ne, nikad to nije rekla. Gospodična Rain nam priča o moralnim vrijednostima. Ono šta nam je bitno određuje kako živimo, u jednakoj mjeri koliko i novac. U tom je gospodična Rain ipak glupa. Sve si mislim da ona nema pojma kako je to kad NIŠTA nemaš. Kad samo čekaš kad će stići ček od socijalne pomoći, kad plačeš ako kasni. Ček je bitna stvar. Najbitnija. Da moja stara ne dobiva ček za mene, mislim da bi me već odavno ubila (dobro možda me nebi baš ubila, ali tako se *osjećam*). Gospodična Rain kaže da su osjećaji važna stvar. Jedna bjelkinja je ostavila svog tatu u kolicima nasred pustinje kad više nije dobivala ček za njega. Imao je Ashajmerovu bolest. Kuja ga je ostavila pod drvetom s plišanim medekom. Nemojte mi reći da ček nije bitan.

Mama kaže da je ova nova škola drek na šibici. Da niko nikad nije ništa naučio pisanjem u bilježnicu. Ak hoćeš zaraditi novaca moraš znati na kompjuteru. Kad će te naučiti da radiš na kompjuteru. Ali mama je u krivu. Učim nešto. Sad ću svaki utorak ići na satove obiteljskog čitanja. Jako je važno da se bebama čita nakon rođenja.

Važno je da na zidu vise boje. Slušaj beba, stavim ruku na trbuh, duboko dišem. Slušaj beba (i pišem u svoju bilježnicu):

A ko Afreka	
	<i>(kao Afrika)</i>
B ko tibea	
	<i>(kao ti beba)</i>
C ko mi crc	
	<i>(kao mi crnci)</i>
D ko dom	
	<i>(kao dom)</i>
E ko engesk	
	<i>(kao engleski)</i>
F ko fkt	
	<i>(kao fukati)</i>
G ko gasiti	
	<i>(kao glasati)</i>
H kao hou bit nk	
	<i>(kao hoću biti netko)</i>
I kao imt	
	<i>(kao imati)</i>
J ko Jer	
	<i>(kao Jermaine)</i>
K ko kuj mj ma	
	<i>(kao kuja moja mama)</i>
L kao lu	
	<i>(kao luda)</i>
M kao farkan pra mšara	
	<i>(kao Farrakhan pravi muškarac)</i>
N ko nem	
	<i>(kao nemoj)</i>
O ko otona	
	<i>(kao otvorena)</i>

P ko potoš

(kao poštovanje)

Q kao kui latia

(kao Queen Latifah)

R ko ruaž

(kao ružna)

S Amak ko sj Amak kkk

(Sjeverna Amerika kao Amerika = KKK)

T ko truan

(kao trudna)

U ko ubt

(kao ubiti)

V ko voje

(kao voljeti)

W ko gđ wess

(kao gospođa West)

X ko malko

(kao Malcolm X)

Z ko zol

(kao zlo)

Slušaj beba, mama tebe voli. Mama nije glupa. Slušaj beba:
ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ.

To ti je abeceda. Sve skupa dvajšest slova. Od njih se rade rječi. A rječi su sve.

III.

Dečko je. Dečko je. Rođen u bolnici u Harlemu 15. sječnja 1988. Abdul Jamal Louis Jones. Tak se zove moja beba. Abdul znači sluga božji, Jamal sam zaboravila šta znači, Louis je naravno u čast Farrakhanu. Nova cura koja je došla k nama u školu (zove se Joyce,) donjela mi je knjigu sa afričkim imenima. Već sam znala da ću ga nazvat Abdul ako bude dečko, ali nisam znala šta to znači.

Moje ime znači nešto dragocjeno - Precious. Claireece, to ko da je nečije tuđe ime. Neznam otkud mojoj staroj takva sranja.

Ne znam šta bi mislila o bebi, malo budem sretna radi bebe pa onda budem malo tužna. Bila mi je socijalna radnica. Pričala sam s njom. Pitala je za malu Mongo. Velim joj da je mala Mongo kod moje bake tamo na aveninji St Nicholas. Vjerojatno to nisam trebala reč. Al bila sam tako umorna. Umorna od svega, od laganja. Gospodična Rain kaže da je pročitala da će nas istina osloboditi, al da ni ona sama nije sigurna dal vjeruje u to. Pa, radi ove moje istine će mama ostat bez socijalne pomoći i dječjeg doplatka. Jer je socijalnoj službi lagala da Mongo živi s njom i da se ona brine za nas obadvije pa je dobivala ček za dva uzdržavana člana. Neznam šta će se sad dogoditi. Znam samo da ću sad ja dobivat svoje novce, ali šta ću imati od toga ako i dalje ostanem živit u maminoj kući? Treba mi moj vlastiti stan, ali šta kad li država ne da tolko novaca. Ali glavno je to da se želim vratit u školu. O ničemu drugom ne mogu misliti nego o tome šta sad rade. Šta čitaju? Jesu išli na eskurziju bez mene? Mislím da jesu.

U studenom mi je bio rođendan, nisam nikome htjela reč pa niko nije znao. Ali sama sam si zapalila svjećicu. Meni je drago da se Precious Jones rodila. Drago mi je da se i moja beba rodila. Hranim ga na prsima. Prvo mi to nije bilo ljepo jer je bolilo i peklo, ali sad mi je okej. Mali je dobra beba. Al nije moj. Hoću reč je moj, ja sam ga istisnula kroz svoj muf, ali nisam prije upoznala dečka i zaljubila se i seksala se i ostala trudna.

Mislím da sam silovata.

Mislím da je moj stari napravio to šta Farrakhan kaže da je bjeli čovjek radio crnim ženama. O, to je bilo strašno i radio je to pred očima crnog muškarca, to je zbilja bilo grozno. Je, gledala sam video

di je Farrakhan reko da bi u vrijeme ropstva bjeli čovjek samo došo u ropski Harlem di su crnje živili odvojeno od bjelih ljudi i njihovih palača, i da bi samo uzeo koju god je crnu ženu htjeo i da je obavio šta je imao s njom čak i pred njenim mužem. Veli da je to crnog muškarca bolilo više nego crnu ženu - jer on je to jadan morao gledat.

Moja beba je ljepa beba. Nije da ga ne volim. On je beba od silovatelja, ali to je okej, gospodična Rain kaže da smo mi nacija silovane djece, da su današnji crnci u Americi svi plod silovanja.

Ja bi radije da niko nezna, ali opet sam stvarno morala reć, isto ko i prije kad sam imala dvanest godina. Pa ne mogu reći da neznam ko je bebin otac kad znam ko je!

Škola, najviše od svega se želim vratit u školu. Gledam tu malu bebu šta mi je na prsima, šta siše mlijeko iz moje cice. Volim Abdula. Normalan je. Al jel sam ja normalna? Ja želim natrag u školu. Abdul mi smeta. Abdul ne može samnom u alternativnu školu Učim te/Učiš me. Šta da radim? Volim svog sina, ali on nije moj, mislim je moj ali nisam se jebala da bi ga dobila. Silovo me otac. Sad umjesto života imam Abdula. Ali volim Abdula. Želim ić u školu volim abdula školabdulškolabdulškolabdul.

Pišem gospodični Rain u svoj dnevnik, kad dođe u bolnicu ona mi ispravlja ko u školi:

Dra đica Rain,
se te goine sjdm raređ nika niš anučla
(sve te godine sjedim razred nikad ništa naučila)
al opt imm dje os tarog
(ali opet imam dijete od staroga)
radob da sam imala dčk al nemm
(rado bih da sam imala dečka ali nemam)
dasum se bar pardn jebala zdečom ko
(da sam se bar pardon jebala s dečkom kao)
drue cue oda seneb bunla naus_škou
(druge cure onda se ne bih bunila napustiti školu)
voim beba abcdefghijklmnopqrstuvwxyz

(volim bebu)

Draga Precious,

ne zaboravi svaki put napisati datum u dnevnik, na primjer: 18. 1. 1988.

Drago mi je da voliš svoje dijete. Mislim da bi prekrasna djevojka poput tebe trebala dobiti priliku za naobrazbu. Mislim da moraš staviti sebe na prvo mjesto. Ne bi trebala odustati od škole. VRATI SE U RAZRED. NEDOSTAJEŠ NAM.

Voli te
gospođica Rain

Đice R, 19 seča 1988

Soci__ranica pta oč da ma Mogi Adul na suvaj je

(Socijalna radnica pita hoću dati malu Mongo i Abdula na usvajanje)

Naradde biu uba

(Najradije bih je ubila)

Nida pomoč ho uze kice

(Nikad upomoć hoće uzeti klince)

ak umu Abul neam niša

(ako uzmu Abdula nemam ništa)

Precious,

meni se čini da je baš suprotno. Ako zadržiš Abdula, možda nećeš imati ništa. Sad učiš čitati i pisati, a to je sve.

Čim te puste iz bolnice, vrati se u školu.

Imaš samo sedamnaest godina. Cijeli je život pred tobom.

Gđica Rain

20. 1.

Dola baka posejt vel sao pas o_dje i ode

(Došla baka u posjet veli samo pas okoti dijete i ode)

pose kae ča ni pas

(poslije kaže čak ni pas)

Draga Precious,

ne zaboravi napisati i godinu, 1988.

Precious, ti nisi pas. Ti si prekrasna mlada žena koja pokušava učiniti nešto sa svojim životom. Imam nekoliko pitanja za tebe:

1. Gdje je bila tvoja baka kad te otac zlostavljao?
2. Gdje je sad mala Mongo?
3. Što će u ovoj situaciji biti najbolje za tebe?

Gđica Rain

Gđica, Rian

puno ptajan vi pos__

(puno pitanja vi postavljate) Ko?

Ko?

(Tko?)

Nko

(Nitko)

asam

(sama)

nea Farkn

(nema Farrakhana)

nema mmm

(nema mame)

niej bilo bak otc me jbo godama

(nije bilo bake otac me jebao godinama).

ma Mogl kad moe bake

(mala Mongo kod moje bake)
njabej za mene da presanm dist nekasi misim
*(najbolje je za mene da prestanem disati nekad si
mislím)*
hela bbit dora maja
(htjela bih biti dobra majka)

Precious Jones

Draga, draga Precious,
ponekad biti dobrom majkom znači pustiti da tvoje
dijete odgaja netko drugi, netko tko se može za njega
brinuti bolje nego ti.

Gđica Rain

Gđica Rain
Nemte zabravt napisat dat đica R
*(Nemojte zaboraviti napisati datum gospođice
Rain.)*
Jać se njaboj brinat za dje
(Ja ću se najbolje brinuti za dijete.)

Gđica Precious

Draga gospođice Precious, 22. 1. 1988.

nije lako podizati malo dijete bez pomoći. Tko će
tebi pomoći? Kako ćeš uzdržavati sebe i dijete? Kako
ćeš nastaviti učiti čitati i pisati?

Gđica Rain

Gđica Rain
Socal s_ pomoag mam pomč i mn
*(Socijalna služba pomogla mami. Pomoći će i
meni.)*

Precious gosodica

Draga Precious gospođice,

kad te puste iz bolnice i kad se vratiš kući, pogledaj koliko je služba socijalne skrbi pomogla tvojoj majci.

Ti možeš postići mnogo više nego tvoja majka. Možeš završiti srednju školu i maturirati, čak i upisati neki studij. Precious, možeš što god poželiš, samo moraš vjerovati u to.

Voli te
Blue Rain

Draga Blu,
siđa mi se ime Gđica Ran Umorar sa

(Sviđa mi se ime, gđice Rain. Umorna sam.)

Zbilja sam htjela samo odnet Abdula doma i odmoriti se pa da se što prije mogu vratiti u školu. Ali kad sam došla iz bolnice mama me probala ubiti. Već prije sam si obećala ako se ikad više tako zaleti na mene da ću je izbost namrtvo. Ali kad se to stvarno dogodilo, kad se digla s tog kauča i krenula na mene ko pedeset crnčuga, zbrisala sam. Zgrabila sam Abdula, svoje torbe i trk prema vratima. Držim na rukama novu bebu, maloga dečka, a ona više krmačo kurvo droljo, kaže ubit će me jer sam joj uništila život. Ubit će me "GOLIM RUKAMA!" To bi bilo ko da se na mene sruši crni zid pa nemam šta nego bježati. "Prvo si mi ukrala muža! A onda si me koštala socijalne pomoći!" Ljuta je KO RIS. Nemam vremena za išta reć. Izađem kroz vrata i stanem na vrhu stubišta pa ja nju bjesno pogledam. Još uvijek se sva pjeni, melje o mužu kojeg sam joj ja kao ukrala. Krenem dalje po stepenicama i ipak joj kažem samo jedno: "Taj me crnjo silovao. Nikoga ti ja nisam ukrala svinjo debela, tvoj me muž SILOVAO! SILOVAO ME!"

Urlam na nju, držim malog Abdula, torbu šta su mi dali u bolnici s pampersicama i nekim stvarima za njega, i još plastičnu vrećicu s mojim stvarima.

Opće ne razmišljam, noge me same nose natrag u bolnicu u Harlemu. Znete onu koju je Koch htjeo zatvoriti, kaže ne treba

kmicama bolnica samo za njih. Farrakhan kaže itekako treba. Gospodična Rain veli da Farrakhan trkelja bezveze, da je anti Semitička homofobička budala. Boli me pica. Krenem po pločniku prema tamo di je hitna, ali onda se okrenem i vratim se do glavnog ulaza i kažem sestri da želim ić u u rodilište. Ne smiju te samo tako pustit unutra, ali vidi da držim Abdula. Valjda joj je jasno da nisam došla krast, nego je vjerojatnije da ću im ostavit još jednog malog crnog.

Izađem iz lifta, tražim sestru Lenore Harrison, tako se zove on Putrasta koja je bila samnom kad sam rodila malu Mongo. Bome je sad već dogurala do glavne sestre, sad je kraljica odjela. A šta ću ja bit, kraljica beba? Ne, ja ću bit kraljica ABeCeDe - pisanja i čitanja. Neću prestat ić u školu. Neću dat Abdula na usvajanje, a jednog dana dobit ću natrag i malu Mongo, možda. Jedva da znam kako izgleda, znam samo da je retardirana.

Čekam. Kraj mene prođe jedna druga sestra, pogleda me i kaže da me se sjeća iz '83. Mršava, crna, ja se nje ne sjećam. Kaže da joj je žao šta me opet vidi tu, da se nadala da ću neš naučit iz vlastitih pogreški. Šta sere! Nisam ja napravila nikakve pogreške, osim ak nije krivo to šta sam se rodila, a gospodična Rain veli da se nisam rodila bez razloga i profesor Wicher je rekao da imam smisla za matku. Neznam koji je razlog zaš sam se rodila, koja je svrha, ali znam da imam i svrhu i razlog šta sam živa, a prema Farrakhanu imam i alaha boga svemogućega.

Pogreška? Ne bi rekla. Pogreška je kad crnčuge siluju. Mislim si da sam ja možda rješenje a ne problem. Jebemu di je ta sestra, žuta drolja. Sad sam beskućnica. Ja i mali Abdul smo beskućnici. Mogu si zamisliti kako raspizđena mama trga postere sa zida u mojoj sobi i razbacuje mi odjeću i druge stvari. E pa sad će morat dić tu debelu guzicu s kauča!

Došla je sestra Putrasta. Kažem joj šta se desilo. Ispričam joj sve o školi, o Farrakhanu i alahu, o matki - o tome da je profesor Wicher reko gospođi Lichenstein da imam smisla za matku, o abecedi. O tome kako gospodična Rain kaže da sam brže pohvatala samoglasnike i suglasnike nego čak i Rita Romero, koja je svjetloputa. Kažem joj da jedva da sam vidjela malu Mongo otkad ju

je baka odnjela i da je i mali Abdul djete od moga tate. Nije me sram to reč - Carl Kenwood Jones je čudovište NE ja!

Ja sam Precious

ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ

Moja beba rođena Moj sin crn

Ja sam cura

Ja sam crna

Ja želim kuću u kojoj bi mogla živjet

Pomognite mi sestro, pomognite mi gospođo Lenore. Pomognite mi. Odlazak u školu i odgovaranje na satu pred curama, iz toga sam naučila jedno: govoriti. Gospođica Rain kaže ovo je velika zemlja. Kaže bombe koštaju više nego socijalna pomoć. Bombe koje ube djecu i šta sve ne. Puške i oružje za rat - sve to košta puno više nego pampersice i mljeko. Kaže nije sramota. Nije sramota. Često mi se čini ko da su sve to samo prazne rječi jer to stalno govori. Ali ona veli da to *baš zato* stalno govori - da nas pre-pro-gamira da volimo same sebe. Ja sebe volim. Neću dat da se ta debela kuja dere na mene i da me mlati. I neću odustat od škole.

Sestra Putrasta govori mi da joj sad završava smjena, joj kako joj je mrsko ostaviti me ali mora otići pokupiti svoju kćer od bebisiterice, jedna druga će mi sestra pomoć.

Tražim tu drugu sestru nek mi da uložak, krvarim. Nju ne poznam. Gleda me sve nekako hladno. Nekog vruga šapće drugoj sestri, a onda mi dođe reć da moram ići u sklonište. Ko da su svi već umorni. Ja sam problem koji žele prebacit nekom drugom na grbaču. Nemam kaput, velim. One kažu da će mi ljudi u skloništu dat nešto kad dođem tamo. Sjedni tu, budi mirna, doč će kombi po mene i još neke pacjente. Sestra kaže puno ljudi nema kud kad ih puste iz bolnice, smiri se, nisi ti ništa posebno.

Sklonište je ko tamnica od cigle, vlažno, samo par lektričnih žarulja visi sa stropa. Kuja u krevetu do mene stalno sama sebe udara po zubima. STALNO. Druga sa otečenim narkomanskim rukama i krastama i šta ja znam kaže: "Stavi torbe sa sobom *u* krevet."

Dojim Abdula. Plače. Mocar je. Izgleda ko mali štakor ili mačka. Znam napraviti neke stvari za njega, ali sva se isprepadnem kad

iskašlje bljuvotinu. Ima samo sedam dana. Mogo bi umrjet. Neka žena, debela, puno veća od mene, oko četrdeset godina, dođe i zgrabi deku s mojega kreveta. Podsjeća me na mamu, krvave užarene oči, kosa strši u zrak. Šta bi ja trebala sad napraviti, pica ko da mi je sva razderana, bole me križa, iz cica mi curi mljeko, grudnjak mi je sav mokar i već lagano smrdi na kiselo, a sad mi je ova ludara uzela deku.

“Vrati maloju njenu deku!” vikne žena sa đanki krastama na ruci.

“Ma jebi se”, veli ludara, “kurac ću joj vratiti.”

Samo uzmem plahtu koja je navrh madraca (presvučenoga s gumom) pa ju omotam oko Abdula, a onda se i ja smotam oko njega i legnem na taj hladni najlon. Da bar ugase svjetlo. Ali neće. Svejedno zaspim. Kad sam se probudila, nema mi torbi, žniranci na jednoj tenesici su mi odvezani. Možda me to probudilo, kad su mi htjeli ukrast tenesice s nogu. Koliko sam puta ležala u maminoj kući i mislila si da ništa nemože bit gore od toga. Ustanem se, zavežem žnirance. Ove kujetine tu su sve lude. Nahranim Abdula. Moje tijelo je njegov doručak. Moram i ja nešt pojesti.

Sklonište di sam nije daleko od bolnice. Ovako dalje neće ić. Kolko je sati? Šest ujutro. Gospoda West! Živi par vrata dalje od nas, da nije bilo nje mama bi me izritala nasmrt kad sam rađala malu Mongo. Draga sam joj. Od malih nogu sam joj uvijek išla u dućan.

“Precious, kupi mi kutiju Winstona i velku vrećicu čvaraka.”

“Da, gospođo West.”

“Zadrži si ostatak, Precious.”

Jedamput mi je rekla ako ikad trebaš s nekim razgovarat o bilo čemu, samo ti dođi k meni.

Ali nikad nisam. I sad ne znam njen broj telefona. Kako bi ona opet mogla uć u mamin stan po moje stvari?

“Doručak?” pita narkomanka.

“Aha”, kažem ja. Puno cura i žena hodaju prema vratima. Neke samo sjede na krevetima ko da su u šoku ili šta ja znam šta im je koji drek. Narkička pokaže na one koje hodaju, veli idi za njima. Pa idem.

Kava iz rosfraj šalice, zdjelica kornfleksa i jedna banana. Ne pijem kavu. Već je skoro 7 sati. Ma jebeš to, idem pričekat gospođicu Rain u predvorju. Možda je danas jedan od onih dana kad će doć ranije. Čekam do 8 i 45. Eto je. Uđe kroz vrata i sva je u šoku kad me nađe

kako sjedim na podu u predvorju hotela Theresa s Abdulom na rukama. Na tren sam zaboravila na sebe, tolko mi je bilo žao nje. Pa ona je samo učiteljica abecede, nije socijalna radnica ili nešto takvo. Ali kud sam drugdje mogla otići?

Vidim joj na licu da više neću bit beskućnica. Mrmlja si u bradu i psuje kakva vražja socijalna država, najosnovnije ljudske potrebe, novorođeno dijete, NOVOROĐENO DJETE! Totalno je poludila. Iza nje ulazi Rhonda. Nema danas nastave, svi iz Učim te/Učiš me su na telefonu! Nazivaju sve od mame do gradonačelnika do televizije! Do kraja dana, kaže gospođica Rain, imat ćeš di živjeti, bog mi je svjedok! BOG mi je svjedok!

Onda su spomenuli to sranje u Queensu. Hoće me poslati u sigurnu kuću u Queensu, odmah će nać mjesta za mene! NE! Šta ja znam o Queensu? Tamo imaju Arape, Korejance, Zidove i jamajkance - i svakakva sranja koja ne trebaju ni meni ni Abdulu. Ovdje ću ostat, tu u Harlemu. Ali prihvatilište u Harlemu kaže ne mogu me uzet odmah, tek za dva tjedna. Šefica od gospođice Rain preuzme telefon. Žena tamo negdje s Kariba, ne da si srat po glavi. Dečko joj je u nekom odboru. Ona spusti slušalicu, kaže sutra će ju primit. Trebaju mi samo reći di ću prespavati noćas. Svi kažu da mogu ostat kod njih. Ali znate di na kraju spavam? Gospođica Rain ima prijatelja koji je domar ili tako nešto u kući Langstona Hughesa⁴, koja je tu iz ugla, gracki kulturni spomenik. PRESPAVALA SAM JEDNU NOĆ U KUĆI LANGSTONA HUGHESA, U KOJOJ JE ON NEKAD ŽIVIO. Ja i Abdul u kući Čuvara Snova! Dan poslje došli smo tu u sigurnu kuću, di smo sve otada. Najbolje je to šta imaju nekoga od povjerenja s kim možemo ostavit djecu dok smo u školi, četiri sata na dan, triput na tjedan. U Queensu nema gospođice Rain, nema škole.

Sviđa mi se moja soba. Bolje nego doma, u maminoj kući. Imam krevet za mene, koljevku za Abdula. Komodu, ormar, stol, stolicu, policu za moje knjige i za Abdulove knjige. Ovo su neke od mojih knjiga:

1. *The Life of Lucy Fern* 1 i 2 (dvije knjige) od Moire Crone
2. *Pat King's Family* od Karen McFall

3. *Harriet Tubman: Conductor on the Underground Railroad* od Ann Petry
4. *Wanted Dead or Alive: The True Story of Harriet Tubman* od Ann McGovern (imam dvije knjige o Harriet!)
5. *Malcolm X* od Arnolda Adoffa
6. *A Piece of Mine* od Californije Cooper
7. *The Color Purple* ("Boja purpura") od Alice Walker
8. *Odabrane pjesme* od Langstona Hughesa

A i Abdul ima neke knjige:

1. *The Black BC's* od Lucille Clifton
2. *Harold and the Purple Crayon* od Crocketta Johnsona
3. *The Story of a Little Mouse Trapped in a Book* od Monique Felix
4. *The Boy Who Didn't Believe in Spring* od Lucille Clifton
5. *Hi, Cat!* od Ezre Jacka Keatsa

Većinu toga što imamo nam je dala gđica Rain. Htjela bi posao, plaću - da si mogu kupit što ja hoću kad hoću.

U školi čitamo "Boju Purpura". Što mi je stvarno teško. Gospođica Rain trudi se da mi pojednostavi stvari, ali većinu ne mogu sama čitati. Sve ostale cure u razredu skoro da mogu, sve osim Rite. Ali po tome kako nam gospođica Rain priča o knjizi, shvaćam o čemu se radi. Plačem plačem *plačem* naglas, zvuči toliko slično meni, osim šta ja nisam muškarača ko Celie. Ali baš kad sam se spremila raspalit po tim sranjima i reći razredu šta Petpostotaši⁵ i Farrakhan imaju za reć o tim lezbama, gospođica Rain mi kaže da ako ne volim homoseksualce onda valjda ne volim ni nju, jer ona je jedna od njih. Skoro sam pala na dupe od šoka. Pa sam samo zašutila. Šteta za Farrakhana. Ali još uvijek vjerujem u Alaha i to. Još uvijek vjerujem u sve, valjda. Gospođica Rain kaže nisu me homići silovali, nisu me homići puštali da šesnest godina sjedim i ništa ne učim, ne prodaju homići bjele kristale kreka, nisu oni sjebali Harlem. Istina. Gospođica Rain je ta koja mi je stavila kedu u ruke, napravila od mene kraljicu abecede.

Joj da, nisam vam to rekla! Svake godine gradonačelnikov ured dodjeli nagradu najboljim učenicima u programu opismenjavanja. Pa, ove godine 1988. to sam bila ja. Nakon šta su me smjestili u sigurnu kuću (koja baš i nije bila sigurna jer neke od tih kuća šta su tamo stvarno su lude s velikim L (a s velikim slovom se piše početak rečenice ili nešto šta hoćeš posebno naglasiti, naprimjer Jebemti s velikim J kad si ljut i slično.). Ali ko što sam rekla, najbolje stvarno najbolje u vezi te sigurne kuće je to šta je u Harlemu pa sam mogla nastaviti ići u školu.

Uglavnom, u veljači sam se već fino smjestila u kuću. Cijelo proljeće sam marljivo radila, pamtila zvukove i slova, pisala sam u dnevnik, čitala knjige. Pročitala sam *Pat King's Family* o jednoj bjeloj ženi koju muž zlostavlja pa ju ostavi. Pročitala sam *Ain Nobodi Gon' Turn Me 'Round*⁶, knjigu o građaskim pravima. Nisam znala da su crnci u ovoj zemlji prolazili kroz takva sranja. Al tako je to bilo u ovom krasnom gradu, ko što kaže Farrakhan. No dakle toliko sam napredovala da sam dobila nagradu. Nagradu za pismenost. Dobila sam ju u rujnu 1988. Gospođica Rain htjela mi ju je dati i prije toga. Kaže da mi ju je htjela dati još onda kad sam došla s Abdulom iz bolnice, kad smo bili beskućnici. Ali ravnatelj je rekao imamo mi i drugih učenika koji ju zaslužuju, ajmo pričekati da vidimo jel će Precious nastaviti tako.

I tako sam dobila nagradu od gradonačelnika, novac (75 dolara) od Učim te/Učiš me, a cure iz razreda priredile su tulum za mene.

Počelo mi je u životu ići dobro, skoro ko u filmu *Boja purpura*. Abdul već ima devet mjeseci, *hoda!* Pametan pametan. Bistar mali. Čitam mu skoro od prvoga dana kad se rodio. Obožavam "Boju purpura", ta mi knjiga daje toliko snage. Gospođica Rain kaže da je grupa crnaca htjela sprječiti da se po knjizi snimi film. Rekli su da to nije prava slika muških kmica. Pitala me šta *ja* mislim. Nije prava slika? Nažalost to baš JE slika koju ja znam, osim Farrakhana koji je pravi muškarac. Ali njega nikad nisam vidila osim na videu! On kaže nisu problem bjeli kristali nego bjeli ljudi! Ja vjerujem u sva ta sranja.

Gospođica Rain kaže da su neki "Boju purpura" kritikirali da ima previše bajkoviti kraj. Ja bi rekla da se takve stvari bogme ipak mogu dogoditi. Nekad u životu na kraju sve ispadne dobro. I gospođica Rain voli "Boju purpura", ali kaže da i realizam ima svoje dobre

strane. Jebeš realizam! Nekad mi dođe da joj velim dosta više tih IZAMA. Ali ona mi je učiteljica pa joj ne mogu reći nek zaveže. Ne znam šta znači "realizam", ali znam šta je REALNOST. To je stvarnost, a stvarnost je za kurac, vjerujte mi.

Mama je došla u prelaznu sigurnu kuću. (Šta je prelazna sigurna kuća? Mislila sam da sam vam već rekla. Ali reći ću vam opet iz knjige koju sam čitala o jednoj zlostavljanoj ženi. I ja sam na neki način bila zlostavljana žena iako nisam bila žena - bila sam još djeteta. I nije me zlostavljao muž. Nemam muža. Bila je to moja stara.) No uglavnom, nikad nisam čitala da negdje ima takva kuća za djecu, samo za odrasle žene (a na neki način sam ja i to) i njihove bebe. Ta knjiga koju sam ja čitala govori o ženi koju je tukao muž. Pobjegla je u prelaznu sigurnu kuću. Pitala je ljude koji su tamo radili šta je to prelazna sigurna kuća. Rekli su joj sad si na prjelazu između života koji si imala i života kakvoga želiš imati. Zar to nije lijepo. Pročitajte tu knjigu ako vam se ukaže prilika.

Sad sam ja u prelaznoj kući već skoro godinu dana, ko u toj knjizi koju sam čitala - i ja sam na rubu toga da zakoračim u svoj novi život u kojemu će bit stan za mene i Abdula (a možda i za malu Mongo, to ćemo još vidjeti), još obrazovanja, novi prijatelji. Mama, tata, gospođa Lichenstein, državna škola, sve je to sad iza mene. Pa se pitam šta sad ta gadura hoće od mene. Ne može više izvući novac od države na moj račun. Kad sam došla u prelaznu kuću otišla sam pitati za malu Mongo. Smjestili su je u instituciju, vele da je jako retardirana, a baka Toosi nije radila sve one stvari šta ih je trebala raditi da joj pomogne - boje na zidu i slikovnice i sva ta sranja, pa je mala u stvarno gadnom stanju. Kažu sve i da joj se može pomoći, ne bi ja to mogla sama čak i da nemam pune ruke posla s Abdulom.

Uglavnom socijalna radnica koja radi u sigurnoj kući pozvala me u svoj ured, kaže Precious došla te vidjeti mama. Pita me jel hoću ja nju vidjeti. Kažem može. (Nije da ju *želim* vidjeti, ali kad je već došla dovde, pristala sam. Mislim da joj je sad jasno da mene više ne može zajebavati.)

Uđem u sobu za posjete. Mama šuti. Loše izgleda, a ne moram prići blizu da osjetim kako smrdi. Pogledam mamu i vidim svoje lice, svoje tijelo, svoju boju - obadvije smo krupne, tamne. Jesam ja ružna? Jel mama ružna? Nisam sigurna. Znam samo da smrdi na pišalinu i da

ima ružne ortopedske cipele kakvima se ljudi rugaju i divovsku zelenu haljinu iz koje joj vire noge ko balvani. Sramim se da je to moja mama. Nema veze koliko su fora moje pletenice, koliko namažem lice i kosu, koliko bižuterije stavim na sebe, to je moja majka.

Ne može me pogledat u oči. Nikad ni nije, osim kad se derala na mene ili kad bi mi govorila šta da joj skuham i kupim u dućanu. Gleda u pod i veli: "Tata ti je umro." Izašla je iz kuće da bi mi to rekla? Pa šta ak je umro? Drago mi je da je ta crnčuga otegnula papke. Ne, nije mi drago, ali pa što. Mama šuti. Pa onda kaže: "Carl je imao sidu."

Pa šta, baš me briga, zašto mi to govoriš. A onda o! Ne! O ne! Sve mi se unutra stisne u grudu. Carl me jebao. Možda i ja imam virus. I Abdul bi mogo imati - o ne ne, ne smijem to ni reć ni pomislit.

Dugo vremena šutim i samo ju gledam. Iz toga sam izašla? Ko što su Abdul i mala Mongo izašli iz mene. Ne sjećam se da mi je ikad rekla jednu ljepu rječ. Šesnest godina sam živjela u njezinoj kući a da nisam znala čitati. Od malih nogu me njen muž jebe i mlati. Moj rođeni tata. Rado bi ga mrzila, želim to, ali čudno je jer ja, on, on mi je dao jedinu dobru stvar u mom životu - ako ne računamo gospođicu Rain, abecedu i cure iz škole. Od njega je došao Abdul, moj sin, moj brat. Ali mama me dala njemu. Ova moja mater. Carl bi došo po noći, uzeo nešto za jest i sve koliko god bi novaca bilo, pojebao nas obadvije. Nešto mi je sad palo na pamet. Čovjek koji je silovao Celie u knjizi, na kraju je ispalo da joj to nije bio tata.

"Mama?"

Ona pogleda prema tamo di ja stojim, ali ne u mene.

"Tvoj muž, Carl, jel mi pravi tata?" pitam.

"Šta me to pitaš?"

"Carl, jel mi on bio pravi tata? Jesi stvarno bila udata za njega?"

"On ti je tata, niko drugi ne može bit. S njim sam bila od svoje šesnajste godine. Nikad nisam s nikim drugim bila. Al nismo bili oženjeni, jer on ima ženu, pravu ženu, ljepu svjetloputu s kojom ima dvoje djece."

Hmmm, imaju posebnu vrstu side za žute kuje? Mama! Ne znam zašto mi je tek sada palo na pamet, a tolko je očito - jel i mama ima virus?

“Imaš ti sidu?” pitam.

“Ne.”

“Otkud znaš?”

“Nikad nismo, znaš...”

Pogledam ju ko da je poludila! Šta priča, koji joj je...?

“Znaš”, ponovi ona. “Nismo radili ono šta trebaš raditi da ju dobiješ.”

“Nikad te nije jebao?” kažem u šoku.

“Ma je”, veli ona. “Ali ne u guzicu, ne onak ko što pederi rade, zato znam...”

Nije završila, glupa kuja. A ja samo buljim u nju. Ubila bi ju golim rukama. Sjećam se onoga šta su nam rekli u školi o SIDI. Pogledam ju i kažem: “Bolje se testiraj.”

Zbilja joj nemam šta drugo reći. Ali ona gleda mene ko da ona ima meni nešto za reći.

“Možeš se slobodno vratiti doma”, veli.

“Ovdje sam doma”, kažem. Tišina. “Pa, bolje da sad idem, moram otići vidjeti kako je Abdul i napisati zadaću.” Mama se ne miče pa se ja jednostavno dignem i odem.

U glavi mi se vrti pjesma, nije rap. Ne TV boje, ne bljeskave čudne zrnate slike koje mi u isto vrijeme svrbe i češu mozak. Vidim boju za koju ne znam kako se zove, možda je to neka od onih šta je ne mogu vidjeti ljudi nego samo neke životinje? Ko naprimjer leptiri? Sutra ću pitat gospođicu Rain dali leptiri vide boje. Pjesma se zakvačila za mene ko plastična vrećica za grane drveća. Sjednem na krevet. Na zidu sad imam jednu novu sliku. Kraj Harriet Tubman i Farrakhana stavila sam i Alice Walker. Ali ne može mi sad ona pomoći. Di mi je sad “Boja purpura”? Di mi je bog na nebesima? Di mi je kralj? Di mi je moja crna ljubav? Di mi je muška ljubav? Di mi je ženska ljubav? Di mi je bilo kakva ljubav? Zašto ja? Nisam to zaslužila. Nisam narkička, nisam ovisna o kreku. Zašto sam dobila mamu za mamu? Zašto se nisam rodila s bjelom kožom, u bjeli san? Zašto? Zašto? U glavi mi se vrti film, ko valovi koji šume zašššto zašššto. Vidim Abdula kako trči od mene ko neka mala živina, trči prema litici, i ja trčim trčim, a svuda oko mene su klaunovi sa zlim očima i smiju mi se jer ne mogu dovoljno brzo trčati, muzika je sad glasnija, i ja skačem s litice možda se više neću vratiti. Ne vidim Abdula. *A hu! A hu!* Ne mogu disati! Pjesma je sad glasna jako

glasna. Prestanem trčati. Oko mene sve zelena trava. Slušam pjesmu, sad ju mogu čuti. To je jedna Arethina. Uvijek sam si željela da mi ona bude majka, ili gospođica Rain ili Tina Turner, majka na koju bi mogla biti ponosna, koja bi me voljela. Udahnem zraka, legnem na krevet. Krevet, sjetim se, koji sam si sama našla kad je mama zadnji put poludila na mene. Aretha pjeva: "Moram si pronaći anđela moram si pronaći anđela u žiiiiivoootu."

Boli me srce. Ne znam šta da radim. Da nema Abdula (to ime znači sluga božji) ja... ja... bože, Isuse, alah uzvišeni, ABDUL! mama, Carl, ja, Abdul Abdul Abdul, on je moj anđeo, moj mali anđeo. Jel i Abdul dobio?

Ne znam šta da radim. Sutra ću pitati gospođicu Rain.

Na zidu ispod slika od Harriet, Alice Walker i Farrakhana visi moja nagrada za pismenost. To mi je živi dokaz da mogu postići sve šta hoću. Abdul već zna abecedu. Zna i brojeve. Jedva da govori a već broji. Ja sam ga naučila. Jednoga dana vratit ću se po malu Mongo. Možda taj dan dođe prije nego što sam mislila. Vrijeme. Moram se naučiti gledati na okrugli sat. Ali niko mi to nije pokazao. Nikad nisam rekla gospođici Rain da ne znam na pravi sat, samo na one digitalne, one iz Koreje. Koja je razlika između Koreje i Japana? Profesor Wicher veli da imam smisla za matematiku. Kamo ću ići kad izađem iz sigurne kuće? Šta ako imam sidu? Ili HIV? Koja je razlika? Jel i moj sin zaražen? A mala Mongo? Kako ću učiti i biti pametna ako imam virus? Zašto ja? Zašto baš ja? Možda ipak nisam pokupila virus. To šta ga je Carl imao ne znači da ga imamo Abdul i ja.

Moram gore u jaslice po Abdula. Poslje ću razmišljati o svemu. Sad sam od tih misli luda i glupa, stvarno luda i glupa.

U ponedjeljak u školi nikome ništa ne govorim. Gospođica Rain me pita šta mi je, kažem ništa, dobro sam, poslje ćemo razgovarati. A da razgovaramo sad, kaže ona. Pa joj napišem u svoj dnevnik:

9. 1. 1989.

Već jenu godnu idem u školu volm školu volm čiteljcu

*(Već jednu godinu idem u školu. Volim školu.
Volim učiteljicu)*

puno naučim. Kjige čitam, o njezi djeta rad na kopjuteru

(Mnogo sam naučila. Čitam knjige, o njezi djeteta, o radu na računalu.)

Gđica Rain tjela bi dobar poso naučit rait na kopujteru

(Gospođice Rain, htjela bih naći dobar posao i naučiti raditi na kompjutoru.)

nač stan za mene i malu Mongo i Abdula

(Naći stan za sebe, malu Mongo i Abdula.)

Gđica Rain pitam ja vas zaš ja?

(Gospođice Rain, pitam vas, zašto ja?)

Precious

Draga gospođice Precious,

uljepšala si mi dan! Nemaš pojma koliko mi je drago da si u mojemu razredu, koliko te volim. I ponosna sam na tebe, cijela je škola ponosna na tebe.

Sigurna sam da ćeš pronaći posao nakon što maturiraš. A možda bi ti tvoja socijalna radnica mogla pomoći da pronađeš lijep stančić za tebe, malu Mongo i Abdula.

Ne razumijem na što si mislila svojim pitanjem "Zašto ja?" Objasni mi, molim te.

Gospođica Rain, 09. 01. 1989.

Blue,

Tolko put st rekal da mogu vas zvat po imnu. Nis nikad.

(Toliko ste mi puta rekli da vas mogu zvati po imenu. Nikad nisam.)

Blu Ran

Blue RAIN

Plava Kiša

Kiša

je sivasta

(sivkasta)

ali sotani

(ostani)
moja kiša

Pjesam

(Pjesma,)
to je sve šta imam reč, za sad.
(to je sve što imam reći, zasad.)

11.1.89.
Precious Jones
pjesnik

13. 1. 1989.

Dans sam zagovara! sa soca_radicom rekal će mi
nabavti tes za mene

(Danas sam razgovarala sa socijalnom radnicom,
rekla je da će nabaviti test za mene)

i Abdla(sluga boži) da vidmo
(i Abdula (slugu božjega) da
vidimo)

vidm

(vidim)

moje oko
vidi mene
živim

ili
umrem
postivna

(pozitivna)

ili
negtiva

(negativna)

zaš? zaš?

(zašto? zašto?)

lažem sami

(samoj)

sebi

moram

znat

(znati)

istinu

Precious P. Jones

13. 1.1989.

Draga PJESNIKINJO Precious Jones!

Izvršno! Jako mi se sviđa tvoja poezija i tvoji crteži.
Što ćete ti i Abdul vidjeti?

Kako su ti se svidjele pjesme koje smo danas čitali
na satu?

Tvoja,
gospođica Blue Rain

Gđica Rain

Ja i Abdul imo jenu tajnu

(Ja i Abdul imamo jednu tajnu)

Reču vam posije bećam

(Reći ću vam poslije, obećavam)

ne saću vam reć

(ne, sad ću vam reći)

IV HIV HIV On ja možda imo HIV

(IV HIV HIV On i ja možda imamo HIV)

moj sin bože Lah

(moj sin, bože, Alahu)

Alis Woke molim o IV VI YWXYZ

(Alice Walker, molim, oh IV VI YWXYZ)

Ja ah IV II H IH I HIV HIV

Precious P. Jones

Draga Precious, 23.1. 1989.

pokušavaš li reći da ti i Abdul morate na testiranje na HIV? Ako želiš razgovarati o tomu, tu sam. Reci mi koliko želiš i možeš.

Gospođica Rain

Kišan ženo

(Kišna ženo)

koja uči me pomaž me neznam šta reč

(koja me uči i pomaže mi, ne znam što reći.)

teško bjasnit nis nikad rekal cjlu moju priču. Da

(Teško je objasniti. Nikad nisam ispričala cijelu svoju priču. Da)

treba me tes za sidu to jese sad nemogu više

(treba mi test na SIDU. To je sve. Sad ne mogu više.)

patm

(patim)

Precious Patnj

(patnja)

1. 2. 89.

Moram naučiti i druge stvari osim abecede. Nije dosta da znam samo čitati i pisati. Ovo je velko VELKO. Najveće šta se dogodilo Precious P. Jones u cjelom njenom životu. Imam virus side. Tako je ispalo na testu. Svojima u razredu rekla sam to dok smo sjedili u krugu. Ko da pričam da sam za doručak jela kornflejks. Nakon šta sam puno puno dana samo buljila kroz prozor i pisala u dnevnik, jednostavno sam bubnula:

“Sestra u klinici rekla mi je Precious, ti si HIV pozitivna”, kažem curama. Sjedimo u krugu, neke su face nove, neke stare, iste od prvoga dana - Rita Romero, ona je ostala. I Jermaine je još tu.

Consuelo je otišla. Rhonda je s nama. Još je par cura - koje su sad ko ja što sam bila kad sam prvi dan došla. Samo šta sam sad ja ta koja njima kaže "ne dajte se cure, samo naprijed!" Pokažem im kako se piše naš razgovorni dnevnik. Znaš ono, pišeš učiteljici i ona ti odgovori u tvoj dnevnik i ispravi šta si ti pisala, da možeš naučiti kako bi to trebalo bit. Skoro ko da VIDIŠ šta govoriš i vidiš šta ti učiteljica odgovori. Radi toga mi se već otpočетка sviđalo pisanje, jer znala sam da će mi moja učiteljica odgovoriti. Objasnim im zvukove, širenje i nadogradnju vokablara, sve te stvari koje ja sad znam. Imamo i razredni projekt - ŽIVOTNU PRIČU. Pišemo priče o našim životima koje stavljamo sve u istu knjigu. Od svih cura jedino ja još nisam svoju priču stavila u knjigu. Jednoga dana kad budem imala vremena možda vam pročitam šta su druge cure napisale. Neke pišu istinu, neke seru ko sretne. Kad sam čula Rhondinu priču i priču od Rite Romero, znala sam da nije meni najgore. Riti je tata pred očima ubio mamu, a ona se prodaje muškarcima na ulici od dvanaeste godine. Rita je jedina koja je došla isto ko i ja, da nije znala ni čitati ni pisati. Rhondu je brat silovo od malih nogu, a kad je to njena majka otkrila izbacila je Rhondu na ulicu, ne njega. Consuelo je stalno nešt fantazirala, onakva ljepa, s dugom kosom. Ali drago mi je da je otišla. Stalno mi je mahala s tom svojom kosom ispred face, govorila mi da trebam vježbat i čuvat se sunca da ne budem još tamnija. Rekla je da si je našla dobrog muškarca. Drago mi je za nju. Nikoga ja ne mrzim. Ne mrzim ni mamu ni Carla, pa šta bi se onda uzrujavala radi neke latino kuje koju jebe to šta je crna ko kmica umjesto da je bjela. Rhonda je crnkinja pa je svjetlija od Consuelo! Consuelo je otišla, ali Jermaine nije. Ostala je i napisala svoju priču u knjigu. Kaže da je to njeno seksualno opredjeljenje i da je ne bi trebali suditi zbog toga. Ni njoj nije bilo lako u životu. Veli da su je muškarci mlatili ko stoku zato šta je takva kakva je, a majka ju je izbacila iz kuće kad je saznala.

Te su mi cure prijateljice. Kad sam došla u školu, imala sam tek šesnest godina. Svima sam im bila ko djetе, valjda, jer kad sam rodila Abdula došle su me posjetiti u bolnicu, a kad me mama bacila van skupile su nešto novaca među sobom i donjele mi svašta u sigurnu kuću - odjeću, kazić, tunjevinu, juhu u konzervi i još toga. One i gospođica Rain su mi prijateljice i obitelji.

Gospođica Rain je lezba. Još uvijek ne mogu doći k sebi od šoka, jer uopće se ne vidi izvana, ali sjećam se šta mi je rekla - nisu me homići silovali, nisu me homići pustili da budem nepismena. U zadnje vrijeme ko da sam zaboravila pola tih sranja - Petpostotaši,

Crni izraditi, itd. itd. (itd. znači bla bla). Ja nikad nisam bila muškobanjasta ko Celie, ali nisam zbog toga sretna nego tužna. Možda mene niko nikad neće voljeti. Ako ništ drugo, kad pogledam ove cure vidim *njih*, isto ko kad one pogledaju mene vide *MENE*, a ne to kako izgledam. Ali čini se da dečki vide samo to kako izgledaš izvana. Jedan je dečko izašao iz mene. Bio je ništa, samo tamna točka na nebu, a onda se u meni pretvorio u život. Kad odraste, hoće se i on rugati i smijati debelim crnim curama? Hoće se smijati tamnoj koži kakvu i on ima? Jedno moram priznati Farrakhanu i Alice Walker - pomogli su mi da prihvatim da sam crna i da to počnem voliti. Radije bi da nisam debela, ali jesam. Možda ću jednoga dana i to prihvatiti i neće me smetati, ko zna.

Gledam svoje prijateljice u krugu i velim im da test kaže da sam HIV pozitivna. Svi su jezici zašutili, više niko ne može govoriti. Rita Romero me zagrlila ko da sam joj rođena kćer i ja se rasplačem ko kišna godina. Gospođica Rain me gladi po leđima i kaže izbaci to iz sebe, Precious, pusti to van. Plačem, plačem za svaki dan svoga života. Plačem za mamu, ko zna šta se njoj dogodilo da se ona tako ponašala prema meni? Plačem za svoga sina, pjesmu u mom životu. Mali smeđi pišonja, guza, debele nogice, okrugle okice, glas od ljubavi kaže mama, zove me mama.

Onda suze stanu. Rita ode pa iz torbe izvadi časopis *Pozitivno tijelo* i kaže da se moram uključiti u zajednicu HIV pozitivnih ljudi. Isuse! Ima ih cijela zajednica? Ne njih, *nas*. Ali kažem joj ne još. Moram razmisliti. Jel život malj koji će me dotući? Jermaine skoči i počne boksati zrak (valjda misli da je Mike Tyson!) kaže bori se, udri ti njega! Nasmijem se, malo.

Gospođica Rain kaže da sad moramo pisati u svoje dnevnike. Kaže da je život svake od nas važan. Donjela nam je knjigu od Audre Lorde, koja je spisateljica ko Alice Walker. Kaže da svako od nas ima priču za ispričati. Šta je to crni jednorog? Ne razumijem baš tu pjesmu, ali sviđa mi se.

Danas nemam šta pisati - možda nikad više ni neću imati. Malj mi je sad u srcu, mlati me, osjećam se ko da je moja krv ogromna rijeka u meni, voda se diže i utapljam se. U glavi mi je sve crno. Osjećam se ko da je ta divovska rijeka koju nikad nisam prešla sad tu ispred mene. Gospođica Rain kaže ti ne pišeš, Precious. Kad se utapljam u rijeci, velim ja. Ne gleda me ko da sam sišla s uma, nego kaže ako ostaneš sjediti i ne radiš ništa, rijeka će te progutati. Pisanje bi moglo bit čamac koji će te odvest na drugu stranu. Jednom si u dnevniku napisala da nikad nikome nisi ispričala svoju priču. Da ju ispričaš, to bi te prenijelo preko rijeke, Precious.

I dalje se ne mičem. Ona kaže: "Piši." Ja odgovorim: "Umorna sam. Jebite se!" Viknem: "Šta vi znate, pojma nemate šta sam ja prošla!" Vičem na gospođicu Rain. Nikad to prije nisam napravila. Cure iz razreda ko da su u šoku. Neugodno mi je, osjećam se ko glupača, sjednem. Uz sve drugo, sad sam još napravila budalu od sebe. "Otvori bilježnicu, Precious." "Umorna sam", kažem. Ona veli: "Znam da jesi, ali ne možeš sad stati, Precious, guraj dalje, natjeraj se, molim te." Poslušam ju.

IV.

27. 2.1989.

Gđica Rain kaže više, puno više. Hoće više odmene. Više od 15 minuta onda će ona pisat meni. Kaže nosi sa seбом. Dnevnik? pitam. Je, kaže ona, nosi sa seбом. Kudgot ti tud i ~~devink~~ dnevnik. Ak idem šetat s Abdulom itd., neka uzmem dnevnik i pišem u njega.

Puno učim: je ije je. Tvrdo č meko ć č ć. Nije rječ nego riječ. Nije šta nego što. Ne pisat nemogu.

Priča

Gospođica Rain kaže da se skoncertiram na svoju priču. Kad ~~neznam~~ ne znam napisati neku riječ kaže neka napišem prvo slovo s_____ i poslje njega crtu. To znači skoncertirana na priču. Ona će poslje ispraviti i dopisat šta treba.

Ali ja sad već pišem puno bolje. Puno puno bolje.

Gospođica Rain kaže njoj se čini ko dasam u dpresji.

Dipresija veli ona to je bjes prema nutra.

Jermaine kaže nemora nužno bit

(Šta što god gospođica Rain kaže Jermaine se ne slaže sa ničim)

Piši više kaže ona
više govori

kaže nek oni u sigurnoj ~~kući~~ kući nađu nekog ko će čuvat djete sat vremena duže da ja mogu na sastanke il u kino.

Nikad nis gledala film u kino osm videje kod mame. Nis bila ni u crkvu. Rhonda STALNO ide. Hoće povest mene i gospođicu Rain. ~~Hoće~~ Želi povest cjelu školu sad kad je njena duša spasita.

Cjel
skoro mjesec dana sam ovakva. Ko da me ošamutlo.
Gospođica Rain vidla to

kaže nisi ista ona cura koju znam
istina, sad sam druga
osoba
a ko nebi bio?
ko
nebi
bio.

Gospođica Rain

kaže vrati se nazad nazad nazad
daleko
kolko god se moš sjetit,
a čemu? pitam ja
šta se imam sjetit kad nikad nis zaboravla
zaš opet proč kroz SVE (sviđa mi se ta rječ) TO
SVE TO
SVE TO
SRANJE

Al Gospođica Rain

je zabrenita zabrinuta zabrinuta za mene.

To je ljepo da se neko brine al ne bi htjela da ona
bude zabrinuta. Napisla je porku u sigrnu kuću da
moram doč u školu ½ sata ranije da trebam pisat. I ić s
Rhondom na sastanak grupe za insekt i u crkvu. Mislim
da SAM

LJUTA.

BJESSSSNAA bjesna

jako
moj život
nije dobar
imam bolest. Gospođica Rain
kaže NIJE još bolest
a šta je onda? kažem
vičem ružno
na Gospođicu Rian

ona kaže primijeti kako odma lošje pišeš kad te
obuzmeju osjećaji o kojih nećeš govorit u knizi kaže da
neamm diseksiju niš takvo nego je SVE TO
emocionalna trauma daj da o tome razgovaramo

bila sam dobro sve do HIVA
kaže ona još uvijek sam dobro
ali problem nije HIV problem mama Tata
ALI pobijegla sam od njih
ko Harriet
Gospođica Rain kaže ne možemo pobječ od prošlosti.
nije lako do slobode
vidi Harriet H-A-R-R-I-E-T
vježbam njeno ime.
Rita veli stalno misli na to za šta moš
bit zahvalna
Jermaine (ona najbolje piše od svi nas) kaže dvotočka
ne zarez
ide prije kad neš nabrajaš
:
zahvalna sam za:
Gospođicu Rain
~~šoku~~ školu
cure izrazreda
Abdula
Utorak me Rita vodi UGRAD
kaže idemo u neki muze

nedelju u crkvu
PONEDELJAK čitat knjigu Harriet T.

Osjećam se bolje drago mi da sam pisala

Precious

6. 3. 89.

Kak je to bit zaljubljen. Pitamse cijelo vrijeme
CIJELO vrijeme cijelo vrijeme.

Tolko tog znam o seksu. O seksu znam puno puno
a kako bi to bilo imat prijatelja koji je muški.

IMAM prijatelje.

Ne pokazivam više Gospođici Rain sve šta pišem
u dnevnik. Ona mi je učiteljica. Ne želim da ona zna da
pišem o SEKSU ako ću se seksat sa zgodnim
komadom s nekim dečkom koji je mojih godina onda
ću_____.

Rita ima dečka. Rhonda boga. Gospođica Rain
prijateljicu. Jermaine veli cjeli je svjet njen ljubavnik.

8. 3. 89.

Najviše volim odves Abdula dolje u jaslice na doručak
a onda ja ne jedem
nego odem pješke kroz Harlem
ujutro u školu
većina ljudi ide
na poso
lica lica
smeđe željezo
crno staklo

suze
nie džez
Harlem
od Langstona Hugesa

harmelskog čuvenog pjesnika! ovaj je
Harlem bome
dobro natučen
al ujutro
ako si ko ja
vidiš
PAJASEN drvo siluje
beton
i rodi
bockavo zeleno
deblo
života.
vidiš
ljudi na
praznom gradlištu pale
vatru
ko indijaci
djele
šta
imaju.
Bus
kotrlja
većinom žene
u centar
nebo širi
plave noge
za sunce.

Nekad odem po 116. i gore uz Madison pa do
parka, park nikad nije čist al je zeleni. Prođem javno
kupalište. Tam se pederi sastaju goli i fukaju se. Pitam
se kak je to. drveće, poslje parka knjižnica na 124toj

ulici. Imam člasku iskaznicu od knjižnice. Odma do knjižnice je samo stan di žive časne one služe boga ne jebu se. Rhonda kaže u podrumu samo stana ima dječiji kosti. Rita veli to je laž. Ona je katolinja. Ja kažem bog. Pokaži mi boga. Idem dalje po 124toj po praznom građeviskom zemljištu

stanem. Pisaću o gradelištu.

uuuuuufuj pseče govno pseče govno

smrvljene cigle čelična ograda

životi smeća

rak tvoje oko

postostruči

ružnoću

masno govno

kante za smeće,

trula

odječa PAPERSICE prijavi

narkomani

Ružno

gomila se i

preljeva

JA MRZIM

MRZIM

RUŽNO

okrenem se od praznog gradelišta i šta vidim prazne ljude s kraterima ko kad gledaš one mrlje na mjesecu. mjesec u svemerskim filmovima uvijek posebi ima rupe, kratere, to imaju narkići po rukama - kratere. Ovi nepuše krek ko oni na stodvajšestoj. Ovi tu na 1-2-4-toj su na herainu. Gle im oči, ko svemerski brodovi,

tolko su daleko. ne vidiju te, samo nanjuše ljude šta imaju novca kod sebe. Ko oni psi koji traže drogu, samo šta ovi njušiju novce, ako nanjuše, probat će ga uzet. Valjda. Zato sam uvijek tu. Nikad mi narkiči nis napravili niš. Mi mrzimo ovesnike. Mi, ja, normalni ljudi, zbuni me to šta sam sada ja u istom košu s narkićima. To šta ja imam isto šta i oni imaju. Ne svaćam DROGU. To šta vidim ne ćini mi sezabavno. Izgleda TUŽNO. ispadnu ti zubi. nemaju zubiju samo zubno meso, smješno pričaju, glupo hodaju. ZAŠ? Ak nastavim po 124toj do sedme avenue ima još praznih gradelišta. Možda ću proć pored nekog kmice iz ruke mu viri igla i klima se na vjetru. Kaplje krv kap kap. možda proćem kraj perveznajka šta pokazuje peniss oći ko baterije svjetle spermu potebi. Cjeli taj kvart je ko magla puna crvi. ljudskih crvi. Mrzim ih. RUŽNO.

Al zbunjuje.

Prek puta bara na ulci Lenox izmežu 124 i 125 je jedina foto kopironica u Harlemu. drže ju jena crna cura i njen komad, kase uškoli pokvari kopirka doćem tu kopirat. nutra imaju knjige, ćestetke, crnaćke stvari al skoro nikad nemam novca išta kupit. Rade bi UMRELA nego krala. Precious Jones nikad neće krast (više ne) il se drogirat.

Stalno to govore na teveju, kmice kradu za šut kradu za fiks harlem krimenal krimenal. Gore na katu iznad bara je škola od Dijane McIntyre. Što bi htjela da sam mogla ić u plesnu školu kasam bila mala. Sad je prekasno. imam osamnajst godina. a Abdul je dećko. Dećki nejdu Samo ak su pederi. Neću da Abdul bude peder il narkić.

Al šta me zbunjuje je ovo. Ti narkomani tolko su ružni - bezubiju, hodaju ko pod vodom, kradu. Širiju zarazu sidu i heptitis.

Al Rita je bila jena od njih a ona je DOBRA. Volim ju.

Kad ranije dođem u školu, nekad samo sjedim ispred na crnom plastičnom kauču kojega bi trebalo zaljepiti tamo di je razrezan pa se vidi žuta spužva od punjenja. Škola počinje u 9 sati. Sekretarica dođe u 8. Nikad ne dođem prije toga jer su vrata zaključana pa bi morala čekati dolje u predvorju. Koje mi se ne sviđa.

Naša učionica je ljepa. Sad je još ljepša otkad smo onaj jedan dan trebali doći obučeni "sportivo" i donjeti sredstva za čišćenje, postere, i tegle s cvjećem od doma pa smo malo sredili učionicu. Gospođica Rain rekla je donesite dio SEBE! Ja sam donjela Abdulovu sliku i cvjet koji sam kupila u robnoj kući na 125. ulici. Naraso je. Ima velike listove. Gospođica Rain ga je već triput presađivala.

Ona dolazi oko 8 i 15, obično odmah poslje ili prije Rite ili Rhonde. I one su obadvije ranoranilice. Gospođica Rain da nekoj od nas svoje ključeve da otključamo učionicu dok ona radi šta već radi - kuha kavu, donosi knjige iz spremišta - takve stvari. Do pola devet sve su ranoranilice spremne za novi dan! U učionici bude tiho i sunčano. Otvorimo svoje bilježnice, a gospođica Rain obično kaže nešto u stilu imate 10 ili 15 minuta prije no što navre "gungula". Ne znam baš točno šta znači gungula. To se ona šali na račun Jermaine i ostalih koje ulete kroz vrata oko 9 i 5. Uvijek malo zakasne, uvijek se na nešto žale - vrijeme, podzemnu, što piše u novinama.

Ja, ja samo gledam sunce koje sija kroz prednji prozor. Uskoro će se pomaknut i ulazit će kroz prozor sa strane. Volim rutinu škole, volim san koji mi predstavlja. Pitam se di bi bila da sam sve te godine koje sam prosjedila u prijašnjoj školi stvarno učila. Koja mi je omiljena knjiga? Možda naša knjiga, ona velika u kojoj su sve naše priče. Ali moja još nije. Još uvijek pišem samo u svoj dnevnik.

Uopće nije teško znati gledati na sat. Razlomci, postoci, tablica množenja i djeljenja, sve je to LAGANO. Zašto me niko prije nije naučio sve te stvari. Rita kaže svi su ljudi koji imaju HIV ili sidu nevine žrtve, to je bolest, a ne "dobar" ili "loš". Jel znate šta time misli reći? Dobro, jer ja ne znam. Ne shvaćam kako sam ja isto ko i bjeli peder ili narkoman koji puši krek. Rita me ljubi u čelo, drži mi lice u rukama i gleda me u oči. "Negra", kaže, oči velike ko od djeteta, crne crne oči. "Sad još ne shvaćaš, ali hoćeš. Jednom hoćeš."

Ne znam kako kad nemam pojma o čemu ona govori. Gospođica Rain kaže da govori o *Životu*. Pa, nemam pojma ni o životu. Znam samo da imam osamnest godina, čarobni broj. I da mi je prosječna ocjena iz čitanja 2,8. Pitam gospođicu Rain šta to znači. Ona kaže to je samo broj. Nema tog broja koji može izmjerit kako sam daleko došla u samo dvije godine. Kaže zaboravi na brojeve i samo ti dalje radi. Pisac ima poruku, a na čitatelju je da ju dešifrira onoliko dobro koliko može. Dobar čitatelj je ko detektiv, veli ona, traži tragove u tekstu. Dobar čitatelj je ko ti, Precious. Strastven! Strastveno uključen u ono što čita. Ne brini se ti za brojke i samo popunjavaj praznine, samo čitaj i piši!

Mjenjam se. Stvari za koje me više nije briga:

dal me dečki vole
ekstenzije
nova odjeća
stvari koje su mi važne:

OSTATI ZDRAVA

seks(_____)
dnevnik, pisanje pjesama

Gospođica Rain kaže ne mora se pjesma uvijek rimovati, traži riječi koje padaju ko kapi kiše, ko snježne pahuljice - znaš li da ne postoje dvije iste pahuljice? Jesi li ikad vidjela snježnu pahuljicu? Nisam! Vidila sam samo sive prljave grude. Hoćete mi reći da je ta ružna bljuzga napravljena od snježnih pahuljica. Ne vjerujem.

Svaki dan je drukčiji. Skupiš sve dane na hrpu pa dobiš godinu, skupiš sve godine na hrpu pa dobiš život. Imam jednu tajnu. Mislim da gospođica Rain i Rita napola znaju, ali su prepristojne da bi gurale nos u moje stvari ako im sama nisam htjela reć. Imam djecu. Ali nikad nisam bila s nijednim dečkom, ne onako za pravo. Uopće mi to nije bilo na pameti. Prije sam samo htjela da se tala skine s mene! Ali sad mislim na *to*, znate ono, kako bi to bilo jebat se s nekim zgodnim dečkom. Razmišljam o tome i o tome da budem pjesnikinja ili reperica ili možda čak umjetnica. Ima jedan tip na stovadeset-petoj, zove se Franco, naslikao je slike na onim čeličnim

roletama koje po noći spuste na skoro sve izloge. Kad navečer šetaš i gledaš ih, svaka je drukčija. To mi se sviđa više nego ono u muzeju.

Ima toliko različitih ruta pješice do doma. Skrenem iza ugla i sve je drukčije. Prođem križanje 116. i avenije Lenox, eto još malo napuštenog zemljišta punog ruševnih zgrada. Sve je to postalo tako ružno kad su ljudi tu počeli bacat smeće. Smetlari ga nisu skupljali, pseća govna posvuda. Ljudi koji nemaju zahod tu pišaju i seru. Ružnoća na desetu. Ako nastavim hodat po aveniji Lenox dolje do 112., prođem pored socijalnih naselja. Nikad nisam živjela u takvom naselju. Skoro cjeli život živjela sam na aveniji Lenox broj 444. Ne znam di sam živila prije toga, možda kod bake.

Ponekad se pitam šta je s mamom. Al češće razmišljam o Carlu. Carlu Kenwoodu Jonesu. Danas idem kod psihologice. Prošli tjedan smo probale izračunati koliko sam već dugo zaražena. U centru za retardirane rekli su da mala Mongo nema virus. Psihologica kaže to bi moglo značit da nije prošlo puno vremena otkad se tata zarazio do kad je dobio sidu i umro? Jer ako mala Mongo nije pozitivna možda to znači da ni on nije bio 1983. kad se ona rodila. Nakon toga ga dugo nije bilo. Znači možda sam se ja zarazila osamdeset-šeste, osamdeset-sedme? Psihologica veli ja sam u naponu snage. Mlada, zdrava i to, nisam narkić. Mogla bi dugo živjet, kaže. Pitam ju koliko je to. Ne zna.

Mislim da neke od cura u prelaznoj kući znaju da sam... *pozitivna*. Isto ko što ja znam stvari o njima čak i kad mi ništa ne kažu, tako sigurno i one znaju o meni. Nikad nisu hile ljubazne prema meni, a otkad je došla mama i donjela mi vijesti, sad su još manje prijateljski raspoložene. Ali baš me briga. Nisam si dobra s njima. Sve te kuje imaju problema, uđu ti u sobu i pokradu te. Znam da nisam jedina koja ima virus, iako se tako osjećam. Ali vjerojatno sam jedina koja ga je dobila od svoga tate. Psihologica gospođica Weiss kaže da će probati saznati što više može o tati.

Koliko želim znat? I čemu? Kažem joj da ne mogu sad pričat o tati. Kad mislim o njemu budem sva vlažna. Gadi mi se tata, *muka mi je* od njega, a svejedno se napalim. Mučno mi u želucu, ali toplo i fino u pički i onda mislim da bi to htjela natrag, miris spavaće sobe, bol - pljuska me po licu sve dok mi ne zazvoni u ušima, u svakom uhu druga pjesma, svašta mi ružno govori, pumpa mi picu nutra van

nutra van nutra van oooooo svršavam. Grize me, *jako!* nabije mi ga JAKO. Vrisnem od bola on svrši. Pljesne me po bedru ko kauboj konja na teveu. Trese se. Svršava u mene, tijelo mu se trza, zgrabi me kaže Debela Berta, Velika Rupa! VOLIŠ ti to! Reci da voliš! Želim reć NE VOLIM. Želim reć da sam djete. Ali pica mi cvrči ko mast u tavi. Opet mi ga nabije. Kurac mu je mekan. Počne mi sisati cicu.

Čekam da se makne s mene. Ležim i gledam u zid sve dok zid ne postane kino platno, *Čarobnjak iz Oza*, uvijek uspijem vidjeti taj film. Michael Jackson ko strašilo. Onda me moje tijelo opet obuzme, svršavam. Moje tijelo nije moje, mrzim kad svršava.

Nakon toga idem u kupaonu. Namažem si govno po licu. Dobar osjećaj. Ne znam zašto to radim, ali radim. Nikad to prije nikom nisam rekla. Ali to sam radila. Ako budem išla na sastanke grupe za insekt ko zna šta ću čut od drugih cura. Grizem nokte tako da izgledaju ko da imam neku bolest, grizem cjele komade kože s prstiju. Uzmem tatin žilet iz ormarića. Režem režem režem ruku, ne pokušavam se ubit, pokušavam se vratit u život. Ja sam televizor bez slike. Pokvarena i bez uma. Nemam prošlosti nemam sadašnjosti. Samo filmove u kojima sam neko drugi. Neka cura koja koja nije debela, nije crna, nema kratku kosu, niko ju ne jebe. Roza djevica. Cura ko Janet Jackson, seksi cura koju niko ne može jebat. Cura koja nešto vrijedi. Cura s malim sisama koja je baš slatka DražesNAA!

Mrzim se kad razmišljam o Carlu Kenwoodu Jonesu. Mrzim se s velikim M. Psihologica kaže: "Sjećanja." Kako nešto može bit sjećanje ako ni ne zaboraviš? Ali gurnem to u kut mozga.

Umorna sam, iscrpljena! Koje djete o svom tati razmišlja ko ja? Ali ja nisam djete. Ja sam majka jednog djeteta!

U školi smo morali napamet naučiti jednu pjesmu, ko reperi.

I izrecitirati ju pred cjelim razredom. Sve su si cure izabrale jako kratke pjesme, osim mene i Jermaine. Ona je naučila pjesmu od pjesnikinje Pat Parker. Ja ustanem izrecitirat pjesmu koju sam ja naučila, jednu od Langstona Hughesa, i posvetim ju mom Abdulu. Predstavim se cjelom razredu iako me svi već znaju. Kažem da se zovem Precious Jones i da je ta pjesma za mog malog sina Abdula Jamala Louisa Jonesa. A onda krenem:

Majka sinu

Pa, sine moj, da ti kažem:
Stube mog života nisu bile od kristala.
Iz njih virili su čavli,
I špranje,
Bilo je napuklih dasaka
I mjesta bez tepiha na podu...
Samo golo drvo.
Ali sve to vrijeme
Nisam stala, penjala sam se
Dosezala odmorišta,
Skretala za ugao,
A ponekad i hodala po mraku.
Bez tračka svjetla.
Zato, sine, nemoj odustajati.
Nemoj stati i ne sjedaj na stube
Samo zato što je uspon pomalo težak.
Nemoj mi sad pasti—
Jer ja se još penjem, dušo,
A stube mog života nisu od kristala.

Kad sam završila, svi su počeli vikati: "Bravo! Jeee!" i "Samo tako, Precious!" I pljeskati pljeskati pljeskati. Baš sam se dobro osjećala.

Gospođica Rain kaže napišite fantaziju o sebi. Kakve bi bile da nam je život savršen. Mogu odmah reć jedno - ja bi bila svjetloputa, što znači da bi se svi prema meni ponašali kako treba i da bi me dečki volili. Važnije je biti svjetle kože nego mršava, jer čak i debele bjele cure imaju dečke. Dečki su voljni prihvatiti puno toga da bi bili s nekom bjelom ili žutom curom, pogotovo ako je dečko taman s velikim usnicama ili širokim nosom, takav će POLUDIT za žutom curom. Zato je to prva stvar o kojoj fantaziram - da budem svijetlo puta. I da imam kosu. Kosu s kojom mogu zamahnuti, ko sad s ovim ekstenzijama, samo šta bi to bila moja prava kosa, za stalno.

A onda, iako mi je to teško reći jer skoro cijelo srce mi je puno ljubavi prema Abdulu, bila bi cura ili žena - da, cura jer da nemam djece još uvijek bi bila cura. Bila bi djevica ko Michael Jackson, ko Madonna. Bila bi drukčija Precious Jones. Ne bi imala velike sise, nosila bi mali roza grudnjak ko na reklamama. Imala bi tijelo ko Whitney. Ne bi imala debela bedra itd. itd. Pica bi mi bila uska, ne hi imala strijc i razderanu picu di me razbucala bebina glava. To je BOLILO. Sati i sati tiskaj tiskaj tiskaj! A onda je izišo, prekrasan, zbilja prekrasna beba. Ali ja nisam prekrasna. Imam osamnaest

godina. Jednom je u prelaznu kuću došo jedan dečko vidjeti svoju curu, mislio je da sam nečija majka. Nije mi to bilo drago.

Eto, ako maštamo kakve bi htjele biti ja maštam o tom kako bi izgledala. Gospođica Rain kaže da sam ljepa ovakva kakva jesam. Di? Kako? Kome? Da nemam klince imala bi totalno drukčiji život. Psihologica me jedamput pitala jel to zato što imam klince ili zato što sam bila silovana pa sam ih rodila. Obadvoje, jer čak da nisam bila silovana ko želi imati djetu s dvanaest godina! A toliko sam ja bila stara kad sam rodila malu Mongo.

Što je normalan život? Život u kojem se ne sramiš rođene majke. Život di ti mogu doći prijatelji pa skupa pišete zadaću. Di ti majka normalno izgleda i ne tuče te po glavi s gusnatom tavom. U svojoj fantaziji poželila bi drugu priliku. Jer prvu priliku potrošili su mi mama i tata.

Gospođica Rain uvijek kaže piši sjećaj se piši čega se sjećaš. Psihologica kaže pričaj o tome, pričaj o tome - o PROŠLOSTI. A šta je sa SAD! U školi se bar spremam za budućnost (koja je za mene upravo sad).

Ne znam zašto ne volim psihologicu ali gospođica Rain kaže RAZGOVARAJ, to ti pomaže bez obzira dal ju voliš ili ne. Ali ona je samo još jedna socijalna radnica koja črčka po bloku. Znam da piše mišljenja o meni. To poslje ide u moj dosje. A to šta piše u dosjeu određuje kud mogu ići i šta mogu dobiti - jel mi mogu oduzeti socijalnu pomoć i izbaciti me iz prelazne kuće. Radi toga se nekad osjećam ko mama.

* * *

Ja i gospođica Weiss u njenom uredu. Pita me čega se najranije sjećam u vezi mame.

Ha?

“Koje ti je naranije sjećanje na majku?”

Prošli tjedan je bilo tata pa tata i samo tata. Ovaj tjedan se napenalila na mamu. Šutim.

“Precious?”

Ne mogu se pomaknuti, ne mogu zinuti. Ko da sam opet u drugom osnovne, paralizirana. Već mi je dosta te bjele fufe i njenih pitanja. Bilo bi ljepo da imam nekoga s kim bi mogla razgovarati, ali ne s ovom droljom. Ali ima ljepi ured, veliki sunčani prozor, tamno zelenu

kožnu garnituru, slike na zidu. Ja sjedim na velikom zelenom kauču, ona za svojim stolom na stolici s kotačima. Sa strane je onaj ormar ladičar.

“Mogu li te nečim ponuditi?”

“Nešto gazirano.” Ne kažem voda. To mogu i bez nje. Zna da nemam novaca. Jedino kako mogu popit sok je da mi ga ona kupi. Automat je dolje u praonici. Prelazna kuća ima pravila - osoblje ne smije klijentima davati novce (budmo iskreni, neke od od tih kuja koje se sad ponašaju ko da su iznad nas nekad su pušile krek).

“Što?”

“Kolu s okusom trešnje.”

Čim je zatvorila vrata, ja skočim sa stolca. Tiha sam i brza. Ali unutra u sebi jedva se mičem, ko da hodam kroz gusto blato. Živčana sam, osjećam svoj znoj, smrdim. Da sad uđe i vidi me, okrenula bi se i zveknula je u tu bjelu gubicu. Nije problem u bjelom prahu nego u BJELČUGAMA! Reko je Farrakhan. Iza njenog stola stoji veliki bež ladičar. Jedna ladica A-J, druga K-Z. Jones,

Jones (to je često prezime), nema P Jones, joj pa da, kasno pale! Imaju me pod Claireece Jones. Je, eto ga, JONES, CLAIREECE P. a ispod mog imena piše osobni identifikacijski broj 015-11-9153. *Odletim* natrag u veliku zelenu fotelju, gurnem dosje u ruksak. Brišem znoj sa čela kad eto gospođice Weiss natrag.

“Vruće je ovdje unutra, zar ne?” kaže ona.

“Je”, velim. Da mi kolu. Kažem hvala.

“Jesi li se ičega sjetila dok me nije bilo?”

Odmahnem glavom.

“Znaš da između naših razgovora možeš koristiti svoj dnevnik...”
“Znam.”

“Hoću reći da ga možeš koristiti ciljano za nešto poput ovoga, za pokušaj da iskopaš najranije sjećanje na majku.”

Već znam šta ću iskopati, miris mamine pice na mom licu. “O čemu razmišljaš?”

“O ničemu.”

“Pa, reci mi što ti sve padne na pamet tijekom ovog tjedna. Zapisi to u svoj dnevnik, dobro?”

“Dobro.”

“Znaš da nas tvoja majka zove i da te želi doći posjetiti?” “Nisam znala.”

“Bi li htjela da je pozovem na jedan od naših sastanaka?” “Ne znam. Nisam prije o tom razmišljala.”

“Pa... eto ti onda još nešto o čemu možeš razmišljati do našeg sljedećeg razgovora za tjedan dana.”

Ustanem, zgrabim ruksak. “Đenja”, kažem. Odem gore do govornice ispred jaslica, nazovem Ritu, još nije doma, vjerojatno je na nekom svom sastanku. Zovem Jermaine, ona je doma, ne kažem joj šta sam napravila, samo joj velim da je jako važno da odmah dođe. Ona veli može.

Kad je došla, izvadim dosje iz ruksaka, ne znam zašto me strah čitati ga sama. Ne znam jel to zato jer se bojim šta unutra piše ili se bojim da ga neću znati pročitati, možda i jedno i drugo. Počnem čitati.

“Upravo sam završila razgovor s Claireece Precious Jones. Precious - tako voli da je se zove (a šta ne bi, kujo, pa to mi je ime!) - osamnaestogodišnja je Afroamerikanka. Prema izjavama učiteljice u alternativnoj školi Učim te/Učiš me koju pohađa, postigla je (ne znam ovu riječ) f-e-n-o-m-e-n-a-l-a-n uspjeh.” (Jermaine mi gleda preko ramena, kaže ni ona nije sigurna šta to znači, ali sudeći prema kontestu mora biti nešto dobro!) “U protekloj je godini napredovala tako im - ipre... *impresivnim* koracima da je dobila gradonačelnikovu nagradu za iznimna dostignuća. Doima se pro...” (“Proaktivno”, kaže Jermaine) “uključenom u sve vidove samog postupka učenja. Međutim, (o-o, nije dobro kad bjela kuja počne sa *međutim!*) njezini su rezultati na testu provjere razine općeg znanja u izvanrednom školovanju odraslih vrlo niski.” (“Ne gospođici Rain! Njoj nisu!” kažem ja.) “Na posljednjem je testiranju postigla prosječnu ocjenu 2,8.” (“Pa šta! Gospođica Rain...” Jermaine me prekine: “Daj se sredi i ljepo čitaj taj izvještaj i nemoj se opće uzrujavat oko toga šta ta bjela kuja drolja ima za reć. Da nisi uspjela koliko jesi ne bi sad znala čitat sva ta sranja koja je ta kako se zove?” “Gospođica Weiss.” “Šta ta gospođica Weiss ima za reć”) “Treba joj prosječna ocjena najmanje 8,0 da bi je se moglo uključiti u predmaturski program gdje bi stekla e-k-v... (“Ekvivalent”, veli Jermaine. Najradije bi joj rekla

znam, znam, nemoj mi reć ako te ne pitam! Ali nikad se tako ne razgovaram s Jermaine.) “Ekvivalent srednjoškolskoj diplomi.”

“Abdul je klijentičino (o, sad sam *klijentica*) drugo dijete; rođen je 1988., a prema svim esteskim” (Jermaine kaže: “Eksternim”) “Dobro, prema svim eksternim pokazateljima dijete (pa dečko je!) je zdravo i dobro prilagođeno. Precious se predamnom (“Predano, ne preda mnom”, kaže Jermaine.) i s ljubavlju brine za sve njegove potrebe, a željno traži i upija sve informacije o odgoju i podizanju djeteta. (Pa majka sam mu!) Klijentica...” (Opet sam klijentica! Osjećam da sad dolaze sranja, zbilja osjećam mučninu u želucu. Pružim dosje Jermaine, kažem: “Ti dovrši”) Klijentica izražava želju da položi maturu i da nastavi školovanje na fakultetu.

Vrijeme i sredstva potrebna za ostvarenje klijentičina cilja nisu mala stavka. Premda je i sad u školi, nije riječ o školi koja polaznike osposobljava za rad. Veći dio nastavnog programa usmjeren je na razvoj jezičnih vještina i gra-graf...” (Jermaine počne sricati) “graf-o-m-o-t-o-r-n-i-h sposobnosti!” (“Šta je to?” pitam. “Znaš, valjda čitanje i pisanje.” “Učiteljica gospođica Rain stavlja velik naglasak na pisanje i čitanje knjiga. Vrlo se malo radi na računalima ili na raznim izbornim sadržajima u sklopu pred-maturskih radionica koje su dostupne po prihvatljivoj cijeni svim programima ranog osposobljavanja za rad.

“Precious je sad sposobna za rad. U siječnju 1990. njezin će sin navršiti dvije godine. U skladu s novom inicijativom u vezi s reformom službe socijalne skrbi smatram da bi Precious imala koristi od bilo kojega od postojećih programa osposobljavanja za rad. Unatoč njezinim očiglednim intelektualnim ograničenjima, u potpunosti je sposobna raditi kao njegovateljica.” (“Njegovateljica?

Ne želim bit jebena njegovateljica! Želim bit...” “ŠŠŠŠ!” kaže Jermaine.)

“Ne uspijevam uspostaviti nikakav odnos s Precious. Očito je da su joj dostupne usluge savjetovanja u sklopu programa Učim te/Učiš me, premda nisam sigurna o kome je riječ. Precious ima dugu povijest seksualnog zlostavljanja i HIV je pozitivna.” (“Rekla je da to neće staviti u moj dosje! Kujetina!” “Ako si joj rekla, znala si da će to staviti nutra. Pa to je toj drolji posao, da sazna što više sranja o tebi!” kaže Jermaine) “Stječe se dojam da klijentica sustav socijalne skrbi i

ljude koji u njemu rade smatra neprijateljima, no premda spominje samostalan život čini se da očekuje da će se isti taj sustav zauvijek brinuti o njoj.”

Jermaine mi pruži dosje. “Nema teorije!” vrištim. “Maturirat ću, naći ću si posao i stan za mene i Abdula, a onda idem na faks. Ne želim nikome bit kućna radna snaga!”

“Daj šuti!” sikće Jermaine. “I vrati to govno od dosjea natrag di si ga našla prije nego šta nadrapaš!” Samo sjedim. Ona opet gurne dosje prema meni. “Vrati to natrag. Sutra ćemo razgovarat o tome s gospođicom Rain.”

“Postavimo stolce u krug”, kaže gospođica Rain. “Prvo ćemo malo pisati u dnevnik, a zatim ćemo razgovarati. Ako se želite usredotočiti na temu koju je potaknula Precious...”

“Kuju temu?” Aisha, glasna cura iz Gvajane.

“O tome kako sustav socijalne skrbi traži da ljudi koji primaju novčanu potporu sudjeluju u programima osposobljavanja za rad ili da obavljaju neke druge poslove.”

“I šta s tim?” kaže Bunny, *zbilja* mršava cura sa zubima na parove razbrojs.

“Što god želite. Ili ništa. Ako se želite usredotočiti na tu temu, dobro, ali ne morate. Imate dvadeset minuta za pisanje u dnevnik.” Pogleda na sat pa reče: “Počnite.”

5. 3. 89.

Ne bi se moglo reć da sam baš šokirana. Jer znala sam da ta bjela kuja nešto sprema. Gospođica Weiss. Nabijem ju. Ne trebam ju ako me smatra da sam neko ko nije sposoban za ništa drugo nego za bjelim starcima dupe brisat. Nisam se toliko trudila naučiti čitat i pisat da budem jebena kurčeva njegovateljica. Rhonda je morala ić čak do Brighton Beacha di je radila za te kurviše.

Ako radim dvanajst sati na dan i spavam u tuđoj kući ko šta je Rhonda morala, ko će se brinuti za Abdula? Ti starci su ju trebali dan i noć, stalno je bila “dežurna”, a plate ti samo za 8 sati (a šta je s ostalih

16, jel to ropstvo?) to je 8 puta 3,35 dolara što znači 26,80 dolara na dan. Ali ne dobiš toliko jer ne radiš 8 nego 24 sata na dan, a \$ 26,80 podjeljeno s 24 je 1,12 dolara. Rhonda kaže da je stara kujetina i po noći zvonila da ju treba. Njegovateljice rade 6 dana na tjedan. Znači Abdula bi vidjela samo u nedjelju? A kad bi išla u školu? Zašto bi ja morala ići mijenjati pelene nekoj staroj babi da zaradim da mogu platiti bebisitericu koja će mijenjati pelene mom djetetu? A šta je sa školom? Kako ću napredovati u pisanju i čitanju ako ne mogu ići u školu?

Moram nešto smisliti prije Abdulovog rođendana. To je vrijeme kad počnu stizati pisma. Piše ako želite i dalje dobivati dječji doplatak, javite se u XYZ do tog i tog datuma ili će vam socijalna potpora biti ukinuta. Zapravo ne znam točno šta piše ali znam otprilike, puno mi je cura reklo šta se njima desilo.

“Dobro”, kaže gospođica Rain. “Vrijeme je isteklo. Želi li netko pročitati svoje?”

Jedino ja dignem ruku.

“U redu, Precious, izvoli”, kaže ona.

“Ne želim zapravo čitati šta sam napisala, radije bi samo rekla o čemu pišem i kako je došlo do toga. I kako me to zbilja uzrujalo...”

“Šta se desilo?” pita Aisha.

“Pa, da skratim priču, psihologica iz prelazne kuće stalno me ispituje o mami i tati i svemu, a zapravo se tu radi o ukidanju socijalne pomoći...”

“Otkud znaš?” pita Rhonda.

“Jer sam ukrala svoj dosje iz njenog ureda i pročitala ga. To njeno ‘šta bi htjela biti?’ i ‘meni možeš sve reći’, nijedan jebeni terapeut nije na našoj strani, svi rade za socijalno.”

Upadne Jermaine. “Ako je jedino šta oni hoće uvaliti nam usrane poslove, a mi želimo i dalje ići u školu, onda to znači da imamo različite interese. Ja hoću raditi, ali ne u Central Parku za jebeni ček. Osim toga, tako oduzimam poslove braći i sestrama koji bi stvarno čistili za novce, jer ja tamo radim besplatno, za socijalnu pomoć. I kakvo je to sranje da neko ko Precious mora odustati od škole prije

mature, a sve zato da bi brisala guzicu nekoj staroj bjelčugi. Jednom kad ju uvale u takva govna, nikad više nema naprijed!”

“Da”, reče gospođica Rain, “ali je li krađa...”

“Gospođice Rain, da nis ukrala taj dosje, ne bi znala kakve me nevolje čekaju!”

“Cijeli si dosje sama pročitala?” upita gospođica Rain.

“Je, više-manje”, kažem, a onda: “Jel ću stvarno morat biti njegovateljica?”

“Ne!” kaže gospođica Rain. “Zato se prestani brinuti oko toga. O tomu ćemo kad dođe vrijeme. Vjeruj mi,” kaže pa se ispravi, “ne, vjeruj *sebi*. No trenutno me brine sljedeće: ako ne vjeruješ toj gospođici Weiss, a ona je ta koja bi ti kroz razgovor trebala pomoći da se naučiš nositi sa svojom prošlošću, znači da ne dobivaš potrebnu pomoć.”

“Onda ću samo pisat u svoj dnevnik sve dok mi ne daju nekoga, neku psihologu ili terapeuta kojemu mogu vjerovati. Zapravo mi pisanje u dnevnik pomogne više nego kad razgovaram s njom. Osim toga, sad ću početi ić s Ritom na sastanke grupe za ljude koji su preživjeli insekt.”

“*Incest*”, kaže ta cura Bunny.

“Pa to sam i mislila.”

“Da, al nisi tako rekla.”

“Kakve to veze ima, insekt, incest, šta nije isto?” kažem. “Jedno je kad te roditelji seksualno zlostavljaju, a ovo drugo su žohari ili kukci”, veli Bunny.

Ja skoro pa krepam od smijeha.

Gospođica Rain me čudno pogleda i pita: “Precious, jesu li ti ikada provjerili sluh?”

“Nisu”, kažem. Nikad mi ništa nisu provjeravali. Najviše bi htjela naočale da mi se oči tako ne umaraju navečer kod čitanja. Ali ne možeš razbijati glavu oko sitnica dok pokušavaš preživjet.

“Dobro, vratimo sad stolce natrag u redove i vratimo se na posao koji smo započeli prošli tjedan - pisanje poslovnog pisma.” Cjeli prošli tjedna Jermaine je pisala svoju priču u knjigu. Naslov, ma već je i sami naslov uzrujao cjeli razred. *Harlemska lezba*. Pa kakav je to naslov! Jermaine je sve to napisala ko pjesmu. Ona piše najbolje od svih nas. Jedva čekamo kad ćemo to moć pročitati.

I ja sad pišem svaki dan, nekad čak sat vremena. Gospođica Rain nazove u Kuću i kaže da moram ostati na izvanškolskim aktivnostima pa bebisiterica čuva Abdula do 2, a sljedeći tjedan dobit ću više bonova za ručak (doduše, ne mogu *danas* jesti ručak s novcima od sljedećeg tjedna, ali svejedno...) Cjelo vrijeme razmišljam o budućnosti. Puno razmišljam. Gospođica Rain kaže da sam intelektualno aktivna i znatiželjna. Samo pokušavam shvatiti šta se to tamo vani događa. Kako se u današnje vrijeme može dogoditi to što se meni desilo. Mislim da još uvijek pokušavam shvatiti šta mi se dogodilo.

Šta mi se dogodilo? Ne mogu jednostavno sjesti i pričati o tome onoj bjeloj psihologici. Gleda me ko da sam ružna nakaza, ko da sam ja napravila nešto da mi život bude ovakav kakav je. I pokušava me poslati da radim, da brišem guzice starcima bjelcima.

Kad sam s dvanaest godina rodila bebu...

Ne želim plakati. Govorim si da NEĆU PLAKATI dok pišem, jer prvo i prvo onda prestanem pisati, a drugo - ne želim stalno cendрати ko one bjele kuje u TV filmovima. Jer ja nisam bjela kuja. Sad mi je to jasno. Nisam bjela kuja. Nisam unutra u sebi ni Janet Jackson ni Madonna. Prije sam uvijek mislila da sam unutra neko drugi. Da sam samo IZVANA debela i crna i ružna svima oko sebe. Kad bi mogli pogledati unutra u mene, da bi vidjeli nešto prekrasno i da mi se više ne bi smijali, hračkali na mene (dok sam još bila trudna, jedan je kmica u školi pljunuo na mene!) i gađali me suncokretovim sjemenkama, da bi me mama i tata prepoznali ko.... ne znam, ko njihovo zlato. Ali unutra nisam ništa drukčija. Unutra di sam mislila da je nešto predivno zapravo je isto crnkinja. Ali reći ću šta imam za reći. A onda ću sve to ostaviti iza sebe i nikad to više neću izgovoriti. Nikoga ne krivim. Samo želim reći da kad sam imala dvanaest - DVANAEST - godina, neko mi je trebao pomoći da mi ne bude ovako ko što mi sad je. Da mi je bar - gospođica Rain kaže da su "da mi je bar" i "ali" dvije najbeskorisne stvari u engleskom jeziku, - ponekad, jer da je uvijek tako onda bi već odavno nestale iz upotrebe. Zašto niko nije strpao Carla u zatvor nakon što sam mu rodila djetе s dvanaest godina? Jesam ja kriva zato šta ga nisam prijavila na policiju?

Danas navečer me Rita vodi na sastanak žrtvi incesta. Idemo s busom. Harlem je mali, ali kad si u njemu čini se ko cjeli svijet. Na vratima od sobe imam kartu podzemne, pokazuje sve gdje podzemna vozi. Ide u Queens, Brooklyn - ponekad ju pogledam da vidim gdje bi završila da odem do zadnje stanice ili da recimo siđem dolje na Leffertsovom bulevaru u Queensu ili na ulici Middleton u Bronxu? Koji bi to dio grada mogao biti na izlazu iz podzemne. Jermaine kaže na izlazu će biti bjelac s palicom za bejzbol. Rita kaže to NIJE istina ili ako je onda je samo djelomično istina.

I tako eto mene! Precious ide u centar. Precious koja nikad nije išla na ljetovanje s drugom djecom, koja je uvijek slušala kako druga djeca pričaju o ljetnom kampu kud idu bjelčuge. O zemlji šatora i jezera. Ali da sam išla u kamp možda bi to bilo isto ko u školi - niko se ne bi družio sa mnom. Ja i Rita krenemo s vlakom broj 102 prema gradu. Rita si je sredila zube. Njen novi tip ima novaca. Neki bjelac. Ima i HIV. *Volí* Ritu. Bio je ovisnik (nisam znala da i bjelčuge mogu bit ovisnici). Roditelji su mu prestali davat novce dok je bio ovisnik. Ali sad kad je bolestan sad mu hoće dati sve. A uz to još ima dobar posao, s aktovkom i svim tim. Rita ima san, a on ju podržava. Svi ju podržavamo. Rita želi osnovati kuću u Harlemu za HIV pozitivne žene i njihovu djecu. I ja sam za to. U dnevnik sam zapisala:

kotač busa
okreće me
kroz vrijeme
dalje od Mame mame
prvo vidiš
zgrade al ko da gledam
crtić naopačke
što dalje idem
ko da ih je neko
opet sastavio
baš čudno. (Ja sam povratnik na putovanju)

ali od naše crvene cigle u hrpama
šta su nekad bile zgrade
i od prozora crnih očiju
od razbitog stakla,
do zgrada u lošem stanju
ali ne *tako* lošem
ulice su malo čistije,
a onda dođemo do mjesta
gdje
sve je krasno
veliki stakleni prozori
dućani
bjelci
krzno
traperice
ko neki drugi grad
u drugom sam gradu
Ko bi bila da sam tu
odrasla?
tu di pudlice
nisu samo na teveu
nego ih po ulici
na lajni šetaju
mršave bjele kuje.
Njihove bi guzice
htjeli
da brišem?
Za njih da guram
invalicka kolica?
Samo preko

njih mrtvih.

TIGAR TIGAR
BLISTA I SJAJI

To je u srcu Precious
Jones - tigar.
knjižare
kafići
Robne kuće!
bus se kotrlja dalje

Siđemo na 14. ulici. Rita veli da možemo gradskim busom ili pješice. Pješice, kažem ja. Hodamo do Sedme avenije di se nalazi Centar za lezbike i homoseksualce. Rita nije gej, ali sastanak je u toj zgradi. Idemo na sastanak žrtvi incesta. Nikad prije nisam bila tu. Gospođica Rain, Rita, Rhonda, Jermaine i zamjenska mama u sigurnoj kući, svi kažu IDI. Pa sam spremna za ići!

Centar je veliki.

Na sastanku prvo samo šutim. Ljudi sjede u krugu. Sad bi ja trebala nešto reći. A bogme neću! Jer ako hoću pričat moram reć kako se osjećam u tjelu. Rat. Moje tjelo glava ma ne mogu to opisati. Kako mogu bit tako mlada a osjećat se tako stara. Tolko mlada da ništa ne znam i tolko stara da znam sve. Cura koja je imala kurac od svog oca u ustima zna stvari koje druge cure ne znaju, ali nisu to stvari koje želiš znat.

Ovdje ima svakakvih cura! Sjede u krugu a lica ko satovi, ne, ko bombe. Bombe s kosom i sisama i haljinama. Nakon samo pet minuta znam da sam i ja bomba. Jedino šta će mi pomoći da ne eksplodiram je ovo tu. Hvala ti Rita šta si me dovela u zadnji čas.

“Zdravo”. Izgleda ko glumica! Vitka, duga kosa, oči ko zvijezde, crvena usta, “Zovem se Irene. Ja sam žrtva incesta.”

Blenem u nju. Neko poput nje pa žrtva!

“Počelo je kad sam imala, ne znam, četiri-pet godina, tad me počeo dirati. Do moje dvanaeste godine već je imao spolne odnose sa

mnom tri-četiri puta na tjedan.”

Sve pliva oko mene. Ko guske s jezera. Vidim kako mašu krilima čujem guske. Možda prije ptice nego guske. Otkud dolaze sve te ptice. Vidim letenje. Osjećam letenje. *Ja* letim. Visoko gore, ali moje je tjelo dolje u krugu. Precious je ptica.

Neko me drži za ruku. Rita. Masira mi ruku. Vratim se iz visina di sam ptica, čujem prekrasnu curu da plače. Osjećam mamin miris. I Carla s koljenima sa svake strane moga vrata.

Cura kaže: “Hvala vam što ste mi dopustili da to podijelim s vama.” Kaže: “Ovo je sastanak utorkom za početnike. Tko želi podijeliti svoju priču s nama, neka dignu ruku.” Ja dignem ruku. Dižem ju kroz mamin miris, moja ruka miče tatin kurac dalje od mog lica.

“Silovo me otac. I mlatio.” Niko ne priča osim mene. “Mama mi je gurala glavu sebi među noge...” Više ne mogu govoriti. Preljepa cura mi šapne: “Jesi li završila?” Kažem jesam. Ona veli izaberi ko će sljedeći govoriti. Gledam si u cipele, najkice. Dignem pogled, cure su digle ruke. Izaberem curu u tregericama s plavim očima. Čvrsto primim Ritu za ruku i slušam. Tu je curu silovao brat. Slušam staru ženu koju je silovao otac, nije se toga sjećala sve dok on nije umro, imala je 65 godina kad se sjetila. Mlade cure, stare žene, bjele žene. Puno bjelih žena. Jedna cura, sestru joj je ubio neki *kult*? Druga židovska cura kaže imali smo novaca, živjeli smo na Long Islandu (to je ko Westchester), moj otac je bio poznati dječji psihijatar. Počelo je oko moje devete godine. Pa onda cure ko Jermaine, kažu ponosna sam šta sam lezbika. Ali to je jedino na šta sam ponosna, četrnest godina sam bila u duševnoj bolnici sa dijagnozom šizofrenije...

O što to sve čujem!

Žene pričaju sat i pol. Jel moguće da ima toliko žena kojima se to događalo? Znam da ja ne lažem! Ali jel one lažu? Mislila sam da kult može biti samo u filmu. Kakav je to svijet u kojem siluju bebe? Otac kćeri slomi ruku. Tepa ti da mu pušiš kurac. Svakakve su žene tu. Neke princeze, neke debele, neke stare, neke mlade. Al jedno nam je zajedničko, *ne jedino* šta nam je zajedničko je to da su nas silovali.

Poslje smo otišle na kavu. Nikad prije nisam išla “na kavu”. Rita me zagrlila oko ramena. Naručila sam vruću čokoladu jer to volim. Plava cura koja radi ko stjuardesa kaže: “Precious! To je prekrasno ime!”

Unutra sam sva živa. Srce mi je ko ptičica. Mama i tata nisu pobjedili. Ja pobjeđujem. Sjedim s curama u Villageu i pijem vruću čokoladu - i sve me te cure vole. Ne znam kako je to moguće. Kako to da su me tata i mama znali šesnaest godina i mrzili su me, a neko ko me tek upoznao može me odmah voliti. Mora to biti zato što su one već pune ljubavi.

Jedna crna cura sjedi prek puta mene za stolom, ima ljepu kosu - dredlokse ko gospođica Rain. Ali ne tako divlju. Iznenadim samu sebe i pitam ju: "Kako si uspjela dobit da ti kosa bude takva?" "O", veli ona, "sviđa ti se? Mogu i tebi napraviti dredove ako želiš. Time se bavim - uređujem ljudima kosu i šminkam ih." Dala mi je svoju vizitku!

Rita me pita jel hoću još jednu vruću čokoladu. Rado bi, ali ne želim ispasti pohlepna. Znam da joj je dečko dao novce, ali može ih potrošiti i na bolje stvari od Precious Jones. Zagrlila me i rekla konobarici: "Molim vas donesite nam još jednu vruću čokoladi i još jedan kapučino." Sviđa mi se Rita, svjecka je cura, zna se ponašati. Ja nekad zbilja nemam pojma!

Pa, danas će na razgovoru kod psihologice biti i mama. Nazvala je, nazvala je, *nazvala je* i tražila od socijalne radnice da me vidi. Rekla sam gospođici Weiss ne. Ali ona mi kaže da bi ju *trebala* vidjeti. Zašto? pitam. Za tvoje dobro, zbog sebe, da vidiš što ti ima reći. Trebale bi se nać danas u 4 popodne.

Na satu je minuta do četiri. Silazim jednu dvije tri četiri pet šest sedam osam stepenica, onda malo odmorište pa još osam stepenica. Prođem kroz jedna vrata, četiri i jedna minuta. Šta sad hoće?

Mama sjedi na velikom zelenom kauču. Gospođica Weiss me gleda i čeka da i ja sjednem. Pa sjednem. Gospođica Weiss kaže mami: "Pa, gospođo Johnston, smijem li vas zvati Mary?"

"Svejedno mi je." Mama gleda dolje u cipele, velike muške nazuvke. Cjela soba ima čudan miris. To mama smrdi. Na sebi ima veliku narandžastu haljinu bez rukava, poderanu ispod pazuha. Kosa joj je sva sjebana. Oči izgledaju glupe sad kad nisu užareno crvene ko inače kad bi me krenula mlatiti.

Mislim da ju gospođica Weiss prca u zdrav mozak. Laže mami, mulja mene. Mama vjerojatno misli da samo treba doć razgovarat s

gospođicom Weiss pa će me dobiti natrag, mene i Abdula. Zašto je to napravila? Ne svaćam šta gospođica Weiss radi. Abdul i ja trebamo mjesto di ćemo živiti. Prelazna kuća je za žene i cure s bebama i jako malom djecom. Još malo pa ću morati van. Želim završiti školu i položiti maturu. Želim možda i izvući malu Mongo iz doma za retardirane di samo leži na podu sva popišana, ali gospođica Weiss želi znati čega se najranije sjećam o mami? Otvorim dnevnik i pogledam.

koje je moje najranije sjećanje na mamu? mala soba di su moji roditelji, smrdi, riblja konzerva koja je ostala otvorena u kuhinji na ormariću kad je vani bilo vruće, to me navelo da se sjetim, taj miris, isti miris, stavio mi je muda na lice. godine ko u vešmašini vrte se vrte. mama razjapila usta ko zli vuk. smrad jači nego u zahodu, njeni prsti mi drapaju picu. noć. otrovani štakor, ne sanjam.

Zaklopim dnevnik.

“Pa, Mary, želite li započeti tako da nam ispričate malo o zlostavljanju?” kaže gospođica Weiss mami.

“Ko’em zlostavljanju?”

“Pa, u Preciousinu dosjeu piše da je rodila dvoje djece vašem partneru, pokojnom Carlu Kenwoodu Jonesu koji joj je također i otac? Nazivali ste ovamo govoreći da se želite pomiriti sa svojom kćeri te da želite da ona i njen sin ponovno žive s vama u vašem domu. Zato mislim da biste prvo trebali objasniti što se dogodilo u istom tom domu.”

O mama, molim te nemoj nasjesti na to.

“Pa... Precious bi trebala živiti doma.”

Mama molim te šuti.

“Kad je dolazilo do zlostavljanja, koliko često, gdje? Kad ste prvi put primijetili što se događa, gospođo Johnston?”

“Pa, nekad je znao doći. Ja bi se probudila usred noći ili ujutro, a njega ne bi bilo kod mene pa sam znala da je šnjom. Kad je počelo? Šta ja znam. Ja sam dobra majka. Sve je imala. Rekla sam joj to. Roza-bjela kolica, roza soknice čizmice, haljenice, sve šta sam

stavila na nju sve je bilo roza. Precious, stalno se smješila, bila je zdrava ko dren. Nema dana kad je nisam stavila u kolica i na zrak u šetnju. Čak i kad je bilo zima vodila sam ju van, u crkvu, svukud. Ja i Carl - zvala sam ga muž - volili smo Precious. Ja sam volila njega. Sanjala sam o danu kad ćemo se oženit i nać si kuću sa zelenim travnjakom, teveom u boji u svakoj sobi. Precious se rodila oprilike u isto vrijeme kad i sin od gospođe West, onaj koji je poginuo. Sjećaš se njega, Precious?"

O čemu ona priča!

"Rodio se na ljeto, tu negdi u isto vrijeme ko ti."

"Ja sam se rodila u studenom", kažem. Tako sam bar uvijek mislila.

"Je je, imaš pravo. Moja mala škorpionka! Škorpioni su premazani svim mastima. Ne velim da lažu, nego im čovjek ne može baš vjerovat. Uglavnom, Precious je isto stara ko Gary, sin od gospođe West koji je poginuo, tu su negdje, mjesec-dva više-manje. Ali o, Precious je bila napredno djete! Hodala je i govorila, ma sve, prije sina od gospođe West, i zubi su joj prije narasli. Ko Zekoslavu Mrkvi! Ona je već počela plesat, a on skoro još ni nije hodo. Pustila bi joj neku pjesmu od *Kool and the Gang*, sjećaš se, Precious? Pustila bi ti *Kool and the Gang*, a ti bi čagala na to? Imala je sretno djetinjstvo, bome je, Carl je samo malo temperametan..."

Ne vjerujem šta čujem! Mama, daj prestani više srati!

"Kad? Ne znam kad je točno počelo. Kad se prvi put sjećam? Bila je još mala. Tu negdi oko tri godine. Dala sam joj flašicu. Još sam imala mljeka u prsima, al ne za nju nego zato šta je Carl sisao. Njemu sam dala sisu, Precious flašicu. Higijena, znate." "Molim?" veli gospođica Weiss.

"Molim?" pita mama.

"Spomenuli ste higijenu u vezi sa... sa..." Gospođica Weiss ne može završiti.

"Flašicu njoj, sisu njemu. Flašica je boljija za djecu. Čistija. Al nisam ostala bez mljeka zato šta je Carl stalno bio na meni, na sisi. Tako je to. Djete, čovjek - kad žena ima obadvoje, šta može? I tako smo jedamput bili u krevetu. Nju sam stavila kraj sebe na jastuk s jedne strane, a Carl mi je bio s druge strane." Gospođica Weiss izgleda ko da je prestala disat.

“Carl mi je počeo sisat sisu. Nema tu ništ krivo, to je normalno. Ali mislim da je to bio dan kad je počelo. Ne mogu se sjetit nijedamput prije toga. Ja sva napaljena, on mi siše sisu. Žmirim. Znam da mu se digo, ne moram ni gledat, tolko ga volim.”

M-hm, odgojila me psihopatska ludara.

“Popeo se na mene, znate. Svaćate?”

Ne, sve nam potanko prepričaj glupa kujetino.

“On na meni. A onda je pružio ruku prema Precious. Počeo joj kopat prstom među nogama. Ja velim Carl šta to radiš! On kaže daj začepi tu crnu gubicu! To je dobro za nju. Onda se prevalio s mene, skino joj pampersicu i probo staviti svoju stvar u Precious. Znate šta me zapanjilo, to da je skoro i uspio uć u Precious! Tad sam već pomislila da s njom nešt' nije u redu, da je nenormalna beba. Vikala sam *prestani* Carl prestani! Htjela sam ga na *sebi!* Nikad nisam htjela da joj napravi nažao. Nisam ništa htjela da joj radi! Htjela sam svog čovjeka za sebe. Da seksa mene, a ne moje djeete. Zato ne možete mene krivit za sve to šta se dogodilo Precious. Volila sam Carla, volila sam ga. On je bio njen tata, ali je bio moj čovjek!”

Gospođica Weiss sad gleda mene. “Precious, ti si pisala o tome u svom dnevniku?”

“O tome i još nekim stvarima.”

“Piše i pjesme, rekla mi je njena učiteljca.” To je rekla mama. Koja je sto posto, a ne 99 posto luda.

“Bi li nam htjela pročitati koju?” pita gospođica Weiss.

“Ne.”

“Zašto ne?”

“Gospođica Rain je rekla da je moj dnevnik povjerljiva stvar. Mogu to šta pišem podijelit s nekim ako hoću, ako ne želim, ne moram. A ne želim.”

* * *

Odo ja! Već je 4:45. Gore! Jedna, dvije, tri, četri, pet, šest, sedam, osam stepenica. Mrzim mamu, ona je čista nula. Kraj nje se i ja osjećam ko ništa, ko *minus* ništa. Moram se maknuti odavde. Odem dolje u kuhinju di je kućna mama. “Gospođo mama!” “Prestani vikati!” kaže ona. “Pa što je tebi?”

“Jel bi vi mogli pokupiti Abdula iz jaslica, nahranit ga i pripaziti ga dok se ja ne vratim, jer htjela bi otići na sastanak grupe *Pozitivno*

tijelo?"

"Večeras nije tvoja slobodna večer..."

"Moooooolim vas, moram se maknut odavde!"

"Kako je prošao sastanak s mamom?"

"*Ne možete mene krivit za to šta se dogodilo Precious. Ja sam htjela svog čovjeka za sebe!*" oponašam mamu.

"Ja sam htjela svog čovjeka za sebe. E, tu bi izjavu trebalo zapisati. Je, pričuvat ću tog tvog malog mangupa! Ima još dosta vremena do pola sedam, pojedi nešto prije nego što ideš van." "Mislila sam uzet dnevnik pa pisat malo u busu, umjesto da idem s vlakom."

Ona gurne ruku u đep pa izvadi stari plavi novčanik za siću, tolko star da izgleda ko nečija plava baka, pa mi da tri dolara. Unutra u meni nešto pukne. Htjela bi plakati, al ne mogu. Ko da se u meni stalno nešto trga, ali ne mogu plakati. Mislim si o tome kako sam živa, svaki komadić mene, svaka stanica, protini, neutroni, dlake, pica, očne jabučice, živacni sustav, mozak. Imam pjesme, sina, prijatelje. Žarko želim živjeti. Mama me podsjetila na to da možda neću stići živjeti. Taj virus u mom tijelu je ko oblak koji prekriva sunce. Ne znam kad, na znam kako, možda dugo ne bude ništa, al jednoga će dana početi kiša.

Počnem plakati, ali zato šta sam sad ljuta. Gospoda mama mi obriše lice i da mi još dva dolara!

"Hm, trebala bi ja češće plakati!"

"Gle kako si se uneredila! Ajde, bježi sad!"

Uzmem si jaknu i naočale. Svi iz ove kuće idu na neke radionice, svi se od nečega "oporavljaju". Od čega se ja oporavljam? Nisam ovisna o kreku. Nekad se strašno razbjjesnim. Mama mi je upravo zgazila život ko da ne vrijedi ni pišljivog boba. Uz to još imam hrpu drugih sranja.

"Nemoj zaboraviti svoj dnevnik." Veli gospođa mama.

Svi znaju da pišem pjesme. Ljudi me poštivaju zbog toga. Izađem van. Pada kiša. Dobro.

Na sastanku je bilo dobro. Grupa za HIV pozitivne cure između 16 i 21 godinu. Gospođica Rain kaže da ti najviše (*ponekad*) pomognu ljudi koji su u istom sosu ko i ti. Počela sam upisivat svoju priču u veliku knjigu u školi. Htjela bi je završiti prije nego što završim ovaj program i krenem u predmaturalni.

Prošli tjedan smo išli u muzej. Sa stropa visi cjeli kit. Ogroman da veći ne može biti! Jeste ikad vidjeli onaj folcvagen koji je ko buba? M-hm, onda znate o čemu govorim. Takve je veličine srce od plavetnoga kita. Znam da to nije moguće, ali da je to srce u meni, jel bi mogla voljet više? Gospođicu Rain, Ritu, Abdula?

Htjela bi da mogu voljeti više.

I Abdula su testirali. On nije HIV pozitivan. Kad se takve stvari dese, vjerujem ono šta kažu Rhonda i Farrakhan - osjećam da ima boga. Ali kad razmišljam o tome, bliže mi je ono što kaže Shug u "Boji purpura". Bog nije bjel, nije Židov, nije musliman, možda čak nije ni crn, možda čak ni nije "on". Sad kad idem u centar i kad vidim sva ta bogata sranja koja imaju, vidim i šta mi imamo. Vidim ljude na praznim zemljištima kako među sobom djele jednu hrenovku, a to je jednako dobro ko kad je Isus djelio ribu. Sjećam se kad sam rodila kćerku, sestra u bolnici je bila dobra prema meni - sve je to bog. Shug u "Boji purpura" kaže da je to "čudo" ljubičastih cvjetova. Osjećam to, mada nikad nisam vidjela takve cvjetove o kakvima ona priča.

Nisam sretna šta sam HIV pozitivna. Ne razumijem zašto neki klinci dobe dobru školu i majku i oca, a neki ne. Ali Rita mi kaže zaboravi sva ta ZAŠTO BAŠ JA sranja i misli na ono što te čeka.

Ne znam šta me čeka. Opet sam pisala test za provjeru znanja, ovaj put sam dobila 7,8. Gospođica Rain kaže da je to "kvantni skok"! To znači da sam prije bila na jednom mjestu, ali umjesto da napravim korak dalje ja sam napravila golemi skok. Šta taj rezultat zapravo pokazuje? Prema tom testu sad čitam na nivou sedmog ili osmog razreda. Prije sam na testu dobila ocjenu 2,0 pa onda 2,8. To vrijeme kad sam dobila 2,0, to su bili gadni dani jer još nisam ni znala čitati (2,0 dobiš čak i ako ne odgovoriš na nijedno pitanje). Moram dosegnuti nivo znanja koji imaju klinci u srednjoj školi, a onda i oni koji će na faks. Znam da mogu. Gospođica Rain mi kaže ne brini se, sve će ispasti onako kako treba. Još uvijek nije prekasno.

Nedjelja je, nema škole, nema sastanaka i radionica. Sjedim u velikoj kožnoj fotelji u dnevnoj sobi prijelazne kuće, držim Abdula na krilu. Sunce sije kroz prozor i preljeva se preko njega, preko stranica njegove slikovnice. Zove se *The Black BC's*. Volim ga držati u krilu i

otvoriti mu cjeli svijet. Kad sunce ovako sije na njega, ko mali anđeo je. Malo smeđe sunce. I srce mi se napuni.

Boli me. Godinu dana? Pet? Deset godina? Možda i više ako se budem dobro brinula za sebe. Možda nađu lijek. Ko zna ko radi na takvim stvarima? Gle nos mu se sjaji, oči mu se sjaje. Moj sjajni smeđi dečkić. U njegovoj ljepoti vidim svoju. Vuče me za rinčicu, hoće da prestanem sanjariti i da mu pročitam priču prije popodnevnog spavanja. Tako i bude.

ŽIVOTNE PRIČE

Knjiga našeg razreda
Osnove čitanja Pon Sri Pet 9-12 ujutro
Alternativna naobrazba
Učim te / Učiš me
Voditeljica: Blue Rain

svako jutro
napisala: Precious j.

Svako jutro
prije škole
napišem
jednu pjesmu
u desetom gradu
živim ja i sin
u mene je malko neobičan
HIV.

jutro
napisala: Precious Jones

Jutro je rutina
dižemo se u 6
perem zube, obučem se
perem zube Abdulu, lice, guzu
obučem njega
Doručak za klince
idemo u kuhinju
da mu spremim nešto
dobro od onog šta ima

šta ima za bebe
da je dobro
zobene pahuljice
pšenične pahuljice
riža na mljeku
pire od jabuke
ili jaje i tost i
slanina ne dam Abdulu da jede
slaninu
Dam Abdulu pusu i stavim ga
drugoj ženi u ruke
rutina se nekad po
re
me
ti
trčim da stignem se obuć
kuham čaj (ne volim kavu)
zgrabim knjige
hodam
jutro navlaži ulice
među praznim drvećem
tajni komadi
zelenih dijamanta

zovu se trava.

MOJ ŽIVOT

napisala: Rita Romero

Naša kuća, zapravo naš stan, bio je pun lijepih stvari: mekani baršunasti kauč, čipkaste zavjese, kipići Majke Božje, svijeće i svijećnjaci. Moja majka je bila nešto kao gatara. Ne jedna od onih santerijki koje bacaju školjke, žute cvjetove i sve to, nego više kao što ciganke gledaju u karte i u kristalnu kuglu. Naša je kuća uvijek bila puna ljudi, simpatičnih ljudi koji bi mi davali karamele ili tvrde bombone, tapšali me po glavi. Moja majka je bila tamna, *moreno*?

Mi imamo valjda milijun riječi za boju, mi Portorikanci. Ali meni i svima drugima bila je prekrasna. Izgledala je kao - jeste li ikad vidjeli onu filmsku glumicu otprije puno godina, Dorothy Dandridge - tako je izgledala moja *mami*, samo što je njena kosa kao crna rijeka, gusta i pada joj niz leđa. A oči, uvijek sam mislila da su mamine oči masline. Crne, a svejedno vidi kroz njih, ali tako sočne da bi ih čovjek mogao pojesti. Možda, hihotala sam se, kad bih mogla pojesti mamine oči, možda bih i ja znala gledati u kristalnu kuglu.

Moja otac, njega se zbilja ne sjećam previše, iako je svaki dan bio tu. Znam da je bijelac jer mi je to stalno govorio, a govorio mi je i da sam ja bijela. Želim biti isto što i *mami*, ne ono šta je on. *Mami* kaže on je samo još jedan latino ispranog mozga. Imao je automehaničarsku radionicu na Aveniji Tremont. Od *mami* sam dobivala grah i rižu, pečenu svinjetinu, pitu, ružičaste i žute čipkane haljinice u kojima sam išla na misu. Od njega sam dobivala šuti budi tiho idi pomoći majci da počisti ovaj svinjac vidi kakav je nered govori engleski GOVORI ENGLLESKI. Zbog njega ne znam španjolski.

Stalno je govorio *mami* govori engleski govori engleski neka djeca govore samo engleski.

Hoćeš da odrastu ko ti *puta* bez posla. *Put* kurvo kujo znam šta radiš s tim tipovima dok ja radim ko stoka. Ako te ikad uhvatim na djelu ubit ću te kurvo. Onda bi zgrabio mene i stavio moju ruku kraj svoje, vidiš VIDIS. Vidi kaže mi vidi ti si BIJELA. Nisi kmica *morena puta* KURVA. Poludio je, to što govori nema smisla. *Mami* nije takva. A on urla na *mami*: "Moja djeca su BIJELA!" *Mami* samo izgleda prestrašeno.

Imam šest godina. Zidovi sobe su kestenjasti. Baršunasti kauč s bijelim čipkanim jastučićima iste je boje kao i zid. Baš je lijep, sviđa mi se najviše od svega.

Na sredini sobe je stol od tamnoga drva i na njemu kristalna kugla. Na prozoru su čipkaste zavjese. Rolete su navučene. Unutra je ljepše, vani je samo zid od cigle. Gornja ploča stola je staklena. Tamo gdje je staklo rezano rubovi su zeleni. Sviđa mi se to. Kristalna kugla je velika. *Mami* sjedi za stolom, crna kosa joj pada niz leđa, usnice crvene kao u filmske zvijezde, oči crne kao nafta, gledaju me. Pruži mi tvrdi bombon, moj

omiljeni, topi mi se u ustima. Taman kad se do kraja rastopi, ona će reći iš iš mala *negra*, netko mi dolazi. Znači da dolazi neka mušterija zabrinutoga lica koja priča na španjolskom o nekome 'ko je umro, 'ko je u zatvoru ili u naručju druge žene.

Ali okus bombona zauvijek mi ostaje u ustima. Kroz vrata ulazi *papi*. Ne kaže *mamita*, kaže kujo! Misliš da sam lud. ZNAM *que tu puede*. ZNAM *PUTA!* Izvadi pištolj koji mu je bio zataknut u hlače i opali u *mami* bang bang bang. Mozak joj izleti iz glave usta su joj otvorena krv krv krv posvuda, jedna joj maslina visi iz glave kao neki čovjek s litice. Ništa nije rekla, samo je pala sa stolice, ispustila nekakvo grgljanje, još krvi iz usta. Njena haljina, kosa, tepih sve je crveno. *Papi* stoji, počne plakati.

Ako zažmirim mogu vidjeti Portoriko - mjesto gdje je voda kao plavi dragulji, palme, mango, cijelo vrijeme svira muzika kao Willie Colon. Ali nikad nisam bila tamo. Je l' bi bilo drukčije da sam se rodila tamo umjesto tu? Da l' bi je ubio tamo umjesto ovdje? Ima li razlike? Ne možeš se vratiti tamo gdje nikad nisi bio. Bolje mi je ovdje sa sidom i svime ostalim. Zdravstveno za ovisnike ovdje je za kurac, ali bolje je nego u Portoriku, kaže moj brat. On je otišao u Portoriko da tamo umre. Ja ovdje imam prijateljice i tako to.

Gospođa Rain, *senora La Lluvia*, traži od mene neka napišem još nešto, nešto o mom životu sad. Samo neka pričam u kasetofon, a ona će prepisati. O kojem životu da pišem? Udomitelji, silovanje, droga, prostitucija,

HIV, zatvor, odvikavanje. Svi bi htjeli čuti tu priču. Pričaj nam pričaj nam pričaj nam o tome kad si bila narkomanka i kurva! *Putatecata putatecata*. Ali reći ću vam ono što ja želim, ovo je *moja* knjiga- imali smo lijep stan, baršunaste stvari, čipkane zavjese, kristalnu kuglu. Jedanput sam ju pitala s rukom u crnoj rijeci njezine kose, gledajući je gore u oči, u njezinu kožu boje karamele, crvene usnice filmske dive, njezin miris kao ružičasti i ljubičasti san - *mami*, pokaži mi kako da i ja vidim. Pokaži mi što je u kristalnoj kugli. Dugo je gledala u kuglu, a onda je rekla: "Ahh, Negrita, ne želiš znati."

MOJE MLAĐE GODINE

napisala: Rhonda Patrice Johnson

Kad sam bila mala živila sam na Jamajki odakle je moja obitelj. Bili smo brat i ja i moja majka i moj otac koje smo zvali mama i tata. Bilo nam je dobro sve dok tata nije umro onda nismo imali novaca pa smo se preslili u SAD. Za mene je to kad je počeo problem. Teško je reći što je problem, ali problem je bio s mojim bratom.

Moja majka si je iznajmila restoran na 7. aveniji između 132. i 133. ulice di je prodavala karipsku hranu za van. Ja sam radila u restoranu od jutra do mraka. Čak ni u školu nisam išla. Znala sam malo čitat i pisat, al kad smo došli ovamo već sam imala dvanaes godina, a na Jamajki nisam dugo išla u školu. Pa je moja majka rekla: sad si već velika, kakve koristi od škole. Al Kimberton, to mi je brat, on je išo u školu. Puno se toga kupovalo Kimbertonu - odjeća, bicikl, kompjuter, igračke. Samo je godinu dana mlađi od mene. Ja sam prala kuhinju, ribala lonce, posude, roštilj, sve to! Išla s mamom na veliku tržnicu na Hunt's Point. Išla i na La Marquetu na aveniji Lexington. Kuhala grašak i rižu, pohanog oslića, jareći kari, sve to! Za ljude koji su htjeli jesti unutra imali smo dva mala stola naprijed kraj prozora. Ja sam i posluživala goste.

Imala sam četrnaest godina kad me Kimberton počeo stiskati. Ne znam kako da to drukčije kažem.

"Mama, Kimberton me stiska."

"Šta mi hoćeš reći?"

"Gnjavi me."

"Ti ne diraj njegov kompjuter i stvari pa on neće dirat tvoje lutke."

To je radio na Jamajki, trgo je glave il ruke mojim lutkama. Ovaj put sam mislila na nešto drugo. Bio je krupan ko ja. Pokušala sam mu se odupirati. Spavali smo u istoj sobi. Čekao bi da zaspim. A onda se probudim i vidim Kimbertona kako stoji iznad mene na krevetu ko od majke rođen. A ona stvar ko u magarca. Nisam to htjela. Koža mi se sva osula. Ne znam je li od toga. Nabila sam puno kila. Uvijek sam povučena. Ne govorim NIŠTA ako se netko prije ne obrati meni.

Opet sam joj rekla kad sam imala 16 godina. Kimberton je imao 15, ali preskočio je jedan razred u osnovnoj školi pa je sad već i on u drugom srednje. Htio bi biti doktor. "Bit ćeš doktor!" kaže mu mama. "Šta misliš za što radim, valjda ne zato da bi ti bio prokleti taksist!" A ja se pitam za što ja radim.

"Mama."

"Šta?"

"Kimberton me... zlostavlja po noći." Ne znam kako bi to rekla. Ne mogu reć silovanje, to brat ne radi sestri.

"Zlostavlja? O čemu ti to pričaš?"

"Znaš..."

"Ne. Ne znam! Mlada damo."

"Po noći dođe na moju stranu sobe i seksualno se odnaša sa mnom."

Postala je tiha jako tiha. Osjetila sam miris jarećeg karija, graška i riže. Kroz staklena vrata frižidera vidjele su se boce đumbirovog piva, 7UPa, Coca Cole i Maubeya.

"Reci mi o čemu to govoriš."

Rekla sam joj.

Ona kaže marš van iz moje kuće. Ja kažem ali mama! Gubi se odmah, počne urlati na mene šta sam to napravila njenom sinu.

Prljava drolja, noćna demonica, to mi govori. U šoku sam. Mislim da sam ponekad još uvijek u šoku.

Ali ponekad je jednostavno tako i šta možeš. S godinama sam otkrila da ne možeš unaprijed znati kako će ljudi reagirati.

Čovjek bi očekivo da će bit na mojoj strani, zdrav razum ti tako kaže. Znae ono, posebna povezanost majke i kćeri, al nije bilo tako. Vikala je da sam ja starija i da sam ga mogla i trebala spriječit. Zapravo mi se čini da ona misli da će Kimberton jednoga dana bit veliki doktor pa će ju uzdržavat i ona više neće morat radit 24 sata sedam dana na tjedan. I naravno da onda nije htjela njega izbaciti van.

drugi dio
MOJE ODRASLE GODINE

Sad imam dvadeset četiri godine već je prošlo osam godina otkad sam "otišla"

(stavila sam navodnike jer znate kako sam otišla) iz majčine kuće. Kimberton je zubar. Odnosno bio je, možda još uvijek je, možda su odbacili optužnicu - roditelji jedne mlade pacijentice tužili su ga da joj je pokušao gurnuti prst (i tko zna što još) u picu dok joj je kao popravljao zube! Suludo, ha? Mama mi je to rekla. Nisam otišla k njoj nego smo se srele na ulici dok je nešto kupovala. Razgovarale smo ko da sam joj kćer koja se udala i odselila od doma il je otišla u medicinsku školu il tako nešto. Ne znam, jednostavno sam se pravila da je to tako. Mama je rekla da su sve to laži, da roditelj te cure samo pokušavaju izmusti novce od njega. Al ja mislim da se zajebavo s krivom ženskom. Ne možeš se baš uvijek izvući, baš s svima.

Prvih par godina na ulici bile su najgore. Premda sam toliko godina pomagala mami i radila sve i svašta, zapravo uopće nisam znala kako si naći poso, kako razgovarat sa socijalnom radnicom, nisam imala pojma što je to. Pa sam jednostavno bila vani. Išla bi s muškarcima u neki bar, pila bi s njima, a onda bi i otišla doma s njima u nadi da me neće izbaciti van čim svrše nego da ću moći prespavati noć. Nakon što sam to napravila sa... ne znam je li bilo pet ili pedeset ili sto tipova, počela sam pucati po šavovima. Ne znam kako bi to drukčije opisala. Jaka sam žena, vidjelo se to na prvi pogled. Svjetle sam kože s malo crvene puti, mješanka, rekli bi Amerikanci, ima malo boje rekli bi Jamajkanci. Metar sedamdeset dva, krupna, neki bi rekli debela. Kimberton (koji je taman) rekao je da izgledam ko mutantica, štogod to bilo. Ali nakon ne znam više koliko muškaraca počela sam se lomiti na male komadiće, a muškarci su mi počeli izgledati čudno, ko da im iz kože rastu crvi, crvi koji se pretvore u male penise, sve dok mi nije bilo zlo od tih hodajućih harlemskih kita.

Kamo god se okrenem trlja me neka ruka, neki kurac govori pst pst dođi dođi dođi.

Nisam mogla ostati u skloništima. Jednostavno nisam, to su kuće za luđake. Pa sam lutala po ulicama, tu i tamo došla do malo love. Upoznala sam jednog tipa koji mi je dao dosta novaca za sobu u hostelu na tjedan dana i reko mi je neka odem u centar za socijalnu pomoć. Otišla sam. Tamo su bili grozni prema meni, slali su me na toliko različitih mjesta po toliko različitih papira i stvari koje nikako nisam mogla nabavit! Nemam rodni list ako ga moja majka nema, al znam di sam se rodila - u Kingstonu na Jamajki, 22. rujna 1963. Kažem jebeš njih i njihovu socijalnu pomoć. Sve je to suludo. Izašla

sam iz ureda, al ne prije nego što sam jednoj bjelkinji razbila nos. Poslala me po iskaznicu s brojem osiguranja, Rekla sam joj broj, ali ona kaže moram imati iskaznicu, neka idem izvaditi duplikat u njihov ured u centru. Kad sam se vratila otamo, iz 125. ulice, ona je već oblačila kaput i kaže gotova je za danas, ide kući. A sve onako ležerno da ležernije ne može! Neka dođem sutra, sutra će mi pomoć. A dobro zna da to znači da ću još jednu noć provest bog zna di korak od smrti. Ako legnem na klupu u parku, u podzemnoj, negdje na krovu - smrznem se, neko me izbode, siluje. A ona ide kući. Zamahnem i zveknem tu kuju takvom silinom da je cjela soba čula KRC kad sam joj razbila nos.

U hostelu ta jedna žena s Trinidada priča mi o staroj bjeloj kujetini s Brighton Beacha za koju se brine, al morat će dati otkaz jer si je našla nešto bolje na Upper West Sideu, vozit će djecu nekog doktora u šetnju u park. Kaže da će me preporučit, ne treba mi iskaznica od osiguranja ni ništa.

I tako sam radila za tu bjelu staricu s degenerativnom bolesti i jednako degenerativnim umom. MRZILA je crnce, uvijek je govorila "vi crnci ovo" i "vi crnci ono." Pred ćerkom me zvala Swortkraus⁷! "Swortkraus je danas malo spora", koga vruga to znači?

Al bila je stara i nemoćna pa sam joj puno toga praštala. Mislim da sam joj mogla stavit jastuk preko lica i niko ne bi znao, nikoga nebi bilo briga. Al ja bi znala i još bi k tome ostala bez posla. Otišla sam tek kad je bacila, odnosno *probala* baciti kahlicu na mene (na kraju je sebe cjelu zalila) jer joj njen unuk kojemu je plaćala školarinu na medicinskom faksu nije došo kad je reko da će doć. Bila je luda sto gradi.

Vratila sam se na socijalnu pomoć, taj put sam si rekla novci il zatvor. Kad svi Portorikanci i američke kmice mogu dobit nešto, i svi bjelci dobiju pomoć - zašto ne mogu ja?

Zaštitari su me odvukli s te bjele vještice koju sam davila. Rekli su mi skuliraj se, stara. Nisam ja ničija stara! Zacrvenilo mi se pred očima, mislila sam skratit ću tu bjelčugu za glavu! Trebala su ih četvorica da me skinu s nje. Al nisam išla u zatvor. Našli su mi poso! Jedan od crnaca koji čak ni nema vlastiti stol, dao mi je papir na kojemu je pisalo ime i adresa. Otiđi tamo, reko mi je. Dobila sam poso ko njegovateljica jednog starca, bjelca iz kojega su izlazile cjevčice na sve strane. Nije bio tako grozan, al je bio ljigav. Htio je da mu perem penis i da nastavim trljati. Na svim zidovima, a mislim stvarno na svakom zidu, bila je slika Michaela Jordana. Dobro, 16 zidova i 16 postera Michaela Jordana, svatili ste.

Al plaćo mi je. Uzela sam si sobu s kupaonicom, jedno je vrijeme izgledalo da će stvari krenut na bolje. A onda je stari umro, jebemu mater. Nakon nekog vremena sve je opet bilo teško. Dobila sam obavijest da imam tri dana za platiti stanarinu inače se moram iseliti iz sobe. Šta da radim? Nisam osoba koja sjedi sklopljenih ruku i čeka. Da sam sjedila i čekala sigurno bi me bacili van. Uzela sam par velikih crnih vreća za smeće i krenula od jedne kante za smeće do druge u potragu za aluminiskim limenkama i plastičnim bocama. Trebalo mi je jako puno vremena da napunim vreće, jer je konkurencija na ulicama u Harlemu velika. Al ja sam jaka, a bila sam očajna. Kopala sam ko hrčak, zgrbljena nad kantama, s dvije velike vreće na leđima. Bila sam na bulevaru Adama Claytona Powella koji sam inače izbjegavala jer tamo je mamin restoran. Al toga me dana nije bilo briga. Nisam htjela opet bit na cesti, jer znala sam ako se to opet dogodi, ako opet padnem na dno, možda se više neću neću moći dići. Morala sam nešto napraviti.

Dakle, bila sam na aveniji (koja je isto i bulevar) blizu 134. ulice, išla od kante do kante prema 133. Prošla sam kraj maminog restorana. U izlogu je stajao natpis "DAJE SE U NAJAM", a kraj znaka Kimberton. Pogledi su nam se sreli. Njegov je čisti šok, a moj je ko poljubac, moj brat, moj brat! Uvijek ga se prvo sjetim iz doba prije nego što me silovo, a onda me sjećanje obavije ko magla. Gledam kako je razjapio usta od užasa kad me vidio pogrbljenu s vrećama za smeće u rukama. Sjećam se kako su te moje ruke ribale kokos, prale rižu, miješale grašak, prale lonce i tave u hladnoj masnoj vodi, izvlačile kateter iz penisa onog starca, gospođi Feld brisale govno s guzice prepune staračkih pjega. Opet ga pogledam. Nije me sram. Sve te godine mogla sam biti mrtva. Osjetim kako me ispunjava užareni bijes. Kimbertonove oči u mojoj glavi sjaje ko da su radioaktivne, te njegove oči ko od muhe, njegove ruke koje me guraju na krevet, godinama. Godinama. Kimberton dođe do vrata. Na sebi ima skupu odjeću u kojoj bi trebao izgledat super, al izgleda strano i mršavo i tamno. Ne izgleda onako kako bi htio izgledat, ko Amerikanac. Buljim u njega. To je čovjek koji je jebo svoju sestru i reko pa što ako jesam. Ovo je čovjek koji je išo na zubarski faks, koji je maturiro sa samo 16 godina. Ponos i dika svoje obitelji i svoje rase, rekla je mama.

Al i ja sam njegova obitelj i njegova rasa, zar ne?

"Što hoćeš?" pito me.

Nisam ništa rekla.

"Mama je već pokopana. Nismo te mogli naći da ti kažemo."

Mama je umrla? Magla se spušta na mene. Kimberton zakorači prema meni, izvadi sto dolara iz novčanika. Da uzmem novce morala bi spustiti vreće. Gledam dolje u Kimbertonove narančaste

kožne cipele, glupe špičoke, i natrag gore u njegovu glavu koja počinje ćelavit.

I mislim si bolje da se nastavim kretati prije nego magla bude pregusta pa neću vidjet izlaz. Kimberton hoda uz mene i govori gluposti. "Pitali smo se što je s tobom." Njegov je glas ko neka kiša koja pada na maglu. "Htjela si to isto toliko koliko i ja!" kaže on. Kako to može reći. Hodam dalje, čeka me još toliki put.

Tip u pučkoj kuhinji, jedan Azijac, iz udruge "Mladi beskućnici", saznao je da imam nešto radnog staža pa mi je našo poso čistačice u istočnom Harlemu. Uzela sam sobu na aveniji Convent, kod jednog svjetloputog tipa koji ima veliki predratni stan pa iznajmljuje sobe. Reko mi je da je njegova majka, kad je ona živjela u tom stanu, iznajmljivala sobu Marcusu Garveyu. A ja pitam je li Marcus Garvey imao grijanje? Tu sam upoznala Ritu Romero, koja je sad sa mnom u razredu, ona mi je rekla za ovu školu i tako je došlo do toga da sad pišem u ovu knjigu.

Kraj

ne, nego POČETAK

HARLEMSKA LEZBA
napisala: Jermaine Hicks

Zašto želiš biti muško?
Zašto želiš biti muško
muško
muško
zašto želiš biti
muško
muško
muško?

Gle, meni nikad nije palo na pamet oblačiti se kao muško! Za boga miloga, koji je to kurac? Oblačila sam se kao ja.

Ja.

Imam 7 godina:

"Požuri! Obuci se već jednom ili ćeš zakasniti u školu!" više moja mama. Kladim se da je čuje cijeli kvart. Melje ko ekspresni vlak. Mora izaći iz kuće najkasnije u osam da ne bi slučajno zakasnila k onoj bjelkinji za koju radi. Moj otac odlazi od kuće već u 6 ujutro. Svaki dan. Gledam dolje s kreveta na kat na bratov nepospremljen krevet.

Plahta je siva zapletljana hrpa ispod plavih sintetičkih deka. Njegove plave samterice su ko crvene zastave koje šalju znakove nečemu u mojoj sedmogodišnjoj duši. Skočim s gornjeg kreveta, uzmem hlače i navučem ih. To je bilo prije sedamnaest godina. Nisu to bile moje hlače, ali imala sam osjećaj da bi trebale biti. Kako da uopće opišem osjećaj koji je dubok kao rijeka? Kako rijeka može biti u krivu?

"Skinu te hlače!"

"Neću!"

"To su hlače od tvog brata."

"Onda i meni kupi jedne."

"Cure ne nose hlače."

"Pa što!"

"To je krivo."

"Zašto?"

Kako može rijeka biti u krivu
rijeka koja mi nadima klitoris
i ispunjava me?

Gospođice Rain, rijeke, što tjera rijeke da teku?

"Molim?"

Rijeke, zbog čega teku?

"Pa, zapravo ne znam. Na faksu nisam učila o rijekama. Pretpostavljam da teku zbog gravitacije, zbog toga što je

rječno korito nepropusno, zbog toga što kišnica teče nizbrdo..."

Može li rijeka ikada teći krivo?

"Što"?

Pogrešno, može li rijeka ikada teći pogrešno?

"Pa, rijeke nekad nabujaju, poplave..." lamatala je.

Da, to je prava riječ, lamatala je, bespomoćno je lamatala riječima, gospođica Rain.

"Rijeka Mississippi 1811. je zbog potresa tekla uzvodno."

Da nemam policijski dosje, prijavila bih se u mornaricu.

Bila bi NA vodi i U vodi, sve vrijeme! (Mogla sam proći ispit za matursku razinu prije nekoliko mjeseci, ne, prije godinu dana. Gospođica Rain jako se uzrujava oko toga što ne želim polagati taj ispit. Ali da ga položim to bi značilo da moram otići iz ovog razreda.)

Još uvijek imam 7 godina: jedan me dečko drži ispod stubišta koje zaudara na urin (tad bih rekla pišalina) pokušava gurnuti pimpeka u mene.

Imala sam 8 godina: kad sam gurnula jezik Mary-Mae u usta prvi put

(pod istim tim stubištem)

9:

prste

10:

jezik, ali ovaj put

sam ga gurnula u nju tamo

gdje je on pokušao staviti

ono u mene

13:

stišćem se uz nju naslonjenu na zid u njezinoj sobi past ćemo na

mjestimično još ružičasti

baršunasti prekrivač

Moji prsti vlakovi jure kroz njen

mračni tunel Mi ćemo-

TATA! TATA!

Dođi VIDI što rade Mary-Mae i Jermaine!

LEZIBEBALEZIBEBALEZIBEBALEZBA

LEZBALEZIBEBALEZBALEZBALEZBA

glasovi su postali kao one snimljene poruke u podzemnoj

nepredvidljive glasne iritirajuće

očekivane

ali Mary-Maein otac je taj koji me

jedne noći uhvatio da mi pokaže

što je to MUŠKARAC i što je to žena

nakon usvajanja novog znanja

imala sam jedan prednji zub manje

Doktor je rekao mojoj majci šteta je učinjena

neću joj reći tko ju je počinio

Nikad prije nisam ispričala taj dio svoje priče, jer mrzim kad im se u konzervativnom pogledu pojavi: "O, znači zato! Sad razumijem! Shvaćam..."

Ne! Ne shvaćate! Prije nego što sam zgrabljena iz zraka kao leptir, prije nego što su mi strgali krila, PRIJE svega toga gurnula sam prste u slatki smrad drugog djeteta i kleknula da joj mogu lizati bedra. Nisu me muškarci učinili takvom. Ništa me nije učinilo ovakvom kakva jesam. Rođena sam kao lezba.

Imala sam 14 godina:

moja majka je bila vjerski pokret. Ne znam kako bih to drukčije opisala, bila je hodajuća crkva. Kršćanka koja se budi, odlazi na spavanje, drka, dere se. Zlo mi je od toga. ISUS ovo, ISUS ono, jebeš to sranje.

Mi smo idealna obitelj ali siromašna
nas četvero

majka otac sestra brat sjedimo oko stola s bijelom plastičnom pločom i zlatnim točkicama koje izgledaju kao sunčevo svjetlo zarobljeno u bijeloj plastici. Jedemo doručak: sardine samo istresene iz konzerve na tanjur i nešto kruha od jučer. Krenuo je otpiti malo kave, a ona je rekla: "Prema Luki, 9. poglavlje, 16. stih, Isus je uzeo pet hljebova i dvije ribe i pogledao je u nebesa..." a njegova je ruka poletjela kao strijela, zgrabila joj Bibliju i tresnula je njome u glavu. JAKO. Po oku. Sedam dana joj se po bjeloočnici širila crvena mrlja. Kad je konačno otišla na hitnu već je bila samo još jedna crnkinja koja je trebala doći ranije - sad stvarno više ne možemo ništa učiniti osim pozvati studente medicine da vas pogledaju i da se uvjere kako ste vi crnci glupi, a s vremenom ćete s jednim okom vidjeti gotovo jednako dobro kao s dva.

I tako je moja majka završila s jednim okom, bez muža, s dvoje djece i Biblijom.

Ali više od crne rupe tatinog odlaska, više od toga što me Mary-Maein otac silovao, više od pogleda na mrlju koja se širi u maminom oku kao radioaktivna rajčica, više od svega toga boljelo je kad sam je vidjela u podzemnoj kako s Biblijom iznad glave kriči: "PAKAO! Svi ćete u pakao! Ako ne prihvatite riječ jedinog sina božejga ISUSAAA! IIIISUUUSAAAA!!!" Vlak juri kroz mračni tunel, oči putnika pune podsmijeha ili uzrujane, moja majka i njeno slijepo oko, kao špekula boje šmrklja na njezinom čokoladnom licu koje vrišti: "ISUS! IIIISUUUUS!!!!"

Imala sam 17 godina:

kad je ušla u sobu i zatekla mene i Mary-Mae kako se jebemo. Pa zar ne vidi da se volimo?

Ne, ne vidi.

Krene joj pjena na usta dok vrišti psovke, sve u ime boga. PRLJAVABOLESNAPOMOZIMIISUSENISAMTEODGOJILADABUDEŠOVAKVAPRLJAVAP RLJAVA! Riječi lebde preko naših golih tijela kao oblaci

otrovnog plina. Padaju na nas, prljaju Mary-Maeine duge bakrene noge, glatko nedjetinje tijelo. Miris nas dvije zajedno sladak je, vonja, naotekao od seksa, zgrči se i umre u zraku.

Volim Mary-Mae.

Navučem gaće, traperice, košulju, obujem se, sve u jednom naoko nemogućem pokretu. Mary-Mae kao da je ošamućena. Otrovnici ju je plin posramio, tetura zbog njega. Zajedno padnemo iz sobe, a onda i kroz vrata stana. Mary-Mae skrene prema stanu svog oca, ja nastavim dalje sve dok ne izađem na ulicu. Nikad više nisam vidjela Mary-Mae.

Imam sedamnaest godina i nemam roditelje. Osamostaljena maloljetnica. Nije bilo teško naći mog oca. U maloj garsonijeri u Queensu, gdje "sam dobrodošla ostati koliko god želim". Ali navečer kad se baci na kauč na razvlačenje kakav reklamiraju na plakatima u podzemnoj, stoji 500 dolara, ja ostanem na tankoj spužvi kraj vrata i slušam ga kao masturbira. Zar misli da spavam? Ujutro za doručkom koji se sastoji od kuhanih jaja i tunjevine koja me podsjeća na sardine, pita me je li mi pod pretverd. Sardine me podsjetite na to kako mu je ruka duga i brza. Sunce sja kroz njegov prozor kao krvavocrvena mrlja koja prekriva nebo.

I tako izađem tog jutra na ulicu, sama, kao Huck Finn ili netko takav, i tako je sve otada - Harlem, Village, Bronx, Queens, poznajem grad. Konobarim, vozim taksi, radim male kućne popravke. Tri godine bila sam kućepaziteljica na uglu Avenije Madison i 126. Ali želim više, nije mi dovoljno gurati jebenu metlu ili pojiti vatrenom vodom druge koji guraju metle. Pa sam se vratila u školu. Od prvog sam dana znala da bih trebala biti u predmaturskom programu, ali isto tako sam znala da uz dupeglavce u tom razredu nikad ne bih napisala ovu priču. Ne bih ostala.

Moje lice? Moje oko, uho? Gospođica Rain kaže možda ćeš htjeti pisati o tome. Piši o onoj šestorici odraslih muškaraca.

Imam 19 godina: u to vrijeme. Što da drugo kažem nego da sam se branila rukama i nogama. A kad su u pitanju šestorica muškaraca, to znači da zamahuješ šakom i nadaš se da ćeš barem jednoga zveknuti prije nego što te ubiju. Slažem se s Ritom da o nekim stvarima ne treba pisati. Na primjer, o tome kako to zvuči kad se šaka sa sto kila žive vage iza sebe spoji s tvojim okom. Ili o tome kako pločnik ne popusti prvi kad tvoja usnica obraz nosnica udare o njega. A britva, najbliže tome osjećaj je ekstremne hladnoće. Hladnoće koja je toliko ledena da je vruća, reže kao laser.

Probudila sam se u harlemskoj bolnici.

Sad i ja, kao i mama, imam jedno smrdano oko. Ali mene nije spasila Biblija. Sama sam se spasila. To je bilo drugi put da su me odveli u školu. Sad sam bez pištolja samo kad spavam, ali čak ni onda Mary-Mae - tako zovem svoj pištolj - nije daleko.

Još nije gotovo!

Jermaine

bez naslova
napisala: Precious Jones

Kiša, kotači, bus
auto,
samo u snovima imam auto
Abdul i ja vozimo se
ko u filmovima
sunce je žuto-crvena kugla
šta se diže iza planina
tamo di su nekad živili ndijanci
plaže, Otoci
di žive oni s Jamajka-spikom
Marleyeva
pjesma
prije ju nisam razumila
ali sad razumijem
BETONSKA ĐUNGLA
živimo u
zatvorska vremena
bar ja
nisam stvarno slobodna
djete, mama, HIV
di želim biti di želim biti?
ne di JESAM
na 102.
dole
niz aveniju lexiton
Imam pluća
dišem
vidim
čitam
niko sad ne vidi
ali možda sam pjesnikinja,
reperica, imam
vodene bojice
moje djete je pametno

moja DJECA
su živa
nekim curama u stranim zemljama
djeca mrtva.
Gledam gore, nekad su
ptice ko plesači
ili
ko da je
programirano
to kako lete
suza u oku
u srcu
bus se kreće
IGRAJ S KARTAMA KOJE IMAŠ
kaže kućna mama.
NE DAJ SVOJE SNOVE
kaže Langston.
DIGNI SE NE KLEČI VIŠE
kaže Farrakhan.
PROMJENI SE
kaže Alice Walker.
Kiša pada
kotači se okreću vrte
NE TREBA UVJEK RIMA
kaže gđica Rain
uđi
uđi u pjesmu
u njeno SRCE
koje
kuca
ko sat
ko virus
tik
tak.

1991.

Napomene

[1] Preveo Luko Paljetak iz *Krugovi koji se šire: Izbor iz svjetske lirike 19. i 20. stoljeća*, ABC naklada, 1997.

[2] *Precious*, eng.: dragocjena, najdraža.

[3] *Blue rain*; eng.: plava kiša.

[4] Langston Hughes (1902.-1967.) američki pjesnik, romanopisac, dramaturg i kolumnist. Jedan je od inovatora nove literarne umjetničke forme - džez-poezije. Najpoznatiji je po svom radu tijekom tzv. "harleniske renesanse", procvata afro-američkog intelektualnog života.

[5] Petpostotaši su crnačka islamska vjerska organizacija, a naziv dolazi iz doktrine koja dijeli svjetsko stanovništvo u tri skupine: 85% ljudi nema nikakvo znanje o sebi i o bogu; 10% ljudi znaju istinu, ali iz koristoljublja poučavaju laži; preostalih 5% siromašni su i pravedni učitelji koji poučavaju istinu da je bog crnac.

[6] Riječ je o knjizi *Ain't Gonna Let Nobody Turn Me Round: The Pursuit of Racial Justice in the Rural South* Richarda A. Couta.

[7] Swartkrans, jedno od mjesta u sklopu tzv. Kolijevke čovječanstva u Južnoj Africi, nalazište je australopiteka i prvo nalazište u Africi na kojemu su pronađeni ostaci *Homo ergastera*. U ovom kontekstu, iskrivljeno napisano “Swortkraus” pogrda je koja bi trebala biti aluzija na pračovjeka.

Table of Contents

Zahvale

I.

II.

III.

IV.

ŽIVOTNE PRIČE, Knjiga našeg razreda

svako jutro, napisala: Precious j.

jutro, napisala: Precious Jones

MOJ ŽIVOT, napisala: Rita Romero

MOJE MLAĐE GODINE, napisala: Rhonda Patrice Johnson

HARLEMSKA LEZBA, napisala: Jermaine Hicks

bez naslova, napisala: Precious Jones

Napomene